CRNA GORA
KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE
SUKOBA INTERESA

Broj: 1036

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA ZA 2014. GODINU

Podgorica, jun 2015. godine

SADRŽAJ

Strane

I UVODNE NAPOMENE 4

II ORGANIZACIJA, NADLEŽNOSTI I OVLAŠĆENJA KOMISIJE 7

1. ORGANIZACIJA I RAD KOMISIJE 7
   1.1. OBRAZOVANJE KOMISIJE I STRUČNA SLUŽBA 7
   1.2. ODOBRENA SREDSTVA PO BUDŽETU 11
   1.3. FINANSIRANJE IZ IPA FONDOVA 13
   1.4. POSLOVNI PROSTOR 14
   1.5. UVOĐENJE AUTOMATSKE BAZE PODATAKA 16

2. NADLEŽNOST I OVLAŠĆENJA KOMISIJE 17

III NORMATIVNA AKTA KOMISIJE 21

1. ZAKON O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA I NAJNOVIJE IZMJENE 21
2. IZMIJENJENA PRAVILA, POSLOVNIK O RADU I OBRASCI 26
3. PRIMJENA OSTALIH PROPISA 30

IV BROJ I STRUKTURA JAVNIH FUNKCIONERA/KI 34

V OBAVEZE I POSTUPANJE JAVNIH FUNKCIONERA/KI 37

1. PODNOŠENJE IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI 37
2. POVEĆANJE IMOVNOG STANJA PREKO 5000€ 43
3. PRIJAVLJIVANJE POKLONA 45
4. NESPOJIVOST JAVNIH FUNKCIJA 50
5. ČLANSTVO U VIŠE UPRAVNIH ODBORA 53
6. PRENOS UPRAVLJAČKIH PRAVA NA DRUGO NEPOVEZANO LICE 55
7. PANTOUFLAGE 57

VI KONTROLA PRIHODA I IMOVINE 58

VII IZRADA I RAZVOJ INTERFEJS-a 69

VIII INICIJATIVE PROTIV JAVNIH FUNKCIONERA/KI 74

XI IZREČENE MJERE KOMISIJE. 78

1. DONIJETE ODLUKE I MIŠLJENJA 78
2. POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA. 83
3. PRESUDE UPRAVNOG I VRHOVNOG SUDA..... 86
4. RAZRJEŠENJE, SUSPENDOVANJE ILI IZRICANJE DISCIPLINSKE MJERE 89

X ZADACI KOMISIJE U PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI 91

1. REALIZOVANE MJERE U SKLADU SA AKCIONIM PLANOM ZA POGLAVLJE 23..... 92
2. DOPRINOS KOMISIJE U RADNOJ GRUPI ZA POGLAVLJE 23 100
3. UČEŠĆE U RADU SAVJETA ZA VLADAVINU PRAVA 104
4. IZVJEŠTAJ EVROPSKE KOMISIJE O NAPRETKU..... 107

XI PREVENTIVNI PROGRAMI KOMISIJE..... 109

1. RADIONICE ZA JAVNE FUNKCIONERA 110
2. EDUKACIJA ČLANOVA KOMISIJE I SLUŽBE KOMISIJE..... 115
3. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA U ZEMLJI I REGIONU 118
4. IZRADA I ANALIZA ANKETE..... 119
5. MARKETINŠKI MATERIJAL..... 123
6. PRESS CLIPING..... 125

XII ZAHTJEVI ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA.126

XIII ZAKLJUČNA RAZMATRANJA 131

XIV PRILOZI 137-176

I UVODNE NAPOMENE

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa (Sl. list CG br 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14) predviđeno je da Komisija podnosi Skupštini Crne Gore Izvještaj o radu, najmanje jedanput godišnje. Izmjenama i dopunama Zakona koji se primjenjuje od 1. marta 2012. godine, predviđeno je da Komisija može, pored redovnog, podnijeti poseban Izvještaj nadležnom radnom tijelu Skupštine, po potrebi ili na zahtjev nadležnog radnog tijela, što je Komisija u proteklom periodu koristila i dostavila radnim tijelima, odnosno odborima Skupštine Crne Gore.

Ovo je deseti Izvještaj od postojanja Komisije koji se podnosi Skupštini Crne Gore na razmatranje. Skupština Crne Gore je usvojila Izvještaj o radu za 2013. godinu, tek u decembru 2014. godine.

Cilj podnošenja ovog Izvještaja, kao i prošle godine, je da se Skupština Crne Gore, kao i šira javnost, upozna o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa u protekloj godini u okviru nadležnosti utvrđenih Zakonom i istovremeno ukaže na pojave i probleme koji se odnose na značajnu, a istovremeno veoma bitnu oblast uređivanja odnosa i ponašanja javnih funkcionera u vršenju javne funkcije–**sukob interesa**, kao i ispunjavanju preporuka Evropske komisije i drugih međunarodnih organizacija usmjerenih na poboljšanje zakonodavnih i drugih mjera u ovoj oblasti, s ciljem stvaranja i održavanja povjerenja građana u savjesno i odgovorno vršenje javnih funkcija od strane javnih funkcionera i sa njima povezanim licima.

Kroz ovaj Izvještaj vidjeće se posljedice neblagovremenog izbora Komisije. Pauza od 4,5 mjeseci imala je za posljedicu manji broj odluka, zahtjeva za razrješenje, suspenziju ili izricanje disciplinskih mjera javnim funkcionerima, pokrenutih prekršaja, nerealizovanih pojedinih programa za čiju realizaciju su potrebne odluke Komisije, prisustva na sudskim ročištima i dr.

Izvještaj sadrži 14 poglavlja kao što su: organizacija rada, nadležnost i ovlašćenja Komisije; normativna akta Komisije, posebno najnovije izmjene Zakona o sprječavanju sukoba interesa; broj i struktura javnih funkcionera; obaveze javnih funkcionera; pokretanje inicijativa i izrečene mjere Komisije; kontrola prihoda i imovine; umrežavanje podataka sa drugim institucijama, zaključna razmatranja i dr.

Provjera podataka iz izvještaja o imovnom stanju funkcionera, podnošenje izvještaja o imovnom stanju i o izvorima i načinu sticanja

imovine, osnovna je obaveza funkcionera koja proizilazi iz odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, te kao takva predstavlja osnov transparentnosti u obavljanju javnih funkcija. Građani očekuju legitimnu i vjerodostojnu vlast, kao i uspostavljanje djelotvornih mehanizama kojima se nastoji podstaknuti i očuvati poštenje i povjerenje u one koji obavljaju javne dužnosti. Stoga u sprovođenju edukacije funkcionera o pitanjima vezanim uz podnošenje izvještaja o imovinskom stanju, Komisija posebno ističe da ovu mjeru funkcioneri ne bi smjeli doživjeti kao teret već kao pomoćno sredstvo za očuvanje njihovog integriteta i vjerodostojnosti, odnosno kao pomoćno sredstvo kojim se otklanja sumnja u pošteno i odgovorno vršenje vlasti. Javna objava dijela podataka iz podnesenih izvještaja i interes javnosti za uvid u javno objavljene podatke, potvrda je transparentnosti samog funkcionera i transparentnosti u cjelini. Obavezno podnošenje izvještaja o imovnom stanju, te javna objava dijela podataka, snažna je mjera jačanja legitimiteta vlasti, obzirom da su javnom objavom podaci o prihodima i imovini funkcionera, kao i druge okolnosti iz kojih može proizlaziti sukob interesa, dostupni kontroli javnosti.

Sukob interesa trebao bi biti shvaćen kao predvorje korupcije, odnosno kao situacija u kojoj korupcija još uvijek ne postoji, ali u kojoj postoji koruptivni rizik iz kojeg može nastati koruptivna radnja, a obuhvata sve one okolnosti u kojima privatni interesi mogu uticati na donošenje odluka u obavljanju javnih funkcija, na štetu javnog interesa, čak i nezavisno od toga da li je konačno takva odluka, u korist privatnog, a na štetu javnog interesa uopšte donijeta, te nezavisno od toga da li je u postupanju obavljanja javne dužnosti došlo do nekog koruptivnog kaznenog djela, te da li je nastupila neka druga štetna posljedica. Polazeći od toga da tokom obavljanja javne funkcije svakog funkcionera, može doći do situacije u kojoj će njegovi privatni interesi biti u koliziji s javnim, kao i od činjenice da je svako obavljanje javne funkcije po prirodi stvari povezano sa određenim koruptivnim rizikom, Zakon kojim se uređuje područje sukoba interesa uspostavlja sistem pravila, odnosno sistem različitih obaveza, zabrana i ograničenja kojima se sprječava nastanak sukoba interesa ili njegovo primjereno rješavanje.

Društvenu osudu i nultu stopu tolerancije prema svim pojavnim oblicima korupcije, koja bi trebala obuhvatiti i situacije neriješenog sukoba interesa, nije moguće postići ako se ne razvije svijest kod javnih funkcionera, kao i kod svih onih djelova državnog i društvenog sistema koji bi funkcionere trebali kontrolisati, o tome što je to sukob interesa,

kako ga prepoznati i kako njime pravilno upravljati. Podizanje takvog nivoa svijesti i promovisanje dobrog i poželjnog postupanja u obavljanju javnih funkcija, u prvenstvenoj je nadležnosti Komisije.

Važnost ovako široko postavljenih pravila koja proizlaze iz odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, odnosno njihove prihvaćenosti i od strane funkcionera i od strane građana, proizlazi iz shvatanja da se problematika sukoba interesa, u svojoj suštini svodi na pitanje da li su se u obavljanju javne dužnosti funkcioneri pridržavali propisanih obaveza i ograničenja, te da li su očuvali sopstvenu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti kao i povjerenje građana, te da li su s druge strane građani prepoznali ponašanja koja nisu skladna standardima koja se od javnih funkcionera očekuju.

U izvještaju je akcenat dat i na mjere koje je Komisija preduzela protiv javnih funkcionera koji su kršili Zakon, posebno kada su u pitanju prekršajni postupci i zahtjevi za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinskih mjera koje su upućivane organu vlasti, a kojih je znatno više bilo u I kvartalu 2015. godine nego u cijeloj 2014. godini.

Posebna pažnja je data aktivnostima koje je preduzela Komisija u ispunjavanju preporuka po Akcionom planu za poglavlje 23, ocjenama EK o napretku i doprinos Komisije u procesu pristupanja EU, kroz radne grupe i Savjet za vladavinu prava.

Obrađeni su i realizovani preventivni programi Komisije u visini odobrenih sredstava za ove namjene.

Analizirani su efekti rada njemačkih eksperata po IPA Projektu koji je trajao 20 mjeseci, zaključno sa aprilom 2004. godine. Naročito je obrađeno umrežavanje podataka („interface“) sa državnim organima i institucijama s ciljem stvaranja automatske obrade podataka čiji je rok septembar 2015. godine.

Materijal sadrži brojne podatke o javnim funkcionerima upoređujući ih sa prethodnom godinom koji pokazuju trend pozitivnog rasta u sprovođenju Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Izvještaj o radu za 2014. godinu sadrži i brojne podatke u prilozima i pregledima (ukupno 28) o broju javnih funkcionera i podnijetim izvještajima o prihodima i imovini za 2014. godinu i do kraja maja 2015. godine.

II ORGANIZACIJA, NADLEŽNOSTI I OVLAŠĆENJA KOMISIJE

1. ORGANIZACIJA I RAD KOMISIJE

1.1. OBRAZOVANJE KOMISIJE I STRUČNA SLUŽBA

Komisija za sprječavanje sukoba interesa već deset godina radi po propisima Zakona donešenog od njenog osnivanja, koji je više puta mijenjan i dopunjavan. U svakom od izmijenjenih Zakona, uključujući i ovaj koji je trenutno na snazi, kaže se da Komisija ima nadležnost za vršenje nadzora i kontrole djelovanja javnih funkcionera, kako bi se spriječio sukob privatnog i javnog interesa.

Cilj rada ove Komisije je podizanje nivoa povjerenja u legitimno i nepristrasno vršenje javnih funkcija, kao i jačanje povjerenja javnosti u politički sistem i njegove institucije. Njena uloga je preventivna, iz razloga što ima ovlašćenja koja se odnose na sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera.

Izmjena prvog Zakona o utvrđivanju konfliktu interesa, na osnovu kojeg je Komisija radila od 2004. godine, bila je 9. januara 2009. godine, a novi Zakon o sprječavanju sukoba interesa je donesen 11. septembra 2011. godine. Tada je došlo i do promjene članova Komisije koja počinje da radi 9. jula 2009. godine. Prvi sastav Komisije kao i ovaj novi, sačinjen je od predsjednika i 6 članova, izabranih na period od pet godina, odlukom Skupštine Crne Gore na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine, na osnovu kriterijuma koji su propisani članom 41 i 42 Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Položaj i nezavisnost Komisije kao samostalnog i nezavisnog antikorupcijskog organa u sistemu državnog uređenja, u skladu sa Zakonom garantuje sam postupak imenovanja i razrješenja njenih članova.

Nadležnost Komisije pri vršenju nadzora nad imovinskim stanjem javnih funkcionera, uređeni su sa 58 članova važećeg zakona. Komisija propisuje sadržaj Obrazaca o Izvještajima o prihodima i imovini javnih funkcionera, cijeni zahtjeve za utvrđivanje sukoba interesa, vodi postupke po zahtjevima, daje mišljenja u slučaju sumnje u postojanje sukoba interesa na zahtjev javnih funkcionera, donosi odluke u skladu sa standardima struke, a koji postupci su uređeni Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, dok se način rada i druga pitanja od značaja za rad Komisije za sprječavanje sukoba interesa uređuju podzakonskim aktima, i to: Pravilima o postupku pred Komisijom za

sprječavanje sukoba interesa i Poslovnikom o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

Izmjenom i dopunom ranijeg Zakona, od marta 2012. godine, Komisija posebnu pažnju posvećuje novoj nadležnosti-postupcima provjere podataka o javnim funkcionerima, razmjenom podataka između Komisije za sprječavanje sukoba interesa sa organima i pravnim licima, koji raspolažu podacima o prihodima i imovini javnih funkcionera.

Komisiji je time omogućena intenzivna međuinstitucionalna saradnja sa institucijama kao što su Poreska uprava, Uprava za nekretnine, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Komisija za hartije od vrijednosti, Uprava za javne nabavke, Uprava za kadrove, Ministarstvo za informacione tehnologije i dr.

Petogodišnji mandat Komisije za sprječavanje sukoba interesa prestao je 29. jula 2014. godine, kada sa radom prestaje njeno kompletno članstvo i predsjednik. Niz od nekoliko mjeseci postaje prazan hod u radu Komisije za spječavanje sukoba interesa, ali ne i Stručne službe Komisije, koja obavlja svakodnevne poslove kao i do tada, osim što nema odlučivanja i zasijedanja predsjednika i članova Komisije. U decembru 2014. godine, tačnije 11. decembra, Skupština Crne Gore donosi odluku, poslije izbora novih članova i predsjednika putem javnog konkursa koji je raspisan septembra mjeseca, i uz manje poteškoće, izglasan je novi sastav članova.

Stručna služba Komisije, obrazovana je saglasno članu 44 Zakona, u kojoj je tokom 2013. i 2014. godine u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i Izmjenom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa bilo zaposleno 10 službenika i namještenika, od sistematizovanih 17 službeničkih i namješteničkih radnih mjesta.

Novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa broj 130/9 propisuje 17 radnih mjesta, od kojih je u 2014. godini bilo popunjeno 10, dok preostalih 8 nije, zbog nemogućnosti da se obezbijede finansijska sredstva u Budžetu Komisije za 2014. godinu.

I pored insistiranja Komisije, tokom prethodnih godina, za povećanjem budžetskih sredstava za popunu sistematizovanih radnih mjesta, to nije ispoštovano tako da se sa postojećim kapacitetima i danas obavljaju svi poslovi i obaveze koje su proistekle iz izmijenjenog Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Komisija je neprestano

ukazivala da je povećan broj javnih funkcionera, povećan broj pokretanja prekršajnih postupaka protiv javnih funkcionera, da su povećana ovlašćenja i obim poslova Komisije i Stručne službe, posebno u dijelu provjere podataka javnih funkcionera iz Izvještaja, te veća ograničenja za javne funkcionere i samim tim pooštrene sankcije za slučajeve kršenja zakonskih odredbi i sl., što je iziskivalo potrebu za većim brojem službeničkih i namještеničkih radnih mjesta, odnosno popunjavanje slobodnih radnih mjesta. Ovo je ujedno i jedna od preporuka Evropske komisije-jačanje administrativnih kapaciteta, koja se tokom prethodnih godina samo djelimično realizovala, a posebno je potencirana u Akcionom planu. Od realizacije ove mjere zavisiće kako će startovati nova Agencija za antikorupciju, koja je planirana sa 1. januarom 2016. godine.

Novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije propisuje 17 radnih mjesta, od kojih su u 2013. godini bila popunjena 9, u 2014. godini još jedno mjesto za provjeru podataka, a preostalih 7 nije, zbog nemogućnosti da se obezbijede finansijska sredstva u Budžetu Komisije **(Prilog 1).**

Ministarstvu finansija Komisija je više puta tražila da se obezbijede sredstva za 7 radnih mjesta, a najneophodnija su:

1. Sekretar Komisije koji u opisu poslova rukovodi radom Stručne službe Komisije i stara se o blagovremenom izvršavanju poslova Stručne službe Komisije;
2. Savjetnik za tehnološki razvoj i inovacije (koji se stara o realizaciji projekata koji se odnose na unapređenje informacionog sistema izradu „interfejsa“) i
3. Savjetnik za međunarodnu saradnju, radi prevođenja sa znanjem engleskog jezika, koji će dati punu podršku realizaciji navedenih Projekata, imajući u vidu da se Komisija bavi preventivnom borbom protiv sukoba interesa i podrazumijeva kontinuirane aktivnosti na nacionalnom i međunarodnom planu.

U martu 2014. godine, Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore je sprovela postupak internog oglašavanja za prijem u radni odnos tri izvršioca: Viši savjetnik/ca I za tehnološki razvoj i inovacije, Viši savjetnik/ca I za međunarodnu saradnju koji se nije mogao sprovesti s obzirom na to da nije bilo prijavljenih kandidata i Samostalni/a savjetnik/ca I za provjeru podataka od kojih je samo popunjeno radno mjesto Samostalni/a savjetnik/ca I za provjeru podataka iz Izvještaja.

Zbog dužeg bolničkog liječenja jednog radnika Stručne službe Komisija je tokom cijele 2014. godine bila angažovala, po ugovoru o obavljanju privremenih poslova, dodatnog radnika (bivšeg pripravnika koji se obučavao na ovim poslovima) na poslovima operatera za unos u bazu podataka imovinskog stanja iz Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera.

Iako je u Komisiji još u 2012. godine intenzivirana primjena mjera iz Zakona (član 20a) prilikom postupka kontrole imovine, i dalje je nedovoljan broj službenika (1 sistematizovano radno mjesto) za tu vrstu posla, s obzirom na konstantni rast broja javnih funkcionera, kao i obimnost i temeljitost procesa provjeravanja imovinskih kartona. S tim u vezi treba istaći i preporuke njemačkog eksperta koji je preko Twinning projekta „Podrška implementaciji o antikorupciji i akcioni plan“ bio angažovan na analizi rada Komisije za sprječavanje sukoba interesa. Poseban fokus u ovom projektu bio je baziran na analizi tehničkih i organizacionih procedura u Komisiji. Pored tehničkih izazova bezbjednog uspostavljanja i održavanja nove IT infrastrukture, tokom analize poslovanja Komisije, pojavilo se i nekoliko organizacionih poboljšanja.

U analizi koju je ekspert dao o radu Komisije, naglašeno je da posebnu pažnju treba obratiti na prijavu i kontrolu izvještaja o prihodima i imovini. On je istakao da u Komisiji godišnje pristiže preko 4000 izvještaja od kojih se, na osnovu Godišnjeg plana provjere, procentualno veliki broj imovinskih kartona mora provjeriti. Takođe je istakao i problem administrativne prirode, a tiče se djelimične popunjenosti radnih mjesta vezanih za provjeru imovine, obzirom da ovu osjetljivu verifikacionu proceduru.

Drugo radno mjesto službenika za provjeru podataka nije planirano u postojećoj sistematizaciji radnih mjesta. Njemački ekspert je istakao i to da je posao kontrole imovine veliko opterećenje i onda kada bi provjeru obavljalo dva službenika. Obzirom da se godišnje provjerava oko 60% javnih funkcionera i njihovih članova domaćinstva, ekspert ističe da jedan službenik za ovu vrstu, ne samo da nije dovoljan, već nije ni efikasan niti funkcionalan.

Po njegovim riječima, potrebno je u što kraćem vremenskom periodu riješiti ovaj problem, čime će se znatno ojačati administrativni kapaciteti Komisije za sprječavanje sukoba interesa.[1]

U Akcionom Planu kao indikator uspjeha mjere naložene Komisiji stoji obaveza „**Povećan budžet Komisije u odnosu na prethodnu godinu i broj novozaposlenih stručnih saradnika“**, sa kojim su upoznate sve nadležne institucije. Upravo se ove godine insistira na ispunjavanju preporuka od Ministarstva finansija za obezbjeđenje finansijskih sredstava za popunjavanje slobodnih radnih mjesta u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa i potrebama iskazanim u Finansijskom planu Komisije za 2015. godinu, a sve u cilju potpune implementacije Zakona o sprječavanju sukoba interesa i preporuka Evropske Komisije.

1.2. ODOBRENA SREDSTVA PO BUDŽETU

Kao i sve državne institucija, i Komisija za sprječavanje sukoba interesa, iako je samostalno i nezavisno tijelo koje je osnovala Skupština Crne Gore, finansira se iz Budžeta Crne Gore, i u ovo vrijeme ekonomske krize i štednje dodijeljena su joj sredstva u iznosu od 32% od traženog iznosa.

Svoje zahtjeve za novčanim sredstvima Komisija je potkrijepila dokazima i mišljenjima experata Evropske komisije, GRECO-a, SIGME i dr. međunarodnih organizacija i Nacionalne komisije za sprovođene Akcionog plana borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao i Planom za realizaciju nadležnosti koje proizilaze iz novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa koji se primjenjuje od 2012. godine.

Poseban zahtjev je bio, kao i prethodnih godina, zbog povećanog obima posla, za dodatna sredstva za zapošljavanje novog kadra u Komisiji. Obzirom da se nije naišlo na razumijevanje Ministarstva finansija, preraspodjelom poslova između zaposlenih i njihovog maksimalnog angažovanja i zalaganja, nastojalo se da se sav posao i zadaci blagovremeno završe, *bez obzira na činjenicu da je 29. jula istekao mandat predsjedniku i članovima Komisije*.[2]

---

[1] *Komisija je na sjednici od 5. juna 2015. godine usvojila inovirani Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa i dostavila Upravi za kadrove, a zatim i Administrativnom odboru Skupštine Crne Gore, na razmatranje i usvajanje.*

[2] *Nova Komisija je izabrana 9. decembra 2014. godine, Službeni list br. 52/14 od 16. decembra 2014. godine.*

Zahtjev Komsije za novčanim sredstvima je iznosio 869.838,56€, od čega je odobreno samo 273.000€. Iz predočenog se može vidjeti da je Komisiji odobreno manje od 1/3 traženih sredstava. Znatan dio sredstava je tražen za izradu "interface", tj. umrežavanje podataka koji je prema proračunu njemačkih eksperata u okviru IPA Programa iznosio 400.00€ ili 45% traženih sredstava.

I u 2015. godini su nadležna radna tijela Skupštine Crne Gore, bila mišljenja da je Komisiji potreban znatno veći iznos novčanih sredstava u odnosu na dodijeljeni, ali to nije prihvaćeno od strane Ministarsva finansija.[3]

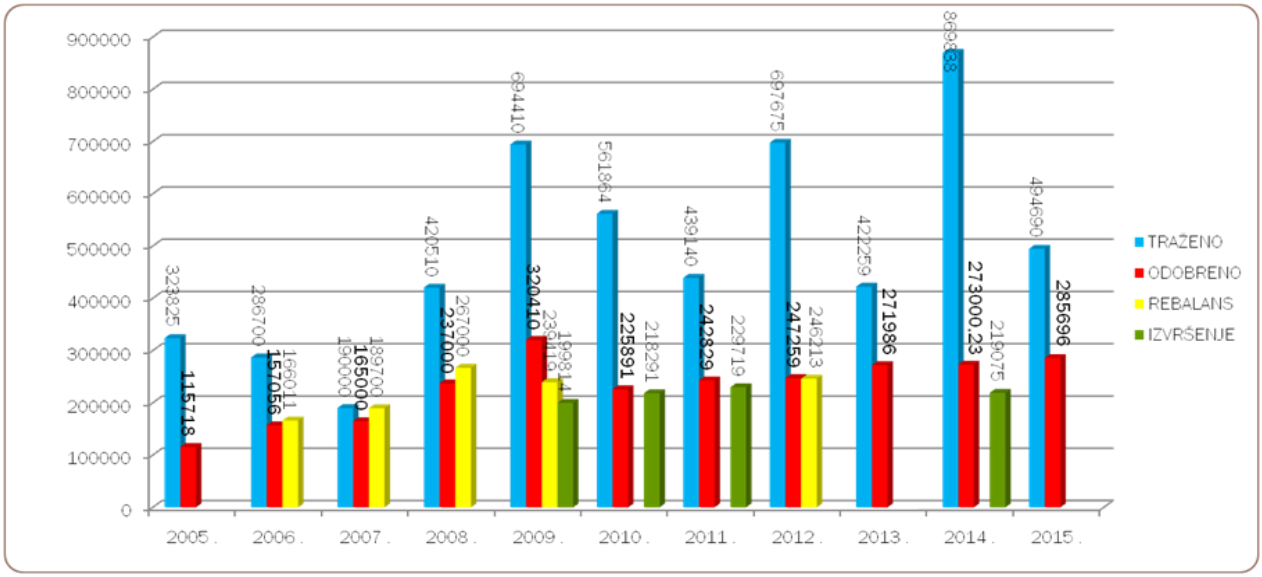

Iz grafikona se može uočiti da i pored značajno povećanog broja javnih funkcionera, većih ograničenja za javne funkcionere, ovlašćenja Komisije, povećanog broja odluka, prekršajnih postupaka, obaveza prema EK i Akcionom planu i dr., odobrena sredstva su ostala ista.

Nakon velikog broja zahtjeva prema Ministarstvu finansija za dozvolom da se primi određen broj radnika, početkom godine je primljen službenik za provjeru podataka iz Izvještaja, na neodređeno vrijeme i odobrena su sredstva za prijem još jednog izvršioca.

Obzirom da je Komisiji za sprječavanje sukoba interesa prestao mandat 29. jula 2014. godine, i da se na izbor novih članova i predsjednika Komisije čekalo do decembra mjeseca prethodne godine,

[3] *Za 2015. godinu Komisija je planirala svoje aktivnosti u iznosu od 494.690€, a odobreno je 285.696€ ili 57,7%.*

Komisija je napravila značajne uštede u Budžetu, jer nije mogla realizovati značajne aktivnosti.

Službenici su se u nekoliko navrata obraćali Ministarsvu finansija i radnim tijelima Skupštine Crne Gore da im se omogući da ušteđena sredstva, zbog nastale situacije na koju se nije moglo uticati, prebace za 2015. godinu, ili da ih eventualno drže kao rezervu za korišćenje u tekućoj godini. Međutim, i nakon izražene volje da se predloženo obezbijedi, nije se mogao naći zakonski osnov za realizaciju istog.

Ukupan iznos vraćenih sredstava je iznosio preko 30.000€, što iznosi 9% od odobrenog Budžeta za 2014. godinu.

1.3. FINANSIRANJE IZ IPA FONDOVA

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je bila korisnik IPA projekta zajedno sa Upravom za antikorupcijsku inicijativu, u ukupnom iznosu od 737.000€, pri čemu je učešće Ministarstva finansija Crne Gore iznosilo 37.000€.

Ovaj IPA projekat je zajednički poduhvat između Crne Gore, kao zemlje korisnice i Njemačke, kao države članice. Njemačku stranu je zastupala Bundesvervaltungsamt (Savezna kancelarija za upravu) u Kelnu, kojoj je dodijeljen ovaj program. Ovaj projekat je bio usmjeren na podršku Crne Gore u pregovorima o Poglavlju 23 - pravosuđe i osnovna prava - implementacija Akcionog plana i bavio se organizacionim i institucionalnim potrebama dvije crnogorske institucije.

Najveći dio sredstava uložen je u konsultantske usluge experata iz Njemačke, obzirom da se radi o tvining projektu, koji su bili angažovani na realizaciji nekoliko projekata, a između ostalog i na izradi jedinstvene baze podataka, gdje je bilo uključeno više državnih institucija.

Obzirom da tokom planiranja projekta, tvining partneri nijesu predvidjeli odredbu o iznosu od 400.000,00€ koji je potreban za uspostavljanje bezbjedne IT razmjene podataka (interface), Komisija je taj iznos tražila od Ministarstva finansija. Međutim, ova sredstva nijesu opredijeljena, tako da će se tokom 2015. godine iznalaziti sredstva iz novih izvora.

U okviru IPA projekta, jedna od komponenti, tj. komponenta V – Rad sa javnošću, je obuhvatala i izradu flajera sa rezultatima rada Komisije, na crnogorskom i engleskom jeziku. U njemu su obuhvaćeni rezultati za 2013. i I kvartal 2014. godine, sa uporednim rezultatima.

U decembru mjesecu Komisija je iz svojih sredstava uradila reprint pomenutog prospekta na crnogorskom jeziku.

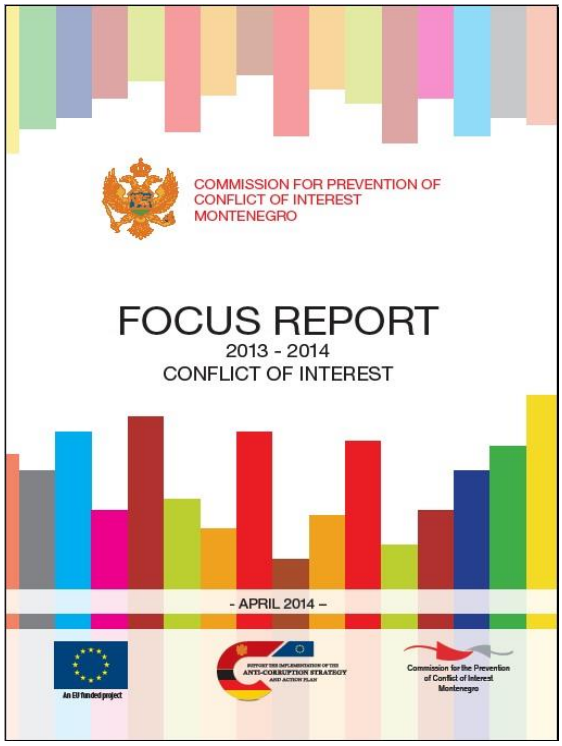

O ovom programu više riječi bilo je u Izvještaju o radu Komisije za 2013. godinu kojeg je Skupština usvojila u decembru 2014. godine.

1.4. POSLOVNI PROSTOR

Komisija za sprječavanje sukoba interesa već 10 godina radi i funkcioniše u zakupljenom prostoru (180m^2), u Ulici crnogorskih serdara bb, u Podgorici. Vrsta rada i obim posla koji se od tada, u Komisiji, svakodnevno obavlja povećavao se i iziskivalo je potražnju dodatnog prostora, tako da je novi prostor iznajmljen u istoj zgradi, ali duplo manje kvadrature. Zakupljeni prostor za arhiviranje građe se od 2010. godine koristi kao glavna arhiva Komisije gdje se odlaže i čuva veliki broj važnih dokumenata. Tu prije svega spadaju imovinski kartoni svih javnih funkcionera kojih, u ovom trenutku, ima preko 50 000 primjeraka.

Takođe, poslovni prostor Komisije za sprječavanje sukoba interesa služi i za odlaganje Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera po raznim osnovama njihovog predavanja. Tu se odlažu i čuvaju Izvještaji o prihodima i imovini po stupanju na javnu funkciju, po

prestanku funkcije, izvještaji koji se predaju Komisiji godinu dana poslije prestanka funkcije, ali i prilikom povećanja prihoda i imovine javnih funkcionera preko 5000€. Postoje takođe i vanredni izvještaji kada javni funkcioneri imaju dodatnu obavezu dostavljanja dopunskih dokumenata nakon provjere imovine od strane Komisije.

Povremenim izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije, nameće se i potreba povećanog broja radnika kojima treba omogućiti što bolje uslove za rad, s obzirom na popunjavanje slobodnih radnih mjesta. U novim prostorijama pored pomenutih službenika i namještenika, organizuju se i povremeni sastanci i obuke eksperata iz različitih zemalja (preko IPA Projekta), koji održavaju neposredne radionice, obučavaju i osposobljavaju Stručnu službu Komisije, što je i cilj ovakvih i sličnih projekata od strane ovih eksperata, jer se konstantno ističe modernizovanje i unapređivanje administrativnih kapaciteta koji trebaju biti prioritet svake moderne uprave kakva je i javna uprava Crne Gore.

***Slika 1**: Depo za arhiviranje Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera od 2004. do 2015. godine*

Zakupnina poslovnog prostora Komisije, je u istom iznosu od osnivanja, a cijena zakupljenog prostora je 10€ po 1m2. Međutim, zbog uštede sredstava u državnom Budžetu, ali i drugih razloga, sugerisano je od strane nadležnih organa, a i same Komisije njihovo konačno rješavanje, što će se u narednom periodu vjerovatno i realizovati, s obzirom na formiranje nove Agencije za antikorupciju.

S obzirom na značaj ove institucije, u posljednje vrijeme su zahtjevi međunarodnih institucija vezani za jačanje administrativnih kapaciteta učestali, što je razlog više za posjedovanje sopstvenog prostora i proširenje ove nezavisne institucije. Konačna realizacija ove preporuke biće ispoštovana najvjerovatnije do kraja ove godine kada Komisija bude integrisana u novu Agenciju za antikorupciju.

1.5. UVOĐENJE AUTOMATSKE BAZE PODATAKA

U prethodnom periodu Komisija je intenzivno radila na pojedinim rješenjima iz dokumentacije koja je dostavljena od strane IT eksperata koji su savjetovali Komisiju u prethodnom periodu.

S obzirom na trenutno stanje, Komisija nije bila u mogućnosti da ispuni sve smjernice zadate dokumentacijom, uglavnom zbog nedostatka sredstava za finansiranje, kao i zbog novonastupajućeg zakonskog okvira. Smjernice koje su uspjele da se realizuju su sljedece:[4]

1) *dva servera* su postavljena i povezana u server sobi Ministarstva za informacione tehnologije. Serveri su priključeni na domenskoj mrezi Komisije i omogućen je pristup toj mrezi iz prostorija u kojima se nalazi Komisija.
2) Serveri su podešeni u HyperV replica modu, koji omogućava visoku dostupnost sistema, jer u slučaju ispada jednog servera, drugi server automatski preuzima njegovu ulogu. Produkcioni server su tri virtuelne mašine, u konfiguraciji sa dva Windows servera od čega je jedan predviđen za Server baze podataka, a drugi za Web server. Treća virtuelna mašina je Linux server kao kolaboracioni portal;
3) Server baze podataka je predviđen za preuzimanje servisa koji je do sada obavljao računar unutar Komisije, na kojem su podaci i Poslovno informacioni sistem koji se nalazio na njemu, konstantno bili ugroženi, jer je računar ujedno korišćen kao radna stanica za svakodnevne poslovne obaveze. Na ovom serveru je instaliran Microsoft SQL 2008 express DB server, na kojem su izrađene sigurnosne kopije postojeće baze i slijedi preusmjeravanje poslovno informacionog sistema na ovu lokaciju;
4) Web Server je predviđen za preseljenje postojeće internet prezentacije Komisije. Preseljenje internet prezentacije i

[4] *Preporuke IT eksperta kojeg Komisija za sprječavanje sukoba interesa često konsultuje i angažuje oko uvođenja nove baze podataka.*

pripadajućih servisa je u fazi testiranja za puštanje u produkciju. Ujedno je predviđeno da svi budući Internet servisi koji se budu koristili unutar Komisije budu implementirani na ovom mjestu.

5) Linux server je predvidjen kao kolaboraciona platforma za razmjenu podataka, praćenje i vođenje projekata, internu komunikaciju itd. Platforma je bazirana na Linux Centos OS i MySql bazi i OnlyOffice web platformi. Na ovaj način Komisija dobija snažnu kolaboracionu platformu koja je bazirana na besplatnim rješenjima tako da Komisija dobija objedinjeni dokument menadžment i dokument menadžment editing sistem, projekt menadžment i CRM sistem uz minimalna ulaganja koja su se odnosila na konfiguraciju ovog sistema.

U međuvremenu je nastavljena uspješna saradnja sa svim drzavnim organima sa kojima je Komisija potpisala memorandume o saradnji. Na ovaj nacin Komisija može brže i efikasnije da obavlja svoju primarnu funkciju i kontroliše imovinske izvještaje javnih funkcionera.

Da je ovakav poslovni proces jako dobar, pokazuje interesovanje i drugih državnih institucija koje su prepoznale postojeću inicijativu Komisije za povezivanje podataka raznih državnih institucija kroz automatsku razmjenu informacija, oslobođenu ljudskih grešaka i vremenskih okvira. Komisija je kontaktirana od strane tužilastva za pristup poslovno informativnom sistemu kao i od strane Agencije za kontrolu osiguranja.

Nažalost, zbog nedostataka finansijskih sredstava, Komisija nije bila u mogućnosti da izadje u susret ovim zahtjevima, ali do kraja 2015. godine uz uvođenje automatske baze podataka i elektronske dostave imovinskih kartica, ove mogućnosti će se proširiti.

2. NADLEŽNOSTI I OVLAŠĆENJA KOMISIJE

Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG“ br. 1/09, 41/ 11, 47/11 i 52/14) nijesu izmijenjene postojeće nadležnosti Komisije, koje u skladu sa preporukama EK i drugih međunarodnih organizacija i institucija, ima od 01. marta 2012. godine. Kao i ranije nadležnosti su definisane uopšteno i nijesu samo ograničene na pobrojane nadležnosti iz čl. 40 Zakona o sprečavanju sukoba interesa. Komisija je i dalje nadležna da:

1) vodi postupak i donosi odluke o povredi Zakona o sprječavanju sukoba interesa;
2) daje mišljenje o postojanju sukoba interesa;
3) utvrđuje vrijednost poklona na osnovu nalaza i mišljenja vještaka odgovarajuće struke, ako postoji sumnja ili spor u vezi vrijednosti poklona;
4) vrši provjeru podataka iz izvještaja koje podnose javni funkcioneri;
5) donosi pravila i poslovnik o radu Komisije;
6) daje mišljenja na nacrte zakona, drugih propisa i opštih akata, kada smatra da je to potrebno radi sprječavanja sukoba interesa;
7) inicira izmjene i dopune zakona, drugih propisa i opštih akata, radi njihovog usklađivanja sa evropskim i drugim međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcijske inicijative i transparentnosti poslovnih transakcija;
8) podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka;
9) sarađuje sa međunarodnim organizacijama i institucijama drugih država koje se bave sprječavanjem sukoba interesa.

Pored ovih, Komisija vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom, čime se konstituiše njena nadležnost u situacijama koje nijesu obuhvaćene taksativnim nabrajanjem iz čl. 40 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a koje eventualno mogu biti od važnosti za odlučivanje o sukobu interesa u drugim slučajevima, mimo onih koje su eksplicitno propisane Zakonom, što je praksa i pokazala.

U okviru svojih nadležnosti, Komisija i dalje vrši provjeru podataka iz Izvještaja upoređivanjem tih podataka sa prikupljenim podacima o imovini i prihodima javnog funkcionera od organa vlasti i pravnih lica koji raspolažu tim podacima. Izmjenama i dopunama zakona povećana je odgovornost organa vlasti i pravnih lica na način što su sada organi vlasti i pravna lica (koja raspolažu podacima za Komisiju) dužni da u roku i na način koji odredi Komisija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom, te da ukoliko to ne učine, Komisija ima ovlašćenja da podnese Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom Područnom organu za prekršaje.

Takođe izmjenama i dopunama zakona propisana je nova obaveza Komisije **da ukoliko u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica sa javnim**

funkcionerom veći u odnosu na realne prihode, traži od javnog funkcionera da u roku od 30 dana, dostavi detaljne podatke o osnovama sticanja imovine i prihoda. Ovu vrstu provjere Komisija je već počela da vrši početkom 2015. godine. Provjeru podataka iz Izvještaja Komisija vrši prema Godišnjem planu provjere za određeni broj funkcionera i kategoriju funkcionera, pa je na sajtu objavljen **Godišnji plan provjere za 2015. godinu.** Plan provjere je izrađen u skladu sa Metodologijom o procjeni rizika, koju je Komisija usvojila na sjednici održanoj 17. aprila 2015. godine. Po ovom planu, provjera se vrši na način što se prvo provjeravaju **Državni funkcioneri** i to: Predsjednik Crne Gore, Ambasadori (18), lica koja imenuje predsjednik Crne Gore 20; javni funkcioneri koji obavljaju funkciju u Skupštini Crne Gore i druga lica koje bira, imenuje, postavlja, odnosno daje saglasnost Skupština Crne Gore i to: Predsjednik Skupštine Crne Gore, poslanici (81), lica koja imenuje/bira Skupština Crne Gore (34); predsjednik Vlade i članovi Vlade (17) i druga lica koja bira, imenuje, postavlja, odnosno daje saglasnost Vlada Crne Gore, direktori uprava (20), direktori direktorata (40) lica koja imenuje/bira Vlada Crne Gore 25;

Provjera se vrši i za nosioce pravosudnih funkcija i to: predsjednika i sudije Ustavnog suda (9), Sudski savjet (12), sudije (261), tužilački savjet (11), državni tužioci (104), sudije za prekršaje (77).

Od lokalnih/opštinski funkcionera kontrolišu se predsjednici opština (25), predsjednici SO (25), glavni administratori (25), starješine organa lokalne samouprave (350), lica koja obavljaju funkciju u opštinskom parlamentu (200); javni funkcioneri kojima je prestala funkcija (50); javni funkcioneri koji u Izvještaju nijesu prijavili potpune i tačne podatke u Izvještaju (100); funkcioneri koji su prijavili imovinu i prihode veće u odnosu na realne prihode (**Prilog 2**).

U odnosu na nadležnosti Komisije, djelimično je izmijenjena odredba koja se tiče vođenja postupka pred Komisijom, na način što **Komisija više nije i drugostepeni organ** već je prvostepena odluka Komisije konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor, pred Upravnim sudom Crne Gore.

Komisija kao nezavisno tijelo je institucija koja se bavi preventivnom borbom protiv sukoba interesa i korupcije. Nezavisnost Komisije se obezbjeđuje, između ostalog, načinom izbora predsjednika i članova Komisije koje bira Skupština Crne Gore, na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine, na period od pet godina putem javnog konkursa.

U dijelu svojih nadležnosti, Komisija doprinosi ispunjavanju dužnosti i obaveza koje se pred Crnom Gorom postavljaju na nacionalnom i međunarodnom planu.

U cilju realizacija naloženih mjera, Komisija je tokom prethodnih godina kontinuirano realizovala saradnju sa institucijama – zemalja regiona putem potpisivanja sporazuma o saradnji sa državnim organima i institucijama u inostranstvu koje se bave sukobom interesa, kao i sa međunarodnim organizacijama, a u cilju ispunjavanju obaveza koje proističu iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa .

Realizacija ovih mjera zahtijeva, ne samo saradnju na nacionalnom nivou koja se ostvaruje kroz međuinstitucionalnu razmjenu podataka, već i efikasnu međuinstitucionalnu saradnju sa inostranim institucijama koje se bave sukobom interesa, a što je jedna od nadležnosti Komisije propisana Zakonom (provjerava se imovina koju javni funkcioner posjeduje u zemlji i inostranstvu). Komisija je u proteklom periodu uspostavila saradnju sa 12 zemalja- institucija stranih država, koje se bave sprječavanjem sukoba interesa (B i H, Srbija, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Rumunija, Bugarska, Mađarska, Slovenija), a u toku 2014. godine posredstvom Ambasade Kine potpisan je Memorandum o saradnji sa Državnim biroom za prevenciju korupcije Narodne Republike Kine, kao i Republikom Kosovo i Republikom Srpskom, a to je dvanaesta država sa kojom Komisija kroz konkretne aktivnosti realizuje saradnju u razmjeni informacija i iskustava u oblasti sukoba interesa.

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, Komisiji je dato u nadležnost i ovlašćenje da sarađuje sa međunarodnim organizacijama i institucijama drugih država, koje se bave sprječavanjem sukoba interesa, što predstavlja zakonski osnov za potpisivanje memoranduma o saradnji u cilju razmjene znanja i iskustava u primjeni međunarodnih pravnih standarda i unutrašnjih propisa iz oblasti sukoba interesa. Postojanje sukoba interesa koje utvrđuje i mjere za sprječavanje sukoba interesa koje preduzima Komisija za sprječavanje sukoba interesa kao nezavisno tijelo.

III NORMATIVNA AKTA KOMISIJE

1. ZAKON O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA I NAJNOVIJE IZMJENE

Povjerenje građana u javne funkcionere je neophodan dio koncepta legitimne i legalne vlasti. Zakon o sprječavanju sukoba interesa zauzima značajno mjesto u državno-pravnom sistemu Crne Gore i doprinosi jačanju povjerenja građana u savjesno i odgovorno vršenje javnih funkcija. Sistem političke demokratije i institucije koje su nezaobilazni dio modernog i funkcionalnog demokratskog sistema, imaju u sebi razvijene i efikasne institucionalne mehanizme za opravdana, razumna i na zakonu zasnovana ograničenja u vršenju javnih funkcija radi sprječavanja sukoba javnog i privatnog interesa.

Ovaj Zakon je značajan preventivni mehanizam za jačanje integriteta u javnom sektoru i sprječavanje koruptivnih ponašanja.

Navedenim Zakonom se uređuje pojam sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija. Postojanje sukoba interesa utvrđuje i mjere za sprječavanje sukoba interesa koje preduzima Komisija za sprječavanje sukoba interesa kao nezavisno tijelo.

Zakon o konfliktu interesa, koji je bio prvi zakon u Crnoj Gori koji se bavio pitanjem konflikta, nije sadržavao adekvatne pravne mehanizme koji bi efikasnije suzbijali sukob ineresa, kao ni eksplicitna pravila u širem smislu o nespojivosti funkcija, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave pripremilo je, a Vlada Crne Gore predložila Zakon o sprječavanju sukoba interesa, kojeg je Skupština Crne Gore usvojila krajem 2008. godine. Zakon je objavljen u Službenom listu Crne Gore br. 1/09, a stupio je na snagu 17. januara 2009. godine, čime je prestao da važi Zakon o konfliktu interesa iz 2004. godine. Ovaj Zakon pretrpio je izvjesne izmjene a posljednje izmjene počele su da se primjenjuju od 26. decembra 2014. godine i iste su usklađene sa sljedećim međunarodnim instrumentima:

- Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv korupcije (član 7. Javni sektor, član 8. Kodeksi ponašanja javnih funkcionera i član 12. Privatni sektor);
- Krivično-pravnom konvencijom Savjeta Evrope o korupciji, koja u članu 20. Specijalizovane vlasti predviđa za specijalizovana tijela: "Svaka Strana će usvojiti takve mjere koje su neophodne da osiguraju da se lica odnosno entiteti specijalizuju za borbu protiv korupcije. Oni će imati neophodnu nezavisnost u saglasnosti sa fundamentalnim principima

pravnog sistema, kako bi mogli efikasno i bez neprimjerenog uticaja vršiti svoje funkcije. Strana će osigurati da zaposleni u tim entitetima imaju adekvatnu obuku i finansijska sredstava za obavljanje svojih zadataka".

- Ispoštovane su preporuke Grupe zemalja Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO), uzete u obzir odredbe iz Preporuke Savjeta Evrope o kodeksima ponašanja za javne funkcionere (Preporuka br. R (2000)10) (članovi 14. 15. 18. i 19.) i Rezolucije (97) 24 Komiteta ministara Savjeta Evrope o dvadeset vodećih načela za borbu protiv korupcije.

Specifičnost sprovođenja Zakona o sprječavanju sukoba interesa ogleda se u tome da se on temelji na načelima koja predstavljaju pravne, ali i moralne standarde ponašanja, pa je van svake sumnje da će sprovođenje izmijenjenog Zakona ponovo naići na različite ocjene, a njegova primjena na poteškoće, ali će se tek kroz određeno vrijeme stvoriti ujednačena praksa koja će služiti kao osnov za ocjenu djelovanja javnih funkcionera u budućnosti i njihovoj većoj odgovornosti.

U cilju realizacije navedene preporuke, Ministarstvo pravde je formiralo radnu grupu 09. septembra 2013. godine u kojoj su učestvovali i predstavnici Komisije. Prilikom izrade teksta Nacrta izmijenjenog Zakona o sprječavanju sukoba interesa, uzeta su u obzir osnovna načela iz Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, drugih međunarodnih instrumenata iz ove oblasti kao i uporedna zakonodavna i praktična rješenja i primjeri dobre prakse evropskih zemalja (Slovenija, Hrvatska, Srbija, Njemačka, Mađarska i dr.). Imajući u vidu primijećene nedostatke i preporuke EK i drugih međunarodnih organizacija, radna grupa je utvrdila da je neophodno donijeti izmjenu Zakona i u cilju propisivanja adekvatnih pravnih mehanizama koji bi efikasnije suzbijali sukob interesa, izmjene odredbi koje se odnose na efikasnije sprovođenje pravila o sukobu interesa.

Najzad, poštovane su preporuke Grupe zemalja Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO), uzete u obzir odredbe iz Preporuke Savjeta Evrope o kodeksima ponašanja za javne funkcionere (Preporuka br. R (2000)10) (članovi 14, 15, 18. i 19) i Rezolucije (97) 24 Komiteta ministara Savjeta Evrope o dvadeset vodećih načela za borbu protiv korupcije. Nacrt Zakona usklađen je sa sljedećim međunarodnim instrumentima: Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv korupcije, Kodeksi ponašanja javnih funkcionera i Krivično-pravnom konvencijom Savjeta Evrope o korupciji. Nezavisno od toga u skladu sa AP za

Poglavlje 23, završen je postupak pripreme analize usaglašenosti odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa međunarodnim standardima, u skladu sa ekspertskim mišljenjima i preporukama za njegovu izmjenu (proširenje definicije javnog funkcionera, ovlašćenja u dijelu provjere prijava imovine, prekršajne sankcije i njihova primjena, Obrazac izjave o provjeri bankarskog računa javnog funkcionera i dr.). Tvining projektom "Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i Akcionog plana" ugovorom je definisano produženje projekta za 2 mjeseca (sa 18 na 20 mjeseci), da se intenziviraju pojedine aktivnosti, a među njima i ona koja se odnosi na izmjene zakonskog okvira.

U okviru navedenog projekta, njemački eksperti su u oktobru 2013. godine dali svoja mišljenja i analize na postojeće pravno uređenje pitanja sukoba interesa u Crnoj Gori (u odnosu na Zakon o sprječavanju sukoba interesa, od 9. januara 2009. godine, sa izmjenama od 10. avgusta i 23. septembra 2011. godine, i na prateći podzakonski akt Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, od marta 2012. godine).

Imajući u vidu da su u navedenim analizama nedostajala rješenja za bankarsku tajnu i za razrješenje lica izabranih neposredno na izborima, u okviru Tvining projekta, kratkoročni ekpert je imao Misiju od 17. do 21. februara 2014. godine i 3. marta 2014. godine je dostavio Komisiji za sprječavanje sukoba interesa "Analizu nedostataka nacionalne politike, pravnog i regulatornog okvira i izrada preporuka za njihovo usklađivanje sa međunarodnim i standardima EU i najboljim praksama GRECO i SIGMA sa posebnim osvrtom na bankarsku tajnu, sankcionisanje lica izabranih neposredno na izborima, brisanje ličnih podataka koji se čuvaju u Komisiji za sprječavanje sukoba interesa i dr.

Sve Analize eksperata su se razmatrale prilikom Izmjena i dopuna Zakona sprječavanju sukoba interesa u februaru 2014. godine, a ekspert TAIEX-a je u radu sa radnom grupom 27-28 februara 2014. godine, predložio izmjene i dopune odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a između ostalih i izmjene koje se odnose na :

- proširenje kruga i kategorije lica koja su dužna da prijavljuju imovinu;
- članstvo javnih funkcionera u upravnim odborima javnih preduzeća; bez naknade,
- precizno propisana ovlašćenja u dijelu provjere imovinskih kartona;
- nova rješenja u cilju potpune primjene Zakona, a u vezi ograničenja koja propisuju pojedini zakoni (Zakon o bankama - provjera bankarskih računa; Zakon o zaštiti podataka o ličnosti – objavljivanje

podataka o javnim funkcionerima; Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma-u dijelu praćenja sumnjivih javnih transakcija);
- uvođenja obrasca izjave o provjeri bankarskog računa javnog funkcionera;
- Izvještaj se treba smatrati službenom ispravom i javni funkcioneri ga potpisuju pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću;
- jasno precizirane sankcije koje se odnose na povrede pravila o sprječavanju sukoba interesa (posebno u dijelu neprijavljivanja imovine i netačnih podataka u imovinskim kartonima);
- uvođenje novih perioda Izvještavanja: na zahtjev Komisije u roku od 30 dana od prijema zahtjeva i Izvještaj 2 godine po prestanku funkcije;
- uvođenje sankcija za lica izabrana neposredno na izborima (npr. obustava zarade);
- gubitak prava na zaradu ako funkcioner u roku od 90 dana od donošenja odluke ne otkloni postupanje suprotno ovom zakonu.

Nadležni organi za realizaciju ove mjere u skladu sa AP za poglavlje 23 su bili Ministarstvo pravde u saradnji sa Komisijom i Upravom za antikorupcijsku inicijativu.

Radna grupa je utvrdila Nacrt Zakona i javna rasprava o Nacrtu zakona je sprovedena održavanjem okruglog stola u Podgorici, dana 28. marta 2014. godine i trajala je 20 dana, nakon čega je od strane Ministarstva pravde dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo Crne Gore na mišljenje.

Nove izmjene Zakona o sprječavanju sukoba interesa, Skupština Crne Gore usvojila je 09. 12. 2014.godine i iste su objavljene u Službenom listu br. 52/14 od 16. 12. 2014 godine, a stupile su na snagu 25. 12. 2014. godine. Ovim izmjenama predviđeno je:

Više sankcija za javne funkcionere: a) novčani dio – umjesto 300-1 500 € na 500-2 000 € (čl.49), a organ vlasti sa 1 000 -10 000 € na 1 000 – 20 000 €; za "pantoflage" do 2 godine po prestanku funkcije umjesto 300 – 1 500 €, na 1 000 – 2 000 € uz zabranu obavljanja djelatnosti umjesto 1-6 mjeseci, sada do 1 godine.

Bolja definicija određenih termina (benefit, povezano lice, poklon i sl.).

Striktnije odredbe koje se tiču zabrane servisnih ugovora (javni funkcioner ne može sklopiti ugovor sa vlastima, i sl), pantoflaža (ograničenja po prestanku javne fukcije) i nespojivosti (u slučaju članstva u nekoliko radnih tijela, javni funkcioner može primati nadoknadu samo u jednom radnom tijelu u istom mjesecu; javni

funkcioner koji radi u državnoj administraciji ili tijelima lokalne uprave ne može vršiti funkciju poslanika ili odbornika).

Prijavljuje se više podataka u izvještaju o prihodima i imovini (podaci o imovini i prihodima porodice javnog funkcionera (bračnog i vanbračnog supružnika), pravo na nepokretnosti i sl. i prijavljivanje u dužem periodu (na zahtjev Komisije i u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije).

Bolje odredbe za informacije tražene od strane Komisije (prema novim odredbama, organi i pravna lica takođe moraju dostaviti Komisiji traženu dokumentaciju).

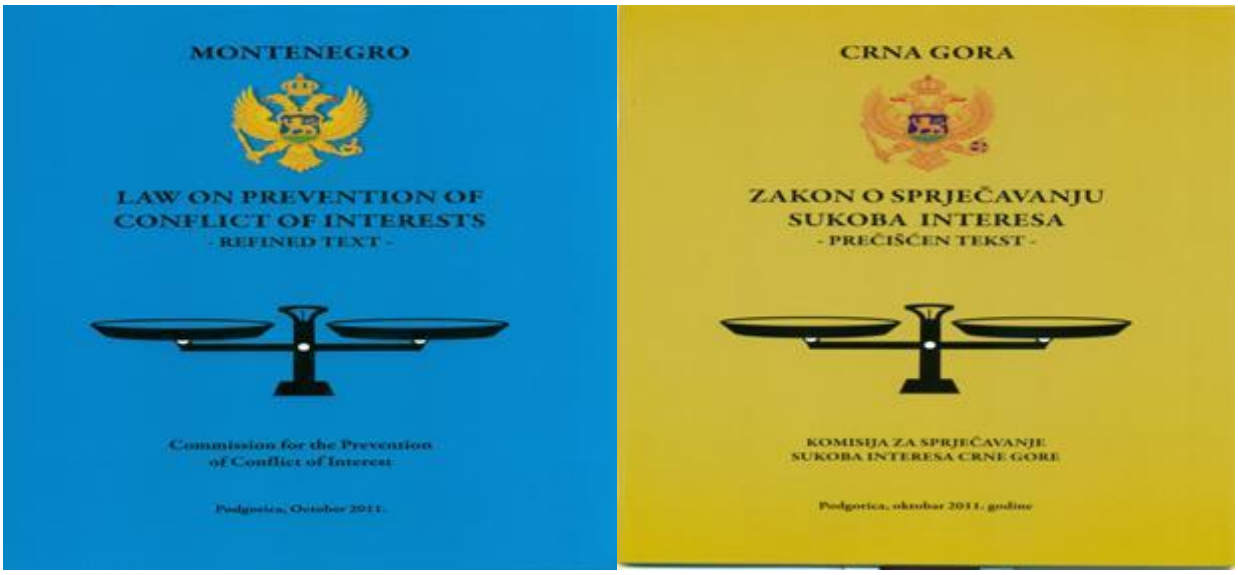

Traženje razlika između prijavljenih i stvarnih prihoda javnog funkcionera (ukoliko, tokom popstupka provjere Komisije utvrdi da imovina i prihodi javnog funkcionera i sa njim povezanih lica prelaze realne prihode, javni funkcioner mora dostaviti detaljne podatke o osnovu sticanja imovine). U tom smislu Komisija je do 5. juna ove godine imala 52 ovakva slučaja, od kojih su za 26 javnih funkcionera donijete odluke.

Godišnji plan provjere izvještaja (provjera za određen broj i kategoriju javnih funkcionera).

Javni funkcioner može potpisati izjavu o oslobađanju od bankarske tajne, kako bi Komisija mogla tražiti detalje sa bankovnih računa.

Odluke Komisije su sada konačne (upravni postupak sada može biti pokrenut pred Upravnim sudom), tako da po novim

izmjenama Zakona ne postoji više model gdje Komisija odlučuje po zahtjevu za preispitivanje vlastitih odluka.

Pravni eksperti su sprovodili istraživanje o sukobu interesa i prijavljivanju imovine u Crnoj Gori sa ciljem procjene novog pravnog okvira i njegove primjene u praksi. Tokom posjete Komisiji za sprječavanje sukoba interesa u 2015. Godini, eksperti su nove izmjene ocijenili kao veliki pozitivan korak naprijed u borbi protiv sukoba interesa u Crnoj Gori.

2. IZMIJENJENA PRAVILA, POSLOVNIK O RADU I OBRASCI

Nakon stupanja na snagu izmjena Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG“, br. 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14) Komisija je shodno članu 9 Poslovnika o radu Komisije i člana 63 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“ br. 39/11,50/11,66/12 i 34/14), a u vezi sa članom 53a Zakona o izmjenama i dopunamama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG“, br. 52/14), formirala radnu grupu za izradu podzakonskih akata. U zakonskom roku od 90 dana, usvojena su podzakonska akta i obrasci koji su objavljeni u Službenom listu Crne Gore br.14/15 od 26.03. 2015. godine, sa rokom primjene od 3. aprila 2015. godine. To su sljedeća podzakonska akta:

- Pravila o postupku pred Komisijom
- Poslovnik o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa;
- Obrazac Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera;
- Obrazac Evidencije Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera;
- Obrazac Izvoda iz Evidencije poklona;
- Obrazac za Javni katalog poklona.
- Obrazac za javne funkcionere kojim se daje saglasnost Komisiji za pristup podacima na računima bankarskih i drugih finansijskih institucija.

Pravila o postupku pred Komisijom

Ovim pravilima bliže se uređuje postupak pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa kada postupa i odlučuje o pravima i obavezama javnih funkcionera, vrši provjeru podataka iz Izvještaja, pravima i obavezama sa njima povezanim licima, kao i pravima i obavezama drugih pravnih i fizičkih lica, a koja se odnose na primjenu i sprovođenje Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kao i drugih

propisa kojima se utvrđuje sukob interesa u oblastima koje su uređene tim propisima.

Po ovim pravilima dužni su da postupaju javni funkcioneri, sa njima povezana lica, državni organi, organi lokalne uprave i samouprave i druga pravna i fizička lica kada u smislu odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, učestvuju u postupku pred Komisijom kao i provjera tačnosti iskazanih podataka unesenih u izvještaj o prihodima i imovini.

Predviđene su tri vrste provjere i to: administrativno-tehnička provjera; provjera po prijavi i potpuna provjera. Postupak provjere podataka iz podnijetih izvještaja o imovnom stanju javnih funkcionera nije dostupan za javnost. Način podnošenja Izvještaja, kao i njegov sadržaj detaljno je preciziran Pravilima o postupku pred Komisijom, dok je Zakonom propisana odredba da javni funkcioner dostavlja Izvještaj obavezno u pisanoj formi i na obrascu koji utvrdi Komisija. Isto tako Pravila o postupku pred Komisijom preciznije propisuju način prikupljanja podataka tj. vođenja Registra.

Poslovnikom o radu, u skladu sa izmijenjenim odredbama zakona usklađene su i pojedine odredbe. Ovim Poslovnikom precizirano je da Komisija ima predsjednika i šest članova. Predsjednika i članove Komisije bira Skupština Crne Gore, na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine, na period od pet godina, putem javnog konkursa. Predsjednik ima zamjenika koga postavlja iz reda članova Komisije. Predsjednik Komisije vrši funkciju profesionalno i ima pravo na zaradu u visini koja je određena za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Poslovnikom je bliže uređena organizacija i rad Komisije, način održavanja sjednica, njihov tok, odlučivanje, vođenje zapisnika kao i druga pitanja od značaja za rad Komisije. Za pojedina pitanja koja se odnose na rad Komisije, a koja nijesu uređena ovim poslovnikom, mogu se urediti posebnom odlukom ili zaključkom Komisije. Kao i ranijim poslovnikom i ovim je precizirano da Komisija sarađuje sa međunarodnim organizacijama i institucijama drugih država koje se bave sprječavanjem sukoba interesa, ostvaruju bilateralnu i multilateralnu saradnju s tijelima u drugim zemljama koja imaju status Komisije i može organizovati međunarodna stručna savjetovanja i druge oblike saradnje, kao i potpisivati memorandum o saradnji.

Obrazac Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera usklađen je sa izmjenama Zakona o sprječavanju sukoba interesa. U poglavlju III Zakona, sadržane su norme kojima se

propisuje obaveza podnošenja Izvještaja o imovini i prihodima javnog funkcionera kao i o imovini i prihodima bračnog i vanbračnog druga i djece, ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu.

Pored dosadašnjih, redovnih obaveza podnošenja izvještaja, jednom godišnje i u slučaju uvećanja imovine preko 5000 eura, novina je obaveza podnošenja izvještaja na zahtjev Komisije kao i za vanbračnog supružnika. U slučaju prestanka javne funkcije, javni funkcioner je dužan da podnosi izvještaj o prihodima i imovini u naredne dvije godine, u istom mjesecu u kojem je podnijet posljednji izvještaj, kako bi se preko ovih izvještaja pratila zakonska ograničenja po prestanku javne funkcije u dvije godine od prestanka.

Dalje je propisana obavezna sadržina obrasca koji ispunjava javni funkcioner, uz neznatno proširenje podataka koje izvještaj mora da sadrži (pravu svojine na pokretnim stvarima čija vrijednost prelazi 5.000 eura ili za koje je propisana obaveza registracije kod nadležnih organa (motorna vozila, plovni objekti, vazduhoplovi i sl.) i pravu svojine na nepokretnim i pokretnim stvarima privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica čiji je vlasnik, odnosno osnivač javni funkcioner), kao i **Izjavu javnog funkcionera kojom daje saglasnost Komisiji za pristup podacima o svim računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, koji su zaštićeni bankarskom tajnom**, koja se daje isključivo za potrebe provjere podataka iz Izvještaja.

Kad je u pitanju provjera imovine, član 22 propisuje da ukoliko Komisija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica veći u odnosu na realne prihode, javni funkcioner je dužan da, na zahtjev Komisije, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda dok će, ukoliko javni funkcioner u toku postupka ne obezbijedi tražene podatke, Komisija pokrenuti prekršajni postupak i podnijeti zahtjev za razrješenje i o tome obavijestiti druge nadležne organe.

Komisija je na početku 2015. godine podijelila preko 3000 obrazaca, dok je u januaru 2014. godine dostavila 2980 obrazaca Izvještaja o prihodima i imovini državnim i lokalnim javnim funkcionerima (Skupštini Crne Gore, Vladi Crne Gore, svim opštinama, Ministarstvu prosvjete, Ministarstvu zdravlja, Sudskom i Tužilačkom savjetu i dr.) kako bi omogućili lakši pristup u ispunjavanju zakonske obaveze da svi javni funkcioneri u zakonskom roku dostave svoje imovno stanje sa tačnim i potpunim podacima.

Obrazac Evidencije Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera prilagođen je Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti. Članom 21. Zakona o sprječavanju sukoba interesa, propisano je da se podaci iz Izvještaja evidentiraju u registar prihoda i imovine koji vodi Komisija, dok je stavom 2 navedeno da su ti podaci dostupni javnosti. U skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, podaci o prijavljenom gotovom novcu u bankama i drugim finansijskim organizacijama se objavljuju na sajtu Komisije, kao i ostali podaci iz Evidencije Izvještaja u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, vodeći računa o Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti (imena i prezimena maloljetne djece, JMBG, adresa, broj telefona i dr.).

Shodno članu 17. Preporuka Savjeta Evrope o kodeksima ponašanja za javne funkcionere koji se odnosi na zaštitu privatnosti javnog funkcionera (Preporuka br. R(2000) 10-usvojena od strane Komiteta ministara na 106. sjednici 11. maja 2000. godine) i Stavu Evropske komisije da je transparentnost i javnost podataka jedan od osnovnih sredstava za borbu protiv sukoba interesa i korupcije, Komisija je objavljivala podatke o javnim funkcionerima na Internet sajtu, vodeći računa o Zakonu o zaštiti podataka ličnosti.

Obrazac za Javni katalog poklona je takođe prilagođen izmjenama Zakona. U skladu sa Zakonom, primljeni pokloni i njihova vrijednost upisuju se u evidenciju poklona koju vodi organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju. Novina u odnosu na stari obrazac je što su javni funkcioneri sada dužni da prijave o kojoj vrsti poklona se radi, s tim što se u evidenciju ne upisuju pokloni čija vrijednost ne prelazi 30 eura.

Ukoliko se utvrdi da je prigodni poklon veće vrijednosti od vrijednosti iz člana 14. stav 4. ovog Zakona, poklon se predaje na raspolaganje organu vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju i postaje državna imovina, odnosno imovina opštine.

Organ vlasti kome je javni funkcioner prijavio poklon, dužan je da izvod iz evidencije poklona koju vodi, dostavi Komisiji do kraja marta naredne godine, za prethodnu godinu. Zakonom je predviđena i prekršajna sankcija u iznosu od 10.000 do 20.000 eura za organ vlasti ako ne dostavi Komisiji izvod iz evidencije poklona do kraja marta naredne godine za prethodnu godinu (član 17. stav 1.).

Način raspolaganja poklonima način vođenja evidencije poklona, kao i druga pitanja koja se odnose na ograničenja povodom primanja poklona u vezi sa vršenjem javne funkcije, propisuje Komisija.

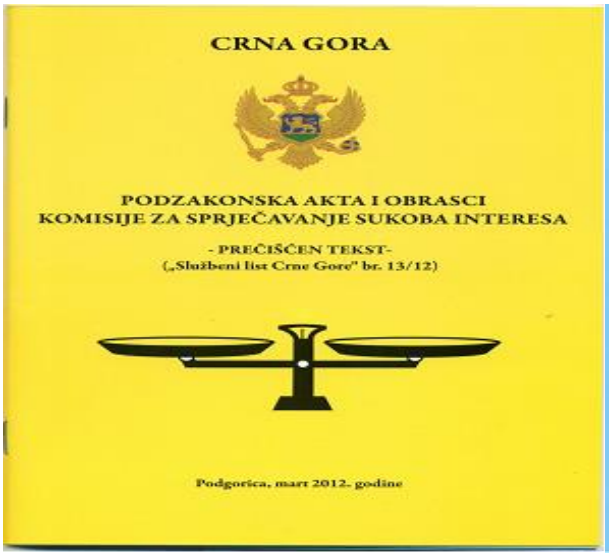

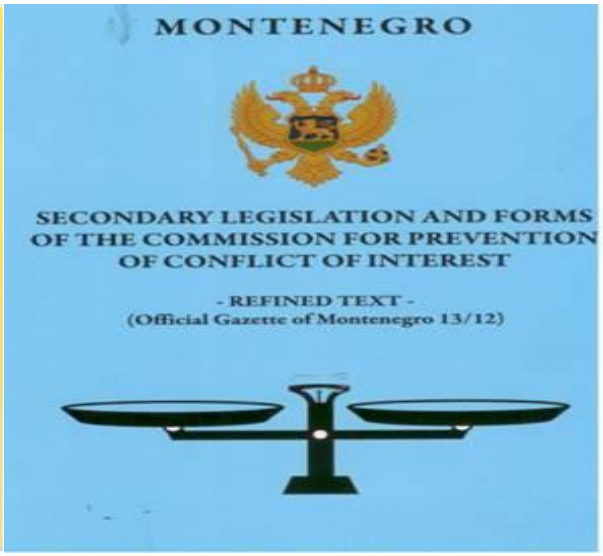

Obrazac za javne funkcionere kojim se daje saglasnost Komisiji za pristup podacima na računima bankarskih i drugih finansijskih institucija.

Po preporuci Evropske komisije u izmjene i dopune Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl.list CG" br. 52/14) izmijenjen je član 20 i glasi: „radi provjere podataka iz Izvještaja, javni funkcioner **može dati saglasnost** Komisiji za pristup podacima na računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, u skladu sa Zakonom kojima se uređuje bankarsko poslovanje.

Ovaj obrazac tj. izjava o saglasnosti koju javni funkcioner daje isključivo za potrebe provjere podataka iz Izvještaja o prihodima i imovini koju javni funkcioner daje za period dok traje njegova funkcija, čini sastavni dio Izvještaja. Obrazac sadrži saglasnost javnog funkcionera koja omogućava Komisiji da pristupi podacima o svim računima kod domaćih i stranih bankarskih i drugih finansijskih institucija koji su zaštićeni bankarskom tajnom.

Sva podzakonska akta, Komisija je donijela u zakonskom roku od 60 dana i dostavila nadležnom Odboru Skupštine Crne Gore na razmatranje, nakon čega su objavljena u Službenom listu br. 14/15 od 26. marta 2015. godine, sa datumom stupanja od 3. aprila 2015. godine.

3. PRIMJENA OSTALIH PROPISA

Javni funkcioner je obavezan da postupi u skladu sa mišljenjem Komisije i u skladu sa obavezama koje su propisane Zakonom i ne smije

da postupi na način kojim se krše zabrane i pravila u vezi sprječavanja sukoba interesa. Pri tome javni funkcioner ne smije da krši zabrane i pravila u vezi sprječavanja sukoba interesa koje su predviđene u drugim propisima i u kojima se takođe utvrđuje sukob interesa (član 4. Zakona o sprječavanju sukoba interesa).

Iz ovoga se može zaključiti, da je radi efikasnog sistema praćenja i sprovođenja Zakona o sprječavanju sukoba interesa, Komisija nadležna da utvrđuje da li je javni funkcioner kršio zabrane i pravila u vezi sprječavanja sukoba interesa koje su propisane, s jedne strane, Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, i s druge strane, **drugim propisima kojima se utvrđuju zabrane i pravila relevantna za sukob interesa.**

U strukturi broja javnih funkcionera, lokalni funkcioneri čine 60%, te je u tom smislu i u 2014. godini najviše primjenjivan Zakon o lokalnoj samoupravi, posebno kada je u pitanju nespojivost vršenja javnih funkcija koje su propisane odredbom člana 91. Zakona o lokalnoj samoupravi. U donošenju odluka, zaključaka i mišljenja, Komisija je kod potencijalnog sukoba interesa pojedinih javnih funkcionera, primjenjivala, osim pomenutog zakona, i Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o vazdušnom saobraćaju, Zakon o izboru odbornika i poslanika, Zakon o unutrašnjim poslovima, Zakon o zaštiti

konkurencije, Zakon o imovini, Zakon o lijekovima, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o radio–difuznim servisima, Zakon o zaštiti depozita, Zakon o hartijama od vrijednosti, statute opština, etičke kodekse i sl.

Tokom odlučivanja i donošenja odluka, Komisija primjenjuje niz zakona i podzakonskih akata kojima se propisuje sukob interesa. Do sada je Komisija prepoznala 20 zakona relevantnih za predmetnu materiju.

Svaka moderna i efikasna država posebnu pažnju poklanja pitanjima integriteta i odgovornosti javnih funkcionera. Na međunarodnom planu su već uspostavljena određena pravila koja polako postaju prihvaćena od sve većeg broja država i kojima se promovišu određeni standardi u pogledu integriteta, odgovornosti i sprečavanja sukoba interesa prilikom vršenja javnih funkcija. Na primjer, član 8 Konvencije Ujedinjenih nacija predviđa da će svaka država-ugovornica, nastojati da u okviru svog institucionalnog i pravnog sistema primenjuje kodekse ili standarde ponašanja za korektno, časno i pravilno obavljanje javnih funkcija. U skladu sa međunarodnim standardima, organi vlasti su kako na državnom tako i na lokalnom nivou propisali kodekse ponašanja kao smjernice da javni funkcioneri odgovorno i savjesno vrše javnu funkciju.

Kako su integritet i odgovornost javnih funkcionera neophodni da bi se javna funkcija vršila u javnom, opštem interesu i na dobrobit zajednice, predano se radi na promovisanju i podizanju svijesti o značaju sprečavanja sukoba interesa prilikom vršenja javne funkcije. Država u okviru svog pravnog sistema na različitim institucionalnim nivoima donosi kodekse i standarde ponašanja za etičko i zakonito obavljanje javnih funkcija. U tom smislu, u uvjerenju da će se donošenjem Etičkih kodeksa stvoriti neophodni uslovi za izgradnju povjerenja između izabranih predstavnika i funkcionera lokalne samouprave građana donijeti su:

- Etički kodeks predstavnika i funkcionera u lokalnoj samoupravi („Sl. list CG" opšt. propisi br. 32/09, 41/09, 1/10, 8/10, 10/10, 11/10 i 13/10);
- Kodeks sudijske etike donijet je 2008, od strane Konferencije sudija, a 2011. godine je formirana Komisija za praćenje primjene Etičkog kodeksa sudija.
-Etički kodeks državnih tužilaca i zamjenika državnih tužilaca utvrđen je 2006. godine, od strane Tužilačkog savjeta. Proširena sjednica Vrhovnog državnog tužilaštva, izabrala je Komisiju za praćenje Kodeksa tužilačke etike. Izmjenama Zakona o državnom tužilaštvu koji

je usvojen 24. 09. 2013. predviđeno je da Etički kodeks donosi Konferencija državnih tužilaca i određeni su rokovi za njegovo donošenje.

Međutim, pored navedenih garancija postoji potreba za daljim unapređivanjem garancija nepristrasnosti sudija i državnih tužilaca, naročito u pogledu obezbjeđivanja prava na slučajnog sudiju u sudovima sa malim brojem sudija, kao i praćenja primjene odredaba zakona u pogledu izuzeća.

Značajno područje za unapređenje je i praćenje sukoba interesa u pravosuđu i praćenje poštovanja etičkih kodeksa. Stoga je radi utvrđivanja etičkih načela i pravila ponašanja sudija kojih se sudije moraju pridržavati radi očuvanja, afirmacije i unapređenja dostojanstva i ugleda sudije i sudstva donijet: Etički kodeks sudija („Sl. list CG"br. 45/8 i broj 17/02), dok je u 2014. godini donijet novi ("Sl. list Crne Gore", br. 16/14 od 28. 03. 2014) i Etički kodeks tužilaca i sudija („Sl. list CG" br. 40/08).

Takođe su donijeti i:

- Etički kodeks državnih službenika i namještenika („Sl. list CG" br. 20/12);
- Etički kodeks organa za sprovođenje izbora ("Sl. list CG" br. 76/10);
- Kodeks poslovne etike („Sl. list CG" br. 45/11);
- Kodeks Policijske etike („Sl. list CG" br 1/06);
- Etički kodeks predstavnika i funkcionera u opštinama;
- Etički kodeks Državnih službenika i namještenika.

U cilju efikasnog sistema praćenja i sprovođenja etičkog kodeksa kao i izricanje efikasnih mjera za nepoštovanje kodeksa, u opštinama su formirane Etičke komisije za javne funkcionere.

Etičkim kodeksima izabranih predstavnika i funkcionera u opštinama, objavljenim u Službenim listovima Crne Gore – opštinski propisi, propisano je da izabrani predstavnik i funkcioner, obavljaju svoju funkciju po zakonu, drugim propisima i opštim aktima, kao i da će funkcioner poštovati Zakon i druga akta u obavljanju javne funkcije i da će izbjegavati obavljanje drugih javnih funkcija, što takođe doprinosi prevenciji potencijalnog sukoba interesa.

IV BROJ I STRUKTURA JAVNIH FUNKCIONERA

Članom 3. Zakona o sprječavanju sukoba interesa navedena je definicija javnog funkcionera koja glasi: "Javni funkcioner, u smislu ovog Zakona, je izabrano, imenovano i postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom oganu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću i drugom pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu, kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje, organ vlasti daje saglasnost."

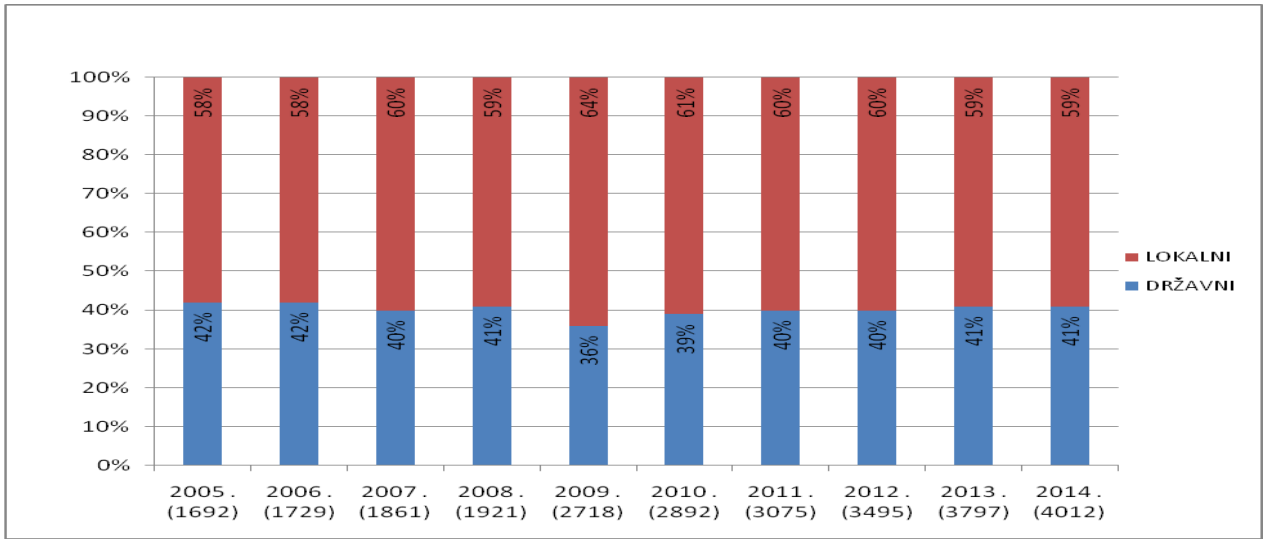

Ovo je znatno proširena definicija javnog funkcionera u odnosu na Zakon o sprječavanju sukoba interesa od januara 2009. godine, kojim je bilo precizno uređeno ko se sve smatra javnim funkcionerom. Iz tog razloga došlo je do povećanja broja lica koja se smatraju javnim funkcionerom, čak za 1,3 puta u odnosu na 2005. godinu, što pokazuje i sljedeći grafikon.

Novim izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa koje je usvojila Skupština Crne Gore 9. decembra 2014. godine definiciji javnog funkcionera je dodato na kraju člana, bez obzira na stalnost funkcije i nadoknadu, tako da ista glasi: "Javni funkcioner, u smislu ovog zakona, je izabrano, imenovano i postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom oganu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću i drugom

pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu, kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje, organ vlasti daje saglasnost, **bez obzira na stalnost funkcije i nadoknadu**."

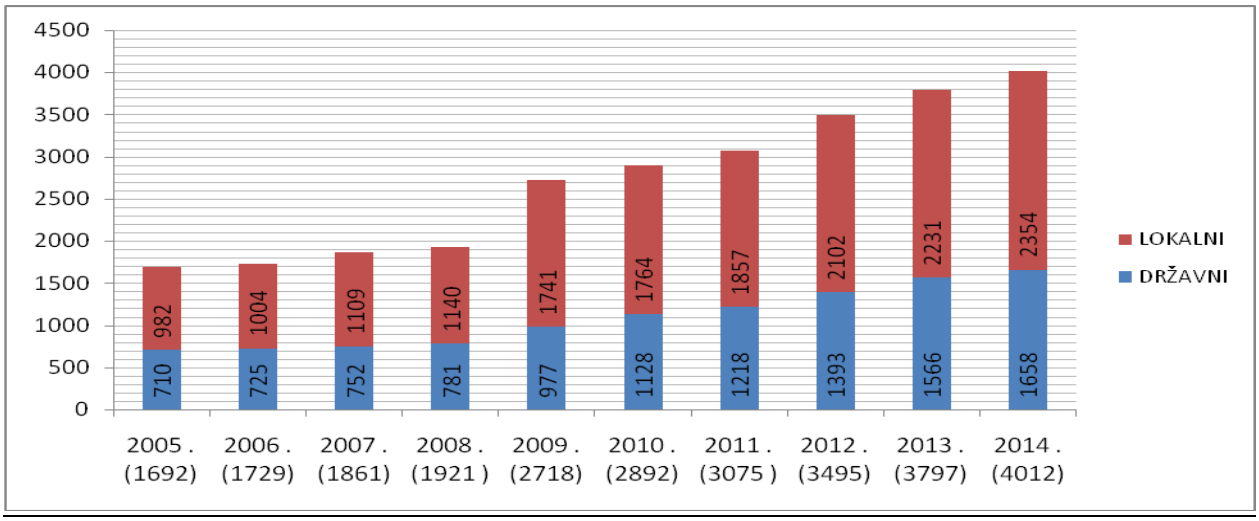

Broj javnih funkcionera u 2014. godini iznosio je 4012 od čega su 1658 državni funkcioneri ili 41% dok je 2354 lokalnih funkcionera ili 59%, dok je u 2013. godini bilo ukupno 3797 javna funkcionera od čega državnih 1566 ili 41% i 2231 lokalnih funkcionera. Upoređujući 2013. i 2014. godinu može se zaključiti da je broj javnih funkcionera u 2014. godini povećan za 5,4%. Kada se osvrnemo na 2005. godinu, primjećujemo da je ovaj broj iznosio 1692 i da je od tada u konstantnom porastu. Stupanjem na snagu Izmjena Zakona o sprječavanju sukoba interesa 2009. i 2012. godine, kada su definicije javnih funkcionera mijenjane, zabilježen je najveći rast broja javnih funkcionera. Komisija je zbog proširene definicije javnog funkcionera morala za svaku novu kategoriju funkcionera davati određeno mišljenje, da li se radi o javnom funkcioneru ili ne?[2]

Ovo se posebno odnosilo na neke kategorije državnih službenika koji su izloženi rizicima korupcije (npr. predstavnici i zamjenici članova

[2] *Komisija je od primjene izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa na osnovu čl.4 dala mišljenja ili stavove da su novi javni funkcioneri – izvršni direktori i članovi upravnih odbora A.D., D.O.O., različitih javnih ustanova, fondova, direktori biroa rada, glavni inspektori, članovi i zamjenici državne i opštinskih izbornih komisija, direktori zavoda za zapošljavanje u opštinama, članovi Etičke komisije za državne službenike i namještenike, članovi Skupštine Turističke organizacije birani od strane Skupštine opštine, članovi organa upravljanja u privrednim društvima u stečaju koji su imenovani na predlog Skupštine, Vlade ili Opštine i dr.*

Opštinskih izbornih komisija, dekani fakulteta, načelnici u opštinama, direktori biroa rada, šefovi poreskih i carinskih uprava i sl.).

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA U 2013. i 2014. GODINI

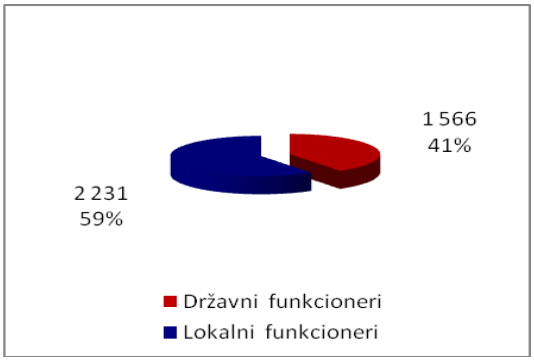

31. XII 2013.

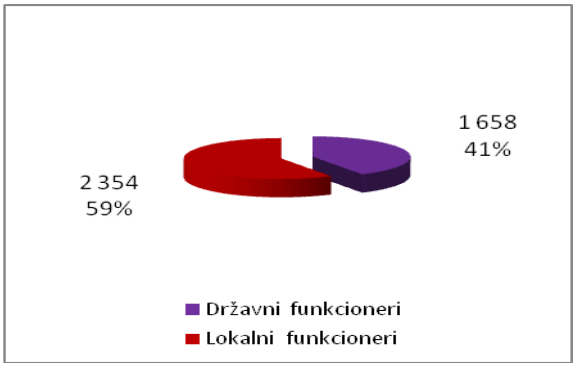

31. XII 2014.

Na kraju 2014. godine od državnih funkcionera najviše je onih koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore (963), a zatim sudija (265), državnih tužilaca (105), javnih funkcionera koje bira Skupština Crne Gore (83), poslanika (80) i sudija za prekršaje (62), (**Prilog 3).**

Kao i prethodnih godina, tako i u 2014. godini najbrojniji su funkcioneri na lokalnom nivou i to u: Glavnom gradu Podgorici (213), Herceg Novom (169), Budvi (148), Pljevljima (139), Nikšiću (133), Bijelom Polju (127), Kotoru (121), itd. Gotovo u svim opštinama povećan je broj lokalnih funkcionera, ukupno za 123 ili 5%, a najviše u opštini Tivat sa 83 na 96, Rožajama sa 73 na 85, Bijelom Polju sa 118 na 127 i u Beranama sa 102 na 111 javnih funkcionera.

Od državnih funkcionera 605 su javne funkcionerke (304 vladinih funkcionerki, 163 sutkinje, 71 tužiteljka, 36 sutkinja za prekršaje, 18 funkcionerki koje postavlja Skupština Crne Gore, 13 poslanica itd). Na lokalnom nivou postoji 636 funkcionerki što je povoljniji odnos od državnih funkcionerki.

Pozitivno je što postoji tendencija rasta državnih funkcionerki u odnosu na prethodne godine (2012. godine – 37%, a 2014. godine 39,8%). Ova tendencija postoji i kod lokalne uprave, ali sa usporenim trendom (2012. godine 24%, a 2014. godine 25,4%). Posebno je nepovoljan odnos u gradskim opštinama Tuzi i Golubovci, Ulcinju, Rožajama, Kolašinu, Plužinama i novoosnovanoj opštini Petnjica (**Prilog 4**).

V. OBAVEZE I POSTUPANJE JAVNIH FUNKCIONERA/KI

1. PODNOŠENJE IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI

Kao i prethodnih godina tj. od kako postoji Komisija za sprječavanje sukoba interesa, kao i Zakon o sprječavanju sukoba interesa, javni funkcioneri su u obavezi da redovno dostavljaju svoju imovinu i prihode za sebe, supružnika i djecu ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu prema stanju na dan izbora, postavljenja ili imenovanja na javnu funkciju.

Javni funkcioneri su dužni da podnose Izvještaj i to:

- U roku od 30 dana od dana stupanja na javnu funkciju.
- Jednom godišnje, do kraja marta u tekućoj godini za prethodnu godinu.
- U slučaju povećanja imovine preko 5000 €.
- Po prestanku javne funkcije.
- Jednu godinu po prestanku funkcije prema stanju na dan podnošenja izvještaja.

Novim izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa koje je usvojila Skupština Crne Gore 9. decembra 2014. godine, pored dosadašnjih, redovnih obaveza podnošenja izvještaja, jednom godišnje i u slučaju uvećanja imovine preko 5000 eura, novina je obaveza podnošenja izvještaja na zahtjev Komisije. U slučaju prestanka javne funkcije, javni funkcioner je dužan da podnosi izvještaj o prihodima i imovini i u naredne dvije godine u istom mjesecu u kojem je podnijet posljednji izvještaj, kako bi se preko ovih izvještaja pratila zakonska ograničenja po prestanku javne funkcije u dvije godine od prestanka.

Takođe, jedna od obaveza koju imaju javni funkcioneri, a koja je uvedena ranijim izmjenama i dopunama Zakona je da prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju, obavijeste Komisiju u roku od 30 dana.

Na dan **31. decembar 2014. godine,** evidentirano je 4 012 javnih funkcionera (javne funkcije) u Crnoj Gori, od kojih su 1 658 (41%) državni, a 2 354 (59%) lokalni funkcioneri.

Od ukupnog broja 3 873 ili 96,5% javnih funkcionera dostavilo je Izvještaj o prihodima i imovini za 2013/14. godinu, od kojih državni 1 631 ili 98,4%, a lokalni 2 242 ili 95,3%. To je u odnosu na prethodnu

godinu bolji odziv (za 2%), tim prije jer je došlo do povećanja ukupnog broja javnih funkcionera (**Prilog 5)**.

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA

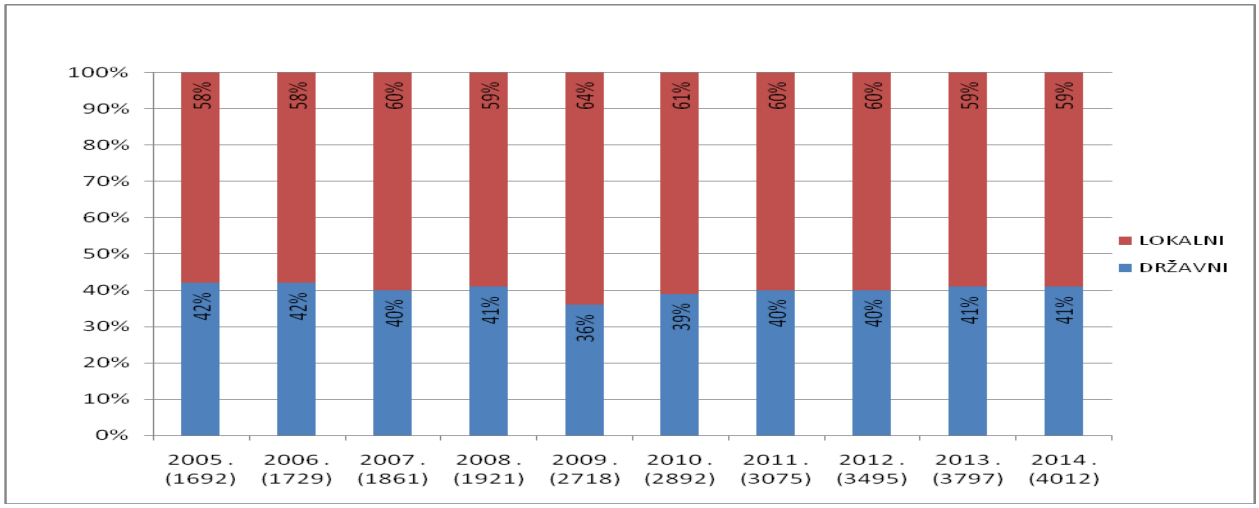

Od državnih javnih funkcionera na kraju 2014. godine, 27 nije ispoštovalo obaveze dostavljanja ukupnog imovnog stanja (2 funkcionera koje bira Predsjednik Crne Gore, 6 funkcionera koje bira ili imenuje Skupština Crne Gore, 18 funkcionera koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore i 1 sudija).

Od lokalnih funkcionera, 112 nije ispoštovalo obaveze dostavljanja ukupnog imovnog stanja i to: iz Žabljaka, Rožaja i Šavnika (po 1), Plava i Gradska opština Tuzi (po 2), Bijelog Polja i Bara (po 3), Mojkovca i Cetinja (po 4), Kotora 6, Berana, Danilovgrada, Nikšića i Tivta (po 7), Ulcinja 9, Podgorice 10 i Herceg Novog 21. Jedino su funkcioneri opština Andrijevica, Gusinje, Kolašin, Petnjica, Plužine, Pljevlja i gradska opština Golubovci, ispunili zakonsku obavezu i dostavili svoje imovno stanje **(Prilog 6).**

Komisija je donijela odluke da krše Zakon o sprječavanju sukoba interesa i pokrenula postupke kod organa za prekršaje protiv svih onih javnih funkcionera koji nijesu ispoštovali ovu zakonsku obavezu. Takođe, napominjemo da je protiv pojedinih javnih funkcionera nakon konačne odluke Komisije podnijet Zahtjev organu vlasti za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, o čemu će biti više riječi u nastavku izvještaja.

DRŽAVNI I LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI U 2014 GODINI

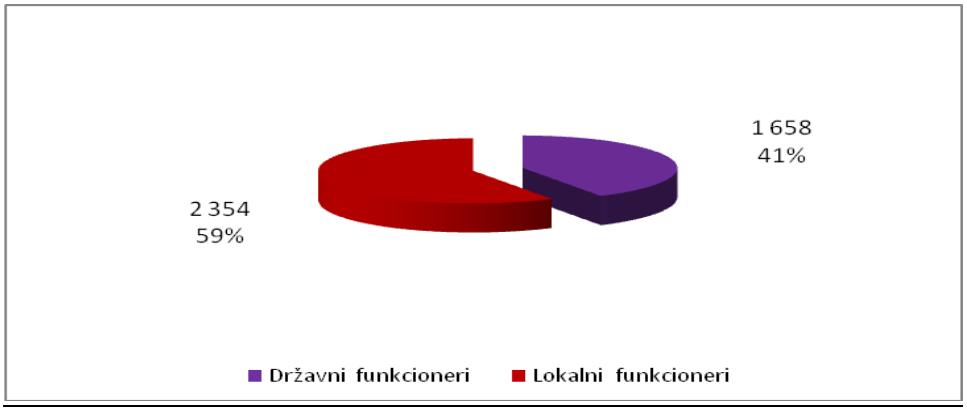

Sve odluke transparentno i javno nalaze se na sajtu Komisije www.konfliktinteresa.me.

DOSTAVLJANJE IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI U 2014. GODINI

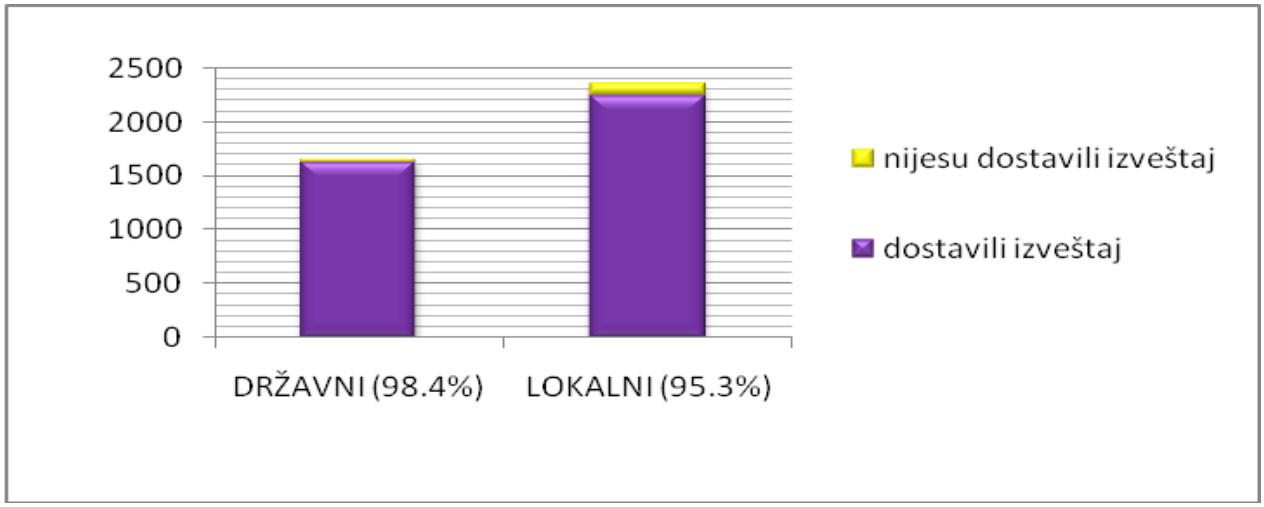

Kako su javni funkcioneri u obavezi da dostavljaju izvještaje o prihodima i imovini, tako su u istima dužni navesti tačne i potpune podatke. S tim u vezi, propisana je obavezna sadržina obrasca koji ispunjava javni funkcioner. Dakle, javni funkcioner je dužan da u svom izvještaju o prihodima i imovini navede sve svoje lične podatke, podatke u vezi javne funkcije koju vrši, depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama u zemlji i inostranstvu, akcijama i udjelima u pravnom licu, gotovom novcu i hartijama od vrijednosti, dugovima i potraživanjima, pokretnoj i nepokretnoj imovini, sopstvenim

preduzećima, članstvu u upravnim i nadzornim odborima, komisijama i radnim tijelima i dr.

Komisija, ističe da su novim izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa koje je usvojila Skupština Crne Gore 9. decembra 2014. godine, neznatno prošireni podaci koje izvještaj mora da sadrži (**pravo svojine na pokretnim stvarima čija vrijednost prelazi 5.000 eura ili za koje je propisana obaveza registracije kod nadležnih organa (motorna vozila, plovni objekti, vazduhoplovi i sl.) i pravo svojine na nepokretnim i pokretnim stvarima privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica čiji je vlasnik, odnosno osnivač javni funkcioner), kao i Izjavu javnog funkcionera kojom daje saglasnost Agenciji za pristup podacima o svim računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, koji su zaštićeni bankarskom tajnom, koja se daje isključivo za potrebe provjere podataka iz Izvještaja.**

NEDOSTACI U IZVJEŠTAJIMA O PRIHODIMA I IMOVINI U 2014. GODINI

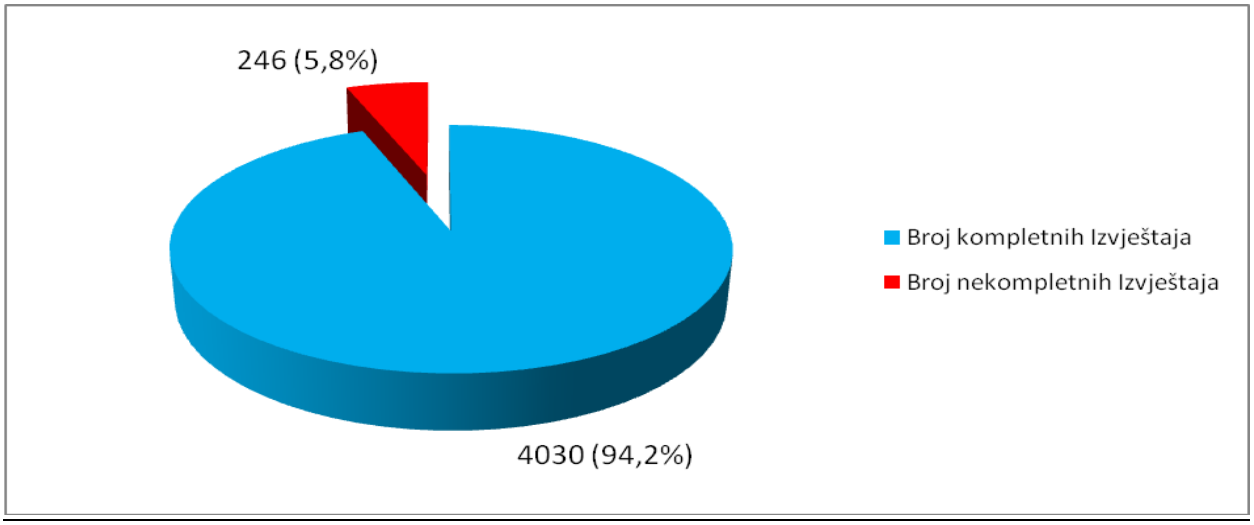

Iako je Zakonom o sprječavanju sukoba interesa tačno navedeno šta sve javni funkcioner mora da ispuni u obrascu Izvještaja o prihodima i imovini, mnogi od njih ne poštuju zakonske odredbe i ne dostavljaju sve tražene podatke (JMB za sebe i svoju porodicu ili pogrešan broj, adresu, javnu funkciju i datum stupanja na istu, školsku spremu, zvanje, datum prestanka funkcije i sl.). Upravo je to razlog koji dodatno otežava rad Komisije i predstavlja problem koji se iz godine u godinu ponavljaja. Od ukupnog broja obrađenih i kontrolisanih Izvještaja o prihodima i imovini (4030) 246 ili 5,8% su dali nepotpune podatke.

Jedan broj javnih funkcionera dostavlja Izvještaj, a da pri tom nijesu naveli JMB za sebe i užu porodicu ili su naveli nepotpune JMB za sebe i užu porodicu (83). Dešava se da javni funkcioneri ne dostave djevojačko prezime majke, ime oca i ime majke i sl. (135) te zbog tih podataka organi za prekršaje vraćaju zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka na dopunu. Kada se uporedi stanje nepotpunih podataka iz 2014. godine sa stanjem u 2013. godini, primjećuje se da je znatno manji broj javnih funkcionera koji dostavljaju nepotpune i netačne podatke što se posebno uočava na nedostavljanje ličnih podataka (adresa, školska sprema, zvanje i dr.) (11). Takođe je znatno smanjen broj javnih funkcionera koji dostavljaju Izvještaj koji pri tom nije potpisan, što je osnovni dokaz za validnost podnijetog Izvještaja (8), kao i onih koji nijesu upisali javnu funkciju, datum stupanja ili datum prestanka iste (9), **(Prilog 7)**.

Javnim funkcionerima vraćeni su Izvještaji koji su imali određene nedostatke, da ih isprave, što je iziskivalo dodatne troškove i prolongiranje vremena za obradu takvih Izvještaja i vrlo dugog čekanja da se ispravljeni Izvještaji ponovo dostave Komisiji (najčešće odbornici i članovi državnih i lokalnih upravnih odbora preduzeća i ustanova). Pojedini javni funkcioneri, istina mali broj, dostavlja Izvještaj u njemu ručno ispisujući da je stanje isto kao i prethodne godine. Takvi Izvještaji o prihodima i imovini se vraćaju javnim funkcionerima, navodeći im da Obrazac treba biti u potpunosti popunjen kako bi se upoređivao sa prethodnom godinom i sa onim godinama koje dolaze**,** te da iste ispune u skladu sa Zakonom ili se preduzimaju odgovarajuće kaznene i administrativne mjere.

Poseban problem za obrađivače u Stručnoj službi Komisije je taj što veliki broj javnih funkcionera i dalje podatke ispisuju ručno i to nečitkim rukopisom, što komplikuje objavljivanje takvih Izvještaja na sajtu Komisije, jer upravo iz tih razloga dolazi do grešaka na sajtu (na pr. površina kuće, stana, zemljišta, visina nadoknade i sl). Na osnovu toga se često mediji pozivaju. U obrascu Izvještaja naglašeno je da se podaci ispisuju štampanim slovima ili da se dostavljaju, po mogućnosti elektronskim putem, što pojednostavljuje proceduru obrade podataka. Međutim, u mnogim opštinama i kod pojedinih institucija problem javnih funkcionera je u ispunjavanju obrazaca elektronskim putem čak i štampanim putem, što sve otežava obradu podataka za te javne fukcionere.

Glavni razlog zbog čega dolazi do grešaka u obradi podataka i njihovom očitavanju je nemogućnost ili neznanje javnih funkcionera da ispunjavanju obrazac elektronskim putem ili štampanim putem je, što kasnije ima za posljedicu javno objavljivanje podataka na sajtu Komisije sa sitnim greškama. Preporuke Komisije, koje su upućene javnim funkcionerima, urodile su plodom i sada je znatno manje ovih i sličnih, zajedničkih problema. Idealni način podnošenja Izvještaja koji bi olakšao provjeru bi bio da svi funkcioneri podnose Izvještaje u elektronskom obliku. Na taj način bi se rasteretio kapacite Komisije potrebne za prepisivanje Izvještaja u registar, čime bi se oslobodili kapaciteti koji se mogu preusmjeriti na provjeru Izvještaja, a s druge strane javni podaci na sajtu bi bili daleko prije obrađeni i objavljeni nego što je to sada slučaj. Međutim, u sadašnjoj situaciji je još nerealno očekivati da bi svi funkcioneri mogli podnositi Izvještaje elektronski, bilo zbog nedovoljne informatičke pismenosti, naročito u pojedinim opštinama, ali i pitanja kao što su sigurnost, odnosno elektronski potpis podnosioca Izvještaja. Preporuka njemačkih i hrvatskih eksperata je da se u budućnosti krene prema elektronskom podnošenju izvještaja, te da se na taj način unaprijedi informatički sastav, ali i sprovedu edukacije funkcionera o načinu podnošenja ovog obrasca**.**

Veliki problem javlja se Komisiji prilikom isteka roka predaje redovnog godišnjeg Izvještaja, iz razloga što većina javnih funkcionera čeka „posljednji dan“ da dostavi svoje imovno stanje, čime se kasnije otežava rad Stručne službe za obradu podataka, kontrolu i postavljanje imovnog stanja istih na sajt Komisije. Komisija je krajem 2013. godine i početkom 2014. godine podsjećala i upozoravala javne funkcionere na ovu zakonsku obavezu i u tom smislu podijelila obrasce svim opštinama, Vladi Crne Gore, Skupštini Crne Gore, Ministarstvu prosvjete i Ministarstvu zdravlja. Ukupno je podijeljeno 3050 obrazaca.

Komisija ima praksu da tokom cijele godine organizuje edukativne seminare širom Crne Gore, a sve u svrhu implementacije Zakona o sprječavanju sukoba interesa, tumačenja i pojašnjenja pojedinih zakonskih odredbi koje regulišu sukob interesa, jer do kršenja istih upravo dolazi zbog nepoznavanja materije sukoba interesa.

U prvoj polovini 2014. godine Komisija je organizovala edukativne seminare, dok u drugoj nije bila u mogućnosti iz razloga jer je istoj prestao mandat 29. jula 2014. godine.

Kada je u pitanju podnošenje Izvještaja o prihodima i imovini nakon **prestanka funkcije**, u 2014. godini 395 javna funkcionera je

predalo svoje imovno stanje (80 državnih i 315 lokalnih), a **jednu godinu poslije prestanka javne funkcije** 152 javna funkcionera (46 državnih i 106 lokalnih).

Javni funkcioneri koji su predali Izvještaj o prihodima i po prestanku funkcije od državnih su: poslanici (2), ambasadori (2), funkcioneri koje bira Skupština Crne Gore (12), sudije (12), Tužilački Savjet (1), sudije za prekršaje (2), tužioci (5), Vijeće za prekršaje (1) i javni funkcioneri koje bira Vlada Crne Gore (43).

Od lokalnih javnih funkcionera, Izvještaj o prihodima i imovini po prestanku funkcije predali su iz opština: Andrijevica (2), Bar (10), Berane (25), Bijelo Polje (14), Budva (19), Danilovgrad (16), Žabljak (13), Kotor (9), Kolašin (3), Mojkovac (15), Nikšić (9), Petnjica (1), Pljevlja (30), Plav (6), Plužine (22), Glavni grad Podgorica (12), Gradska opština Tuzi (11), Gradska opština Golubovci (12), Rožaje (24), Tivat (3), Ulcinj (18), Herceg Novi (16), Prijestonica Cetinje (16) i Šavnik (9).

Javni funkcioneri koji su predali Izvještaj o prihodima i imovini godinu dana po prestanku funkcije od državnih su: poslanici (1), javni funkcioneri koje bira predsjednik Crne Gore (2), ambasadori (2), funkcioneri koje bira Skupština Crne Gore (5), sudije (3), tužioci (4), sudije za prekršaje (2) i javni funkcioneri koje bira Vlada Crne Gore (27), a po opštinama su: Andrijevica (15), Bar (1), Berane (1), Bijelo Polje (4), Budva (9), Kolašin (1), Kotor (8), Mojkovac (5), Nikšić (29), Pljevlja (2), Plav (4), Glavni grad Podgorica (8), Rožaje (1), Tivat (4), Ulcinj (3), Herceg Novi (7), Prijestonica Cetinje (1) i Šavnik (3).

Od ukupnog broja javnih funkcionera (4030), do 1. maja 2015. godine redovni godišnji Izvještaj je predalo 3575 funkcionera. Od 1655 državnih javnih funkcionera 1572 ili 95% predalo je Izvještaj o prihodima i imovini, dok je od 2375 lokalnih javnih funkcionera njih 2003 ili 84,3% predalo godišnji izvještaj **(Prilog 8).**

2. POVEĆANJE IMOVNOG STANJA PREKO 5000 €

U članu 19. Zakona o sprječavanju sukoba interesa, propisana je obaveza prijavljivanja promjene u imovini u odnosu na imovinu prijavljenu u početnom izvještaju. Ovaj iznos je propisan na 5000€ i obaveza je javnih funkiconera, ukoliko se uveća imovina preko ovog iznosa, da se promjena prijavi u roku od 30 dana od dana promjene.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl. list CG“ br. 41/11 i 47/11) propisano je da Komisija vrši

provjeru podataka iz Izvještaja prikupljanjem podataka o imovini i prihodima tog funkcionera, od organa i pravnih lica, koji raspolažu tim podacima i upoređivanjem prijavljenih podataka iz Izvještaja sa prikupljenim podacima. Shodno Zakonu, Komisija prati imovinsko stanje javnog funkcionera i članova njegove porodice, pokretnu i nepokretnu imovinu, vlasništvo u firmama i članstvo u upravnim odborima i dr. i javno objavljuje takve podatke na sajtu Komisije i preduzima mjere neposredno na osnovu tih podataka uvidom u dostavljeni Izvještaj o prihodima i imovini. Promjena u imovnom stanju javnih funkcionera u prihodima i imovini preko 5000 € tokom godine, smatra se kao posebna obaveza po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa i javni funkcioneri su dužni da ispoštuju istu. Mnogi javni funkcioneri ne poštuju zakonsku obavezu prijavljivanja imovine preko 5000 euro u zakonskom roku od 30 dana, pojedini iz neznamja, dok drugi to čine kako bi njihova promjena prošla nezapaženo. Najbolji pokazatelj navedenog uslijedio je sa izmjenama i dopunama Zakona, kada je Komisiji proširena nadležnost u skladu sa članom 20a koji je vezan za provjeru imovine.

Tokom 2014. godine promjene u imovini je prijavilo 310 javnih funkcionera (36 samoinicijativno, a 274 nakon sprovedenog postupka Komisije), **(Prilog 9 i 10).**

Najviše javnih funkcionera koji su samoinicijativno prijavili promjene u iznosu većem od 5000€ su oni koje bira imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore (13). Od lokalnih javnih funkcionera promjene su se najviše odnosile na kupljenu imovinu (11), zatim putničko motorno vozilo (9), naslijeđena imovina (6) i sl.

Upoređujući podatke iz godišnjih izvještaja, koristeći i podatke drugih državnih organa i institucija, Komisija je utvrdila da pojedini javni funkcioneri nijesu prijavili promjenu preko 5.000€ u zakonskom roku (mjesec dana od promjene), već su to uradili u godišnjem izvještaju o prihodima i imovini do kraja marta.

Zbog kršenja ove odredbe Zakona, pokrenuti su upravni postupci pred Komisijom protiv 274 javna funkcionera. Od državnih javnih funkcionera najviše je onih koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada (80), zatim sudija (30), državnih tužioca (11), sudija za prekršaje (5), poslanika (3) i sl. Broj lokalnih javnih funkcionera koji krše ovu odredbu Zakona je 138.

Za navedene javne funkcionere donesene su odluke da su prekršili član 19 stav 2 a u vezi sa članom 20. Zakona o sprječavanju

sukoba interesa, na način što su Komisiji dostavili Izvještaje o prihodima i imovini sa netačnim i nepotpunim podacima kao i da su otklonili postupanje suprotno Zakonu na način što su dostavili dopune Izvještaja.

PROMJENE U IZVJEŠTAJIMA VEĆE OD 5000 €

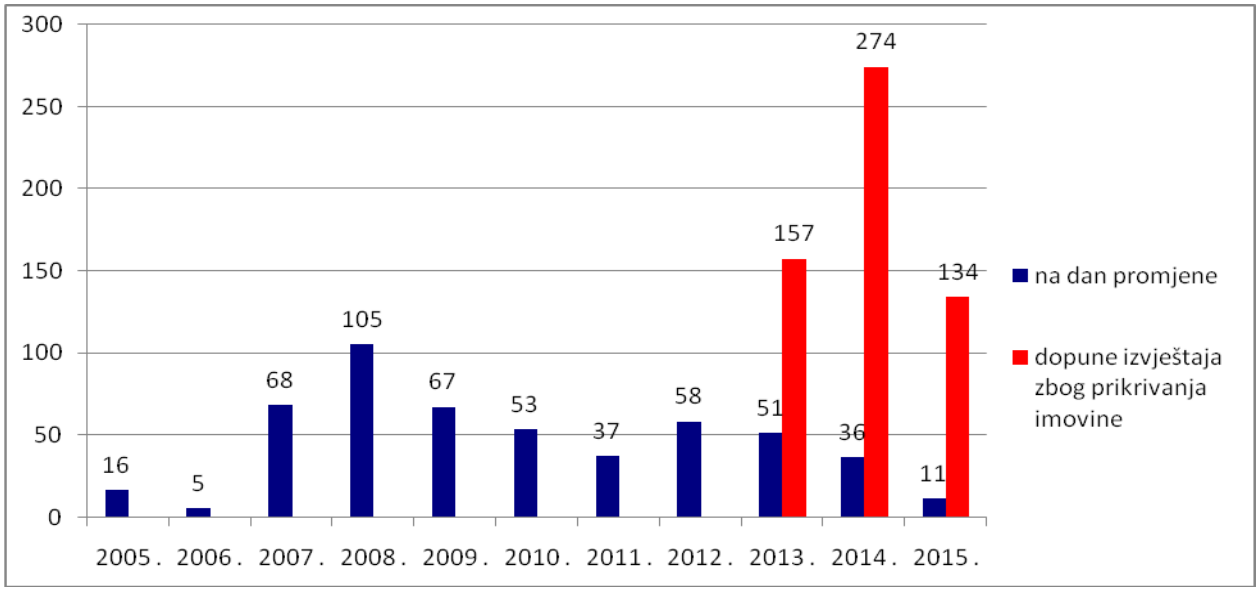

Komisija iz godine u godinu prati ovu pojavu, a poseban akcenat stavljen je na istu sa izmjenama i dopunama Zakona, kada je Komisija dobila novu nadležnost u skladu sa članom 20a. U skladu sa tim Komisija je dolazila do saznanja o promjeni u imovini javnih funkcionera i njihovom prikrivanju. U narednom periodu pratiće se ova pojava i preduzimati mjere u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa.

Do 1. juna 2015. godine promjenu preko 5000€ u Izvještaju o prihodima i imovini od ukupno 145 javnih funkcionera, samoinicijativno je predalo 11 javnih funkcionera, dok je njih 134 dostavilo promjenu tek nakon pokrenutog upravnog postupka Komisije.

3. PRIJAVLJIVANJE POKLONA

Članom 14. Zakona o sprječavanju sukoba interesa propisana je generalna zabrana primanja poklona. Dakle, u skladu sa navedenim članom javni funkcioner ne smije primiti novac, hartije od vrijednosti ili dragocjeni metal, bez obzira na njihovu vrijednost. Takođe, javni

funkcioner ne smije primati poklone, osim protokolarnih poklona i prigodnih poklona manje vrijednosti.

Protokolarnim poklonom smatra se poklon predstavnika druge države ili međunarodne organizacije koji se daje prilikom posjete, gostovanja ili u drugim prilikama, kao i drugi poklon dat u sličnim prilikama.

Prigodnim poklonom manje vrijednosti smatra se poklon u vrijednosti do 50 eura. Ovo ograničenje vrijednosti poklona ide u pravcu preporuke.

Istim članom obuhvaćena je i preporuka GRECO- koja se odnosi na zakonsku odredbu da ako javni funkcioner u toku jedne godine primi više poklona od istog poklonodavca, kao vrijednost poklona uzima se zbir svih poklona. Zabrana, odnosno ograničenja se odnose i na članove porodice javnog funkcionera, čime je preporuka GRECO-a ispoštovana u cjelosti.

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa članom 16. je regulisan način raspolaganja poklonima - Primljeni pokloni i njihova vrijednost upisuju se u evidenciju poklona koju vodi organ vlasti, u kojem javni funkcioner vrši funkciju.

U evidenciju poklona ne upisuju se pokloni čija vrijednost ne prelazi 30€.Ukoliko se utvrdi da je prigodni poklon veće vrijednosti od 50 eura, poklon se predaje na raspolaganje organu vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju i postaje državna imovina, odnosno imovina opštine.

Protokolarni pokloni, bez obzira na njihovu vrijednost, postaju svojina države, odnosno opštine.

Za razliku od prethodnog Zakona, Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, primanju i prijavljivanju poklona, dato je značajno mjesto.

Izmjenama Zakona u članu 14. dodat je novi stav kojim se propisuje da ukupna vrijednost primljenih poklona koje primi javni funkcioner, od strane različitih poklonodavaca, ne smije preći iznos od 100 eura u toku kalendarske godine. Takođe treba istaći da je izmjena izvršena u skladu sa preporukoma GRECO-a i SIGME. Način raspolaganja poklonima regulisan je članom 16. Zakona - Primljeni pokloni i njihova vrijednost upisuju se u evidenciju poklona koju vodi organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju i dostavljaju se Komisiji, na propisanom obrascu, koja kasnije objavljuje Javni katalog poklona na svom sajtu. Ukoliko je javni funkcioner primao poklone,

suprotno ovom Zakonu, kaznenim odredbama Zakona su propisane sankcije. Prekršajne sancije se odnose i na člana porodice javnog funkcionera. Pored novčane kazne za ovaj prekršaj, Zakonom se može izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta - poklona.

Javnim funkcionerima je zabranjeno primanje naknada ili poklona, naročito, prihvatanje novca, bilo kojih drugih hartija od vrijednosti (npr. akcije, obveznice, itd.) ili plemenitih metala.

Zakon o sprječavanju sukoba interesa predviđa da je javnim funkcionerima dozvoljeno da prime samo: **protokolarne poklone** ili prigodne poklone manje vrednosti, odnosno poklone u vrijednosti od manje od 50 eura koji su dobijeni od istog poklonodavca u datoj godini ili poklone vrijednosti manje od 100 evra, ako su dobijeni od nekoliko poklonodavaca u istoj godini.[5]

Svaki poklon koji prelazi gore pomenutu graničnu vrijednost mora se prijaviti i potom postaje državna imovina. Organi vlasti vode evidenciju primljenih poklona i njihove vrijednosti (ako iznose više od 30 eura) i dostavljaju podatke Komisiji za sprječavanje sukoba interesa na posebnom obrascu na godišnjem nivou. Ovi podaci dobijeni od organa vlasti se zatim objavljuju na Internet stranici Komisije.

Pravila o poklonima odnose se dodatno i na supružnike i maloljetnu djecu javnih funkcionera. Nepoštovanje odredbi koje propisuju zabrane primanja poklona, kažnjava se novčanom kaznom. U prekršajnom postupku može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta poklona, odnosno njegove ekvivalentne vrijednosti. U pojedinim Etičkim kodeksima prenose se doslovno odredbe o poklonima iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Evaluacioni tim GRECO-a je u novembru 2014. godine razgovarao o ovom pitanju sa parlamentarcima. Evalucioni tim je konstatovao da uprkos obukama koje organizuje Komisija za sprječavanje sukoba interesa, postoji niz zabuna oko tumačenja odredbi o poklonima, a posebno šta on obuhvata, pa bi u tom pravcu poslanicima dobro došla dodatna posebna uputstva.

Kao poseban vid zabrane primanja poklona Zakonom o sprječvanju korupcije, uvedena su ograničenja u zaključivanju sponzorstava i primanju donacija od strane organa vlasti, uz javno objavljivanje

[5] *Pokloni veće vrijednosti su preko 50 €: Hrvatska (75 €), Slovenija (65 €), Srbiji (50€), B i H (150 €), Njemačka (32 €, a u Hamburskoj pokrajini 5 €), Latvia (180 €), Austrija (100 €), Gruzija (200 €), SAD (114 $), Evropskom Parlamentu (150 €), EK (50€), ...*

registara sponzorstava i donacija i dostavljanje Agenciji godišnjih izvještaja o primljenim sponzorstvima, sa cjelokupnom dokumentacijom.

U članu 5. izmjena i dopuna Zakon o sprječavanju sukoba interesa, proširena je definicija povezanog lica kao obveznika primjene Zakona i na člana zajedničkog domaćinstva i svako drugo fizičko ili pravno lice koje se prema drugim osnovama i okolnostima može opravdano smatrati interesno povezanim sa javnim funkcionerom.

Imajući u vidu navedeno po preporuci Evropske komisije u izmjene i dopune Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl.list CG“ br. 52/14), propisana je izmjena člana 14, koja glasi: “Javni funkcioner, u vezi sa vršenjem javne funkcije, ne smije primiti novac, hartije od vrijednosti ili dragocjeni metal, bez obzira na njihovu vrijednost”.

Javni funkcioner, u vezi sa vršenjem javne funkcije, ne smije primati poklone, osim protokolarnih i prigodnih poklona”. Zabrana, odnosno ograničenje iz st. 1 i 2 ovog člana, odnosi se i na bračnog i vanbračnog supružnika i djecu javnog funkcionera ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, ako je primanje novca, hartija od vrijednosti ili dragocjenih metala i poklona u vezi sa javnim funkcionerom, odnosno vršenjem javne funkcije. Ostale odredbe koje se odnose na poklone ostale su neizmijenjene.

U obavezi su organi vlasti u kojima javni funkcioneri vrše funkciju da tokom godine upisuju u Izvod iz evidencije poklona **s**ve primljene poklone, i njihovu vrijednost. Nakon isteka kalendarske godine, javni funkcioneri su u obavezi da do kraja marta mjeseca tekuće, za prethodnu godinu dostave spisak poklona putem obrasca–Izvoda iz evidencije poklona kojeg Komisija, u ovom slučaju, objavljuje putem Javnog kataloga poklona na sajtu Komisije www.konfliktinteresa.me. Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl.list CG“ br. 52/14), pooštrene su i sankcije u ovoj oblasti od 500 do 2.000 eura za primanje novca, hartija od vrijednosti i dragocjenih metala, bez obzira na njihovu vrijednost. Ranijim Zakonom kazne za nevedeno su bile manje i iznosile su od 300 do 1500 eura.

Komisija je uradila nove obrasce- I**zvod iz evidencije poklona (Prilog 11),** po kojem javni funkcioner postupa i **Javni katalog poklona (Prilog 12)** kojeg ispunjava Komisija na osnovu podataka iz prethodnog obrasca i javno objavljuje na sajtu Komisije.

U smislu prijavljivanja poklona nakon isteka kalendarske godine, mnogi javni funkcioneri nijesu se pridržavali Zakona već su to uradili, uglavnom, po prijemu raznih poklona u tekućoj godini. Tako su u 2014.

godini, 9 javnih funkcionera – više poklona, prijavili da su primali poklone protokolarne prirode, dok su davaoci poklona bili visoki funkcioneri stranih država (predsjednici država, predsjednici i potpredsjednici vlada, ministri, ambasadori, državni sekretari, guverneri, sudije, tužioci, direktori institucija, gradonačelnici i dr.), ukupno 99 poklona **(Prilog 13).**

BROJ PRIMLJENIH POKLONA ZA PERIOD 2009-2015. GODINA

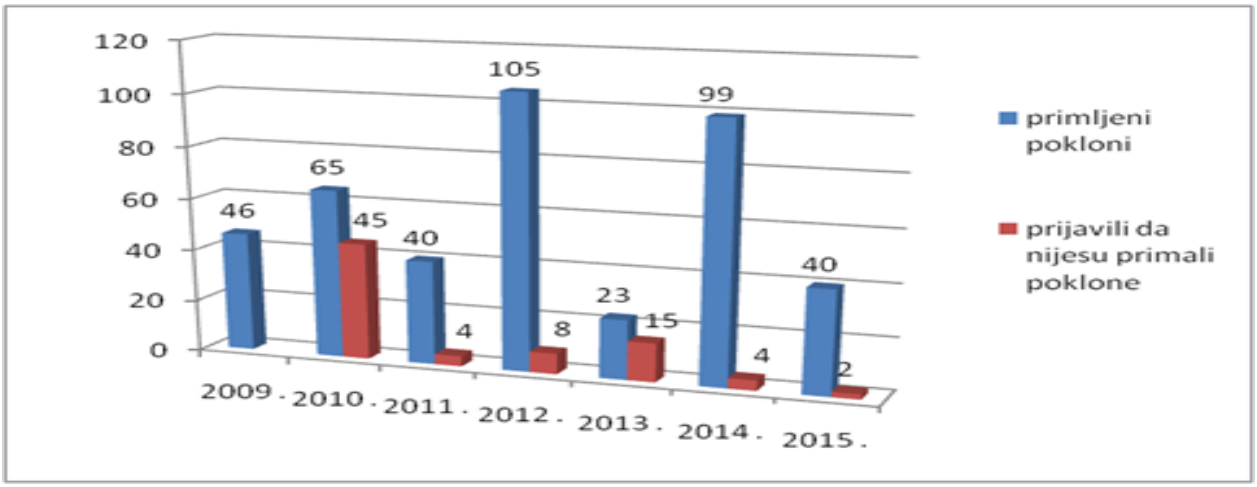

Četiri javna funkcionera obavijestila su Komisiju da nijesu primili poklone, iako na to nijesu bili obavezni.

Do 1. juna ove godine, u skladu sa Zakonom, 4 javna funkcionera su prijavila poklone protokolarne prirode, ukupno 40 poklona **(Prilog 14).**

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA KOJI NIJESU PRIMILI POKLONE

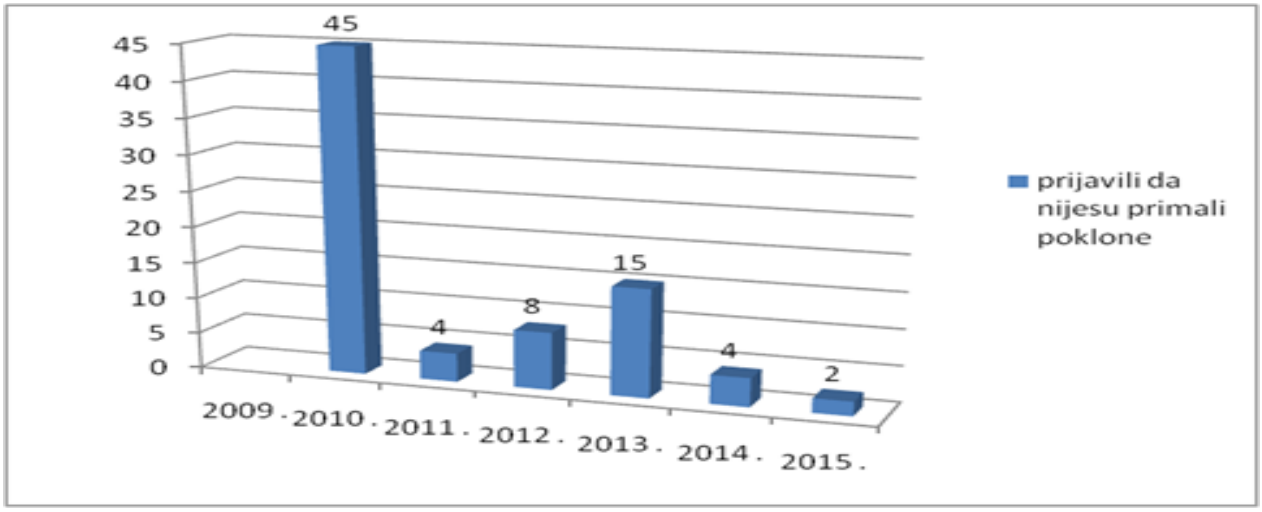

Kao i prethodnih godina Komisija je i ove godine podsjećala javne funkcionere i organe vlasti gdje su zaposleni javni funkcioneri, da su bili u obavezi da do kraja marta prijave sve protokolarne i prigodne poklone, kao i poklone koje su primili članovi njihove porodice. Prekršajna kazna za nepoštovanje ovih obaveza za člana porodice iznosi od 300 eura do 500 eura, uz mogućnost primjene zaštitne mjere- oduzimanje poklona. Svi protokolarni i prigodni pokloni objavljeni su na sajtu www.konfliktinteresa.me.

4. NESPOJIVOST JAVNIH FUNKCIJA

Nespojivost javnih funkcija propisana je članom 8 i 9 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a odnosi se na članstvo u javnim preduzećima, javnim ustanovama i privrednim društvima. Član 8 propisuje da javni funkcioner ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja ili nadzornog organa, izvršni direktor ili član menadžmenta u privrednom društvu, dok se članom 9 Zakona o sprečavanju sukoba interesa propisuje da javnu funkciju ne može obavljati predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica.[6]

Zakon, takođe istim članom propisuje da javni funkcioner koji obavlja poslove u državnoj upravi i organima lokalne uprave ne može obavljati funkciju poslanika.

Drugi Zakoni preciznije definišu ova ograničenja.

Poseban značaj za Komisiju ima Zakon o lokalnoj samoupravi, koji u članu 91, koji se odnosi na konflikt interesa, propisuje nespojivost pojedinih lokalnih funkcija, jer se ovaj Zakon odnosi na oko 60% ukupnog broja javnih funkcionera Crne Gore.

Zakonom o lokalnoj samoupravi, posebno je precizirana nespojivost javnih funkcija predsjednika, potpredsjednika, glavnog administratora u opštinama, starješine organa lokalne uprave, rukovodioca javnih službi sa funkcijom odbornika i članstvom u organima upravljanja javnih službi. Zakonom je definisano da se pod „javnom službom“ podrazumijevaju ustanove, privredna društva i drugi oblici organizovanja koje osniva opština u cilju pružanja javnih usluga.

Takođe, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, definisan je sukob interesa, i obaveza prijavljivanja mogućeg sukoba

[6]*Ustav Crne Gore u članu 104 propisuje da: „Predsjednik i član Vlade ne može vršiti poslaničku i drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost.“*

interesa. Pomenuti Zakon definiše i jedan od oblika nespojivosti funkcija i propisuje da državni službenik, odnosno namještenik može van radnog veremena, uz prethodno dobijeno pisano odobrenje starješine svog organa, obavljati poslove i pružati usluge drugom fizičkom ili pravnom licu, ali pod uslovom da državni organ u kojem radi ne vrši nadzor nad tim djelatnostima odnosno radom, ukoliko takav rad nije zabranjen nekim posebnim Zakonom, kao i da taj rad ne predstavlja sukob interesa, kao ni prepreku za uredno vršenje redovnih radnih zadataka, i da pri tome ne šteti samom ugledu državnog organa. Takvih slučajeva Komisija je imala tokom 2014. godine.

Komisija za sprečavanje sukoba interesa prilikom izrade ovoga Zakona, u dijelu koji se tiče sukoba interesa, aktivno je učestvovala sa svojim predlozima i sugestijama, jer čak 39% javnih funkcionera u Crnoj Gori su upravo državni službenici, odnosno javni funkcioneri.

Nespojivost funkcija, tačnije jedan od njenih oblika definisan je i Zakonom o hartijama od vrijednosti, kojim se propisuje da se predsjednik Komisije, zamjenik predsjednika, i najmanje jedan njen član, koji funkciju obavljaju profesionalno i u skladu sa Zakonom, ne mogu baviti drugim javnim poslom, osim naučnim, istraživačkim, i predavačkim aktivnostima.

Kao i predhodno navedeni zakoni, tako i Zakon o Državnoj revizorskoj instituciji sadrži odredbu o nespojivositi funkcije, kojom se propisuje da član Senata ne može vršiti poslaničku i neku drugu javnu funkciju, niti može profesionalno obavljati neku drugu djelatnost.

Dalje, treba istaći značaj Zakona o javnim nabavkama, odredbu vezanu za sprečavanje sukoba interesa, koja se tiče ponuđača i naručioca, zabrane davanja, nuđenja ili stavljanja u izgled poklona ili neke druge koristi. Takođe, u cilju razmjene informacija, jačanja i unapređenja međusobne saradnje, Komisija za sprječavanje sukoba interesa je sa Upravom za javne nabavke Vlade Crne potpisala i Memorandum o saradnji.

Takođe, Zakonom o izboru odbornika i poslanika "Sl. list RCG", br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 09/01, 09/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06, 46/11, 14/14 i 47/14, propisano je da odborniku, odnosno poslaniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran ako nastupi jedan od slučajeva nespojivosti funkcije odbornika, odnosno poslanika sa drugom funkcijom utvrđenom zakonom.

Rezultati iz 2014. godine i njihovo upoređivanje sa podacima iz prethodne godine, pokazuju približno isti broj javnih funkcionera koji su

imali nespojivost funkcija koje su obavljali. Ukupno je bilo 9 javnih funkcionera koji su vršili dvije nespojive funkcije, kao npr. menadžer opštine i odbornik; direktor javnog preduzeća i član odbora direktora privrednog društva u istoj opštini; direktor Stručne službe Turističke organizacije i odbornik i sl.

NESPOJIVOST FUNKCIJA I PANTOFLAGE

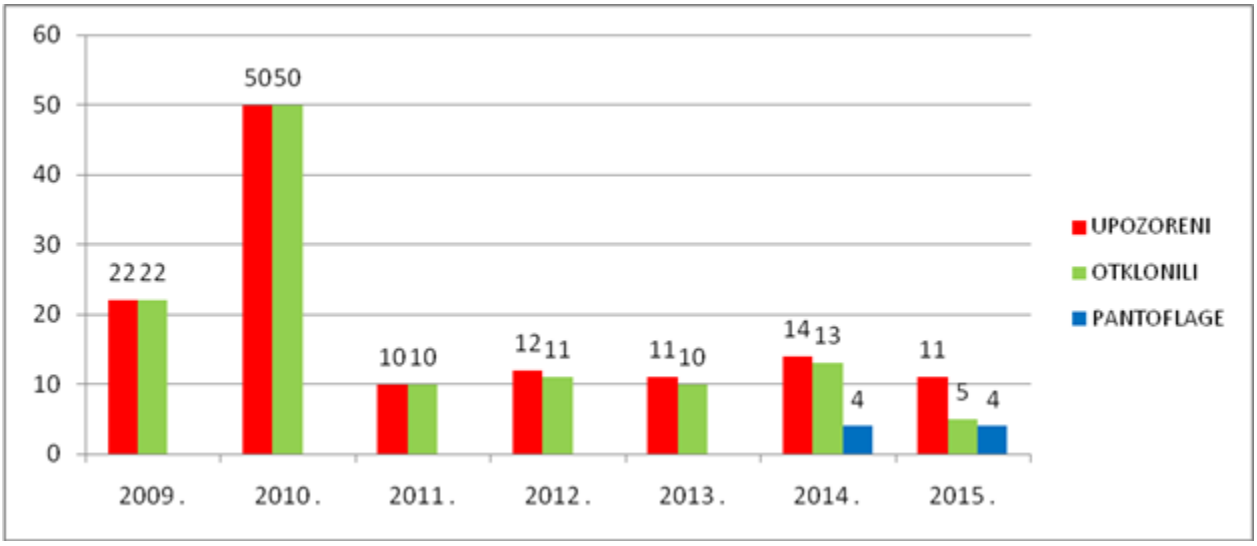

Kao i prethodnih godina, tako i u 2014. godini, Komisija je donijela odluke za ove javne funkcionere da krše Zakon, kod nadležnih sudova za prekršaje podnijela je zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka, dok su neki javni funkcioneri u toku samog postupka otklonili postupanje suprotno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa.

Komisija je u skladu sa svojim pravima i ovlašćenjima za jednog od pomenutih funkcionera uputila nadležnom organu vlasti predlog za njegovo razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere.

Analizirajući kompletne Izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, i na osnovu pristiglih i prikupljenih podataka koje je Komisija dobila na kraju 2014. godine, može se konstatovati da 1189 javnih funkcionera obavlja dvije funkcije, što shodno tome predstavlja 29,64% ukupnog broja javnih funkcionera. U pitanju je osnovna funkcija, kao npr. odbornik i član upravnog odbora, ili predsjednik opštine i član borda direktora na državnom nivou i sl. Međutim, analiziranjem pristiglih podataka konstatovano je da postoje 143 javna funkcionera koji obavljaju i po tri javne funkcije ili 3,56% ukupnog broja javnih funkcionera (npr. predsjednik Skupštine opštine, direktor javne ustanove i član odbora direktora ili sekretar ministarstva, odbornik i

član Socijalnog savjeta ili vršilac dužnosti sekretara ministarstva, član Socijalnog savjeta i predsjednik odbora direktora i sl.), dok 2680 ili 66,80% javnih funkcionera obavlja po jednu javnu funkciju.

Zaključno sa sjednicom Komisije od 5. juna 2015. godine, Komisija je procesuirala 11 slučajeva nespojivosti funkcija (4 državna i 7 lokalnih funkcionera), od kojih su pet otklonili postupanje suprotno Zakonu (Podgorica-2, Danilovgrad, Andrijevica i Herceg Novi). Za dva javna funkcionera donijete su odluke (Tivat i Herceg Novi-2), dok su za tri javna funkcionera iz Kolašina, Podgorice i Mojkovca, u proceduri.

5. ČLANSTVO U VIŠE UPRAVNIH ODBORA

Odredbama Zakona o sprečavanju sukoba interesa propisuje se da javni funkcioner ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica.

Takođe, Zakonom o sprečavanju sukoba interesa („Službeni list CG“, br. 47/11) je propisano da javni funkcioner, osim poslanik, član Vlade Crne Gore, sudija Ustavnog suda Crne Gore, sudija, državni tužilac i zamjenik državnog tužioca, može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u jednom javnom preduzeću ili javnoj ustanovi u kojima je država, odnosno opština vlasnik.

Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa (,,Službeni list CG“, br. 52/14 od 16. decembra 2014. godine) ovo ograničenje je prošireno na predsjednika Crne Gore, rukovodioca državnog tužilaštva, specijalnog tužioca za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, i zamjenika specijalnog tužioca.

Međutim, istim članom Zakona propisano je da javni funkcioner može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, humanitarnih, sportskih i sličnih udruženja, ukoliko posebnim propisom nije drugačije određeno, ali je istovremeno u zakonskoj obavezi da takve prihode prijavi.

Analizirajući podatke iz 2014 godine, utvrđeno je da je ukupno 14 javnih funkcionera bilo u više upravnih odbora, ili su se nalazili u odborima „privatnih“ privrednih društava, gdje članstvo po Zakonu nije bilo dozvoljeno, a to pokazuje i sljedeći grafikon:

ČLANSTVO U VIŠE UPRAVNIH ODBORA

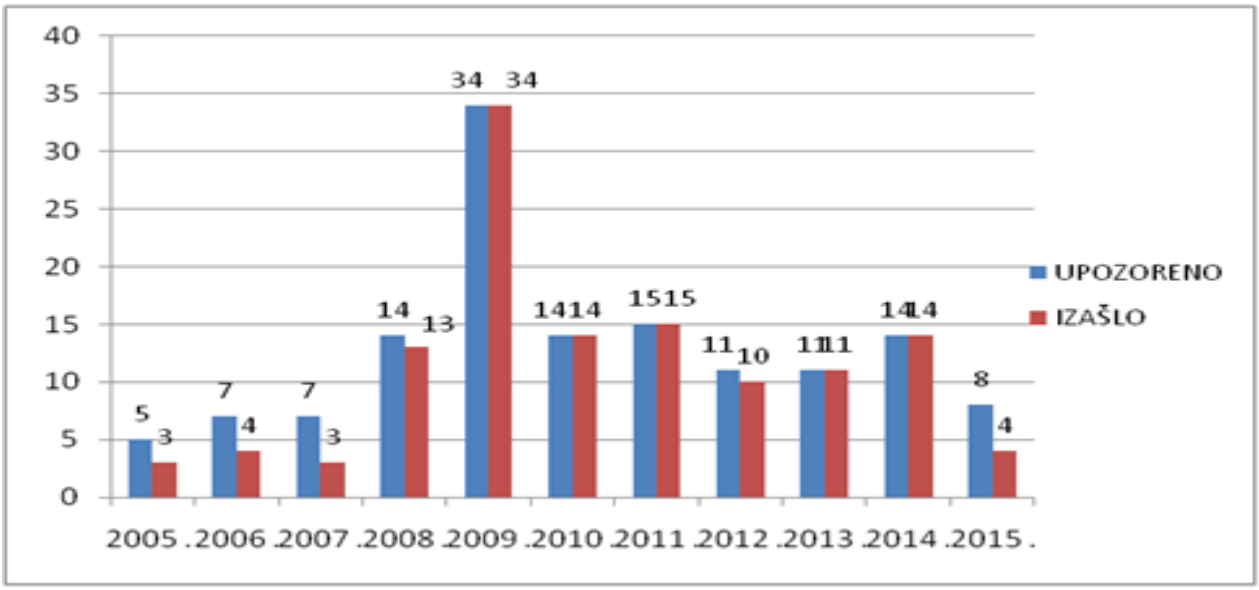

Dakle, riječ je o pojedinim javnim funkcionerima kao što su predsjednici opština, predsjednici i članovi upravnih odbora privrednih društava, direktori javnih ustanova i preduzeća, odbornici i sl. Prije svega, uglavnom je riječ o novoizabranim javnim funkcionerima, koji samim stupanjem na javnu funkciju, nijesu dovoljno bili informisani i upoznati sa odredbama Zakona o sprečavanju sukoba interesa.

Ovdje je riječ o državnim javnim funkcionerima, ukupno njih 4, iz Podgorice (državni sekretar Ministarstva održivog razvoja i turizma i član odbora direktora privrednog društva; predsjednica upravnog odbora javne ustanove, članica upravnog odbora Centra za socijalni rad i članica Savjeta za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom;pomoćnik direktora Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, predsjednik upravnog odbora javne ustanove i predsjednik Inženjerske komore Crne Gore), Budve (direktor privrednog društva, član Izvršnog odbora Turističke organizacije i član Izvršnog odbora NTO).

Međutim, kada su u pitanju javni funkcioneri na lokalnom nivou radi se o sledećim opštinama: Bar (predsjednik Opštine i član odbora direktora u 3 privredna društva), Rožaje (odbornik, član upravnog odbora javnog preduzeća, član savjeta javne ustanove; odbornik, predsjednik i član Upravnog odora javnog preduzeća; odbornik, predsjednik Upravnog odbora Centra za kulturu i član Savjeta javne ustanove), Herceg Novi (odbornik, predsjednik i član odbora direktora privrednog društva), Berane (potpredsjednik opštine, član upravnog

odbora Instituta računovođa i revizora Crne Gore) i Ulcinj (odbornik, predsjednik upravnog odbora javnog preduzeća, predsjednik Izvršnog odbora turističke organizacije).[7]

Članstvo javnih funkcionera u više upravnih odbora, protivno odredbama Zakona o sprečavanju sukoba interesa, imalo je za rezultat da je Komisija pokrenula postupke po sopstvenoj inicijativi, vodeći istovremeno i prekršajne postupke kod nadležnih područnih organa za prekršaje.

Nakon upozorenja i odluka od strane Komisije, svi javni funkcioneri su otklonili postupanje suprotno odredbama Zakona o sprečavanju sukoba interesa, što je imalo za rezultat istupanje i napuštanje iz spornih upravnih odbora.

6. PRENOS UPRAVLJAČKIH PRAVA NA DRUGO NEPOVEZANO LICE

Zakon o sprečavanju sukoba interesa, precizno i jasno definiše prenos upravljačkih prava na drugo nepovezano lice. Shodno tome, ukoliko javni funkcioner istovremeno sa javnom funkcijom vrši upravljačka prava u privrednom društvu (npr. izvršni direktor, predsjednik ili član organa upravljanja ili nadzornog organa ili član menadžmenta privrednog društva), dužan je da prenese svoja upravljačka prava na drugo pravno ili fizičko lice koje sa njim nije povezano lice u roku od 30 dana, od dana izbora, postavljenja ili imenovanja na javnu funkciju. U skladu sa članom 10. stav 1. Zakona o sprečavanju sukoba interesa, obaveza je javnog funkcionera da u slučaju obavljanja upravljačke dužnosti u privrednom društvu (npr. predsjednika ili člana odbora direktora), podnese ostavku na dužnost u tom privrednom društvu, odnosno ostavku na javnu funkciju koju vrši.

Javni funkcioner, koji je svoja upravljačka prava prenio na drugo lice koje nije sa njim povezano lice[8], u obavezi je da u roku od pet dana, od dana prenošenja istih, Komisiji dostavi podatke o licu na koje je

---

[7] *Zaključno sa sjednicom od 5. juna 2015. godine, osam javnih funkcionera je procesuirano (5 državnih i 3 lokalna javna funkcionera), zbog toga što su u sukobu interesa zbog članstva u više upravnih dobra ili se nalaze u „privatnim" upravnim odborima. Nakon okončanja postupka četiri javna funkcionera su izašla iz spornih upravnih odbora (Podgorica-3, Tivat), za dva su donijete odluke da krše Zakon (Kotor), dok su tri i dalje u proceduri (5 državnih i 3 lokalna javna funkcionera).*

[8] *Povezano lice je srodnik javnog funkcionera u pravoj liniji i pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni i vanbračni supružnik, usvojilac i usvojenik, član zajedničkog domaćinstva, drugo fizičko ili pravno lice sa kojim javni funkcioner uspostavlja ili je uspostavio poslovni odnos.*

prenio svoja upravljačka prava i dokaze o prenošenju, što najčešće nije slučaj.

PRENOS PRAVA UPRAVLJANJA

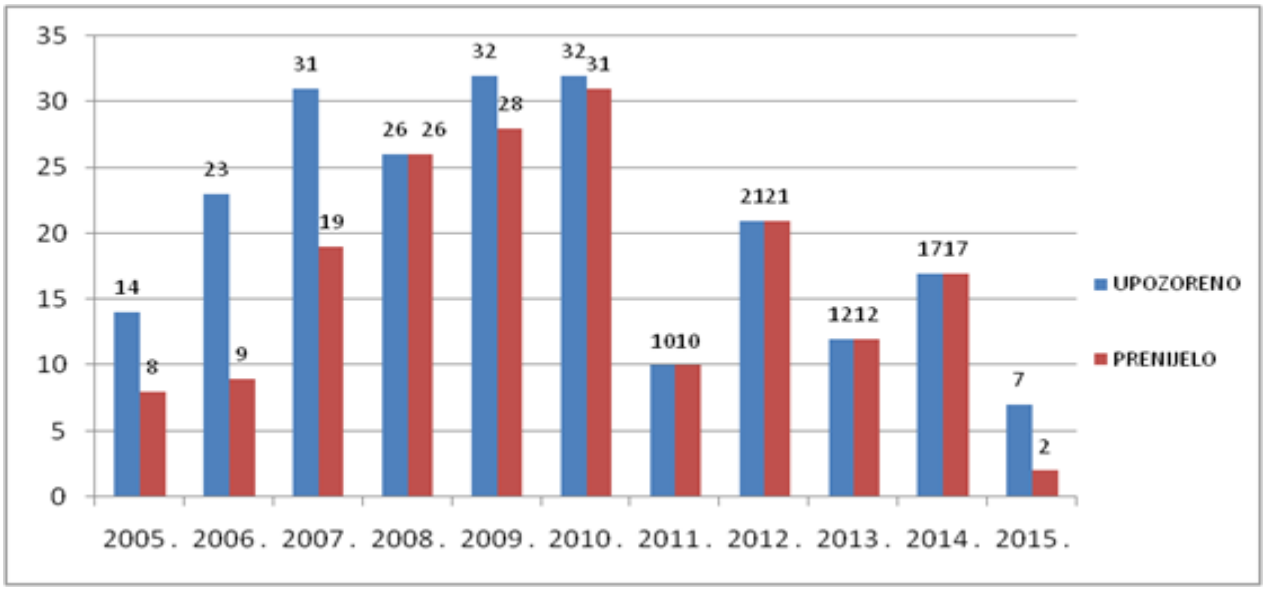

U 2014. godini Komisija je imala više slučajeva nego u 2013. godini (ukupno 17). Za ove javne funkcionere donijete su odluke da krše Zakon po ovom osnovu i pokrenuti su postupci kod organa za prekršaje. Ipak na kraju 12 javnih funkcionera je ispunilo svoje obaveze i postupilo u skladu sa Zakonom i zahtjevima Komisije. Radi se o javnim funkcionerima iz Podgorice, Kolašina, Bara, Kotora, Rožaja, Budve, dok 5 javnih funkcionera, odbornik i izvršni direktor DOO, odbornik i izvršni direktor privatne ustanove iz Gusinja, predsjednik Savjeta javne ustanove, odbornik i izvršni direktor DOO iz Rožaja, odbornik i direktor DOO iz Kolašina zbog čega je Komisija postupila u skladu sa svojim ovlašćenjima.

U prvih pet mjeseci 2015. godine Komisija je procesuirala sedam predmeta za javne funkcionere od kojih su dva (iz Bijelog Polja i Bara) postupila po nalogu Komisije, dok su za tri javna funkcionera (dva iz Bara i jedan iz Bijelog Polja) donijete odluke da su prekršili Zakon i upućeni zahtjevi nadležnom organu za prekršaje. Protiv tri javna funkcionera vodi se postupak. Radi se o funkcionerima iz Kotora i Berana. Zbog nepoštovanja odredbe ovog Zakona, javni funkcioner iz Bara je upućen organu vlasti za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere

7. PANTOUFLAGE[9]

Pantoflage, odnosno slučajevi ograničenja javnog funkcionera po prestanku javne funkcije, propisani su članom 13. Zakona o sprečavanju sukoba interesa. Naime, shodno članu 13. javni funkcioner ne može u periodu od dvije godine po prestanku funkcije da: 1) pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju nastupa kao predstavnik ili punomoćnik pravnog lica, preduzetnika ili međunarodne ili druge organizacije koje sa tim organom ima ili uspostavlja ugovorni, odnosno poslovni odnos; 1a) zasnuje radni odnos, odnosno uspostavi poslovnu saradnju sa pravnim licem, preduzetnikom ili međunarodnom ili drugom organizacijom koji na osnovu odluka organa vlasti u kojem je funkcioner obavljao svoju funkciju ostvaruju korist; 2)zastupa pravno ili fizičko lice pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju u predmetu u kojem je kao javni funkcioner učestvovao u donošenju odluke; 3) obavlja poslove upravljanja ili revizije u pravnom licu u kojem su, najmanje jednu godinu prije prestanka javne funkcije, njegove dužnosti bile povezane sa supervizorskim ili kontrolnim poslovima, 4) stupi u ugovorne odnose ili drugi oblik poslovne saradnje sa organom vlasti u kojem je vršio javnu frunkciju; 5) upotrijebi, radi sticanja korist za sebe ili drugog ili radi nanošenja štete drugom, znanja i obavještenja do kojih je došao u vršenju javne funkcije, osim ako su ta znanja i obavještenja dostupna javnosti.

Kao i u prethodnim godinama, tako i u 2014. godini broj zahtjeva javnih funkcionera za davanje ovakvih mišljenja bio je nezadovoljavajući, jer se vrlo malo koristila mogućnost pantouflage da javni funkcioner traži mišljenje da li može da obavlja neki novi posao, nakon napuštanja javne funkcije, a da ne bude u sukobu interesa.

Rezultati iz 2014. godine pokazuju 4 slučaja pantoflaga kao što su: bivša pomoćnica sekretara sekretarijata za razvojne projekte, koja je neposredno poslije prestanka funkcije izabrana za članicu odbora direktora ,,Luštica Development" AD Tivat; bivši ministar turizma i predsjednik odbora direktora ,,Aerodromi Crne Gore" koji je neposredno poslije prestanka funkcije takođe izabran za člana odbora direktora ,,Luštica Development" AD Tivat; bivši sekretar Sekretarijata za

[9] *„Pantouflage" odnosno prelazak funkcionera iz javnog u privatni sektor i njegovo zapošljavanje i saradnja sa preduzećima ili organizacijama čija je djelatnost u vezi sa funkcijom koju je prethodno vršio, može bivšeg funkcionera dovesti u ozbiljan sukob interesa. Termin „pantouflage" odnosi se na praksu po kojoj visoki državni službenici- javni funkcioneri dobijaju posao u privatnim preduzećima. U američkim kontekstima je ovaj termin poznat kao „otvorena vrata".*

razvojne projekte Ministarstva turizma koji je neposredno poslije prestanka funkcije izabran za sekretara ,,Luštica Development" i bivši državni sekretar u Ministarstvu ekonomije koji je osnovao privatnu firmu.

VI KONTROLA PRIHODA I IMOVINE

Početkom septembra 2011. godine stupio je na snagu izmijenjen i dopunjen Zakon o sprječavanju sukoba interesa javnih funkcionera kojim je uvedena značajna novina u Zakonu, tačnije u članu 20a, koja se odnosi na provjeru imovine. Međutim, tek od marta 2012. godine primjenjuje se ovaj član vezan za rad na kontroli imovinskih kartona javnih funkcionera. Obzirom da je ovo veoma važna mjera i takođe preporuka EK, Komisija za sprječavanje sukoba interesa od tada, dakle već tri godine, vrši detaljnu provjeru prikupljenih podataka o imovnom stanju funkcionera, upoređujući njihovu imovinu sa stvarnim stanjem njihovog pokretnog i nepokretnog vlasništva preko baza podataka relevantnih institucija kao što su Poreska uprava, Uprava za nekretnine, Uprava za javne nabavke, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Komisija za hartije od vrijednosti.

Kontrola imovine javnih funkcionera, kao jedna od bitnih mjera i preporuka EK, odnosi se na preventivne djelatnosti ove nezavisne institucije, usmjerene ka jačanju svijesti javnih funkcionera u izbjegavanju sukoba interesa. Početkom primjene novog člana (20a) Zakona, Crna Gora se priključila onim državama koje takve mjere i rješenja već duže vrijeme imaju u svojim zakonodavstvima. Ipak, provjera imovine jedno je od najteže sprovedenih rješenja u praksi, ne samo kod nas već i u regionu, bez obzira što je to jedan od važnijih djelova zakonodavsta o sprječavanju sukoba interesa.

Tačnost i istinitost prijavljenih podataka javnih funkcionera u njihovim imovnim kartonima, tj. izvještajima o prihodima i imovini, pozitivno utiče na institut samog podnošenja obrasca, na osnovu čega se funkcioneri identifikuju blagovremenim i urednim izvršavanjem ove zakonske obaveze. Takođe, dio transparentnosti čini i sankcionisanje onih koji te podatke prikazuju djelimično tačnim, čime se postiže uspješnije sprovođenje izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa i omogućava jačanje povjerenja građana u javne institucije.

Da bi se proces provjere mogao detaljno i potpuno obavljati, potrebna je što čvršća i temeljnija saradnja sa organima i institucijama

koji su nadležni za te podatke i u čijem se posjedu nalaze relevantne informacije o javnim funkcionerima, potrebne za utvrđivanje bankarskih računa, vozila, registar brodova i jahti, kao i privrednih društava, pravnih lica, hartija od vrijednosti i sl.

Pravilima o postupku pred Komisijom („Sl. list CG" br. 13/12), predviđene su **tri vrste provjere** i to: administrativno-tehnička provjera (1), provjera po prijavi (2) i potpuna provjera (3), a u skladu sa izmjenama Pravila i četvrta provjera javnih funkcionera koji su prijavili imovinu i prihode veće u odnosu na realne prihode.

1. Prva vrsta provjere je **administrativno-tehnička provjera** i uključuje provjeru pravilnog i potpunog ispunjavanja obrasca Izvještaja od strane javnog funkcionera; uočavanje mogućeg kršenja Zakona od strane podnosioca Izvještaja u cilju pripreme za pokretanje prethodnog postupka pred Komisijom (primjer: članstvo u privatnim privrednim društvima suprotno Zakonu, obavljanje nespojivih funkcija i slično): **Vrši se za sve javne funkcionere.**
2. Druga vrsta provjere je **provjera po prijavi** i uključuje provjeru podataka koji se odnose na dio imovine iz podnesenog Izvještaja javnog funkcionera, načinu sticanja, izvorima sredstava kojima je pribavljena, a započinje isključivo na osnovu prijave nekog pravnog ili fizičkog lica. Kontrola po prijavi vrši se provjerom podataka o imovini javnog funkcionera **u okviru podnesene prijave u rokovima propisanim zakonom.**
3. Treća vrsta provjere je potpuna provjera - provjeravaju se podaci iskazani u Izvještaju sa podacima drugih organa i pravnih lica, koji raspolažu tim podacima i upoređivanjem prijavljenih podataka iz Izvještaja sa prikupljenim podacima. **Potpuna provjera se vrši ručno za sve javne funkcionere i članove zajedničkog domaćinstva (supružnike i djecu), zahtijeva dosta vremena i zahtijeva angažovanje svih raspoloživih administrativnih kapaciteta.**[10]

---

[10] *O postupku provjere navodimo u prilogu dio Izvještaja eksperta Davora Dubravice od 15. 10. 2011. godine: " postavlja se pitanje može li nadležno tijelo tj. Komisija uopće svojim kapacitetima provoditi provjeru. Usporedba s podacima iz strane prakse zvuči zabrinjavajuće. Tako je prema podacima iz 2009. godine u Kanadi omjer osoblja koje vrši provjeru prema broju osoba koje se provjeravaju bio 1:130, dok je unutar Svjetske banke 1:200. Ako primijenimo kanadski omjer na Crnu Goru broj stručnog osoblja za provjeru kojim bi Komisija trebala raspolagati bi bio 23 osobe (samo za provjeru 3016 funkcionera a neulazeći u provjeru rodbine i godišnjih izvještaja)".*
Izvor: *Vodič za izradu Pravilnika o verifikaciji izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa Republike Crne Gore, Davor Dubravica 15. 10. 2011. godine;*

Provjeru podataka iz Izvještaja Komisija vrši prema godišnjem planu provjere za određeni broj funkcionera i kategoriju funkcionera, pa je na sajtu već objavljen **Godišnji plan provjere za 2015. godinu.**

Plan provjere je izrađen u skladu sa Metodologijom o procjeni rizika, koju je Komisija usvojila na sjednici održanoj 17. aprila 2015. godine. Po ovom planu provjera se vrši na način što se prvo provjeravaju **Državni funkcioneri** i to: predsjednik Crne Gore, ambasadori (18), lica koja imenuje predsjednik Crne Gore (20); javni funkcioneri koji obavljaju funkciju u Skupštini Crne Gore i druga lica koje bira, imenuje, postavlja, odnosno daje saglasnost Skupština Crne Gore i to: Predsjednik Skupštine Crne Gore, poslanici (81), lica koja imenuje/bira Skupština Crne Gore (34); predsjednik Vlade i članovi Vlade (17) i druga lica koja bira, imenuje, postavlja, odnosno daje saglasnost Vlada Crne Gore, direktori uprava (20), direktori direktorata (40) lica koja imenuje/bira Vlada Crne Gore 25;

Provjera se vrši i za nosioce pravosudnih funkcija i to: predsjednika i sudije Ustavnog suda (9), Sudski savjet (12), sudije (261), tužilački savjet (11), državni tužioci (104), sudije za prekršaje (77).

Od lokalnih/opštinskih funkcionera kontrolišu se predsjednici opština (25), predsjednici skupštine opštine (25), glavni administratori (25), starješine organa lokalne samouprave (350), lica koja obavljaju funkciju u opštinskom parlamentu (200); javni funkcioneri kojima je prestala funkcija (50); javni funkcioneri koji u Izvještaju nijesu prijavili potpune i tačne podatke (100); funkcioneri koji su prijavili imovinu i prihode veće u odnosu na realne prihode **(Prilog 15).**

Nova obaveza Komisije koja je proistekla iz izmena Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl. list CG“ br. 52/ 14), predviđa da pored člana 20a stav 1, kojim je propisano da Komisija vrši provjeru podataka iz Izvještaja upoređivanjem tih podataka sa prikupljenim podacima o imovini i prihodima javnog funkcionera od organa vlasti i pravnih lica koji raspolažu tim podacima, istim članom u stavu 3 **propisano je da ukoliko Komisija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica sa javnim funkcionerom veći u odnosu na realne prihode može na svoj zahtjev tražiti od javnog funkcionera da u roku od 30 dana dostavi detaljne podatke o osnovama sticanja imovine i prihoda.** Navedenim Zakonom takođe se propisuje da će se za prekršaj kazniti javni funkcioner ako na zahtjev Komisije ne dostavi detaljne podatke o

osnovama sticanja imovine i prihoda u roku od 30 dana, shodno članu 49. stav 1. tačka 18.

Svaka promjena u Zakonu o sprječavanju sukoba interesa naročito sa povećanim sankcijama i ograničenjima nailazi na otpor kod javnih funkcionera. U sprovođenju postupaka kod javnih funkcionera, uvažavajući ovu novu odredbu Komisija je nailazila na interesantne odgovore od pojedinih funkcionera kada su trebali da obrazlažu osjetno povećanje prihoda i imovine iz kojih se vidi da nerado dozvoljavaju upliv u njihovu imovinu i prihode. Radi ilustracije navodimo tri primjera:

1. **Predmet br. 4-467/4:** "Najprije, zahvaljujem Vam se na pruženim informacijama o posjedovanju akcija na ime mog supruga, za koje nijesam znala ni da ih posjeduje. Naime, smatram da moj suprug nije dužan da meni prijavi da li posjeduje akcije ili ne, već da je to njegova privatna stvar, što mi je isti i odgovorio nakon što sam od Vas primila navedeno obavještenje. Znam svoje obaveze shodno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa, i da sam dužna da prijavim sve što ja ili članovi mog domaćinstva posjeduju, što sam i uradila podnošenjem izvještaja u zakonskom roku. Naravno, ne mogu prijaviti nešto sa čime nijesam upoznata i za čem ne posjedujem informaciju, te smatram da s toga ne mogu ni biti prekršajno odgovorna, niti ima osnova da se protiv mene pokrene prekršajni postupak."
2. **Predmet br. 4-676/4:** "U vezi vašeg dopisa kojim tražite detaljne podatke o osnovama sticanja imovine i prihoda, a sve u skladu sa odredbama člana 20a, stav 3 Izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa, obavještavam Vas sljedeće: Vaš zahtjev da vam dostavim Ugovor o prodaji nepokretnosti koji je moja majka sklopila sa kupcem, u principu nema osnova, jer ste Vaš zahtjev trebali uputiti mojoj majci, a ne meni, obzirom da ja nijesam bio stranka u poslu kupoprodaje. To što Vam dostavljam kopiju Ugovora o kupoprodaji, zahvalite dobroj volji moje majke, jer vam ga ja bez njene saglasnosti ne bih mogao dostaviti."
3. **Predmet br. 4-481/3:** "Obzirom da vam je poznato da sam od 31. 12. 2014. godine u penziji, nije mi jasno koja pojašnjenja još treba da vam dostavim. Ipak, pokušaću da Vam pojasnim stvari koje su u domenu Vašeg interesovanja na način koji ću potkrijepiti postojećom argumentacijom, tj. raspoloživim dokumentima. Ukoliko Vam ta pojašnjenja ne budu dovoljna, pošaljite komisiju koja će razgovor i eventualna pojašnjenja potražiti kod mog

opunomoćenog predstavnika. To je jedini način na koji ja, kao penzioner mogu da se suprotstavim Vašem interesovanju za moje imovno stanje".

Međutim, ima dosta i pozitivnih primjera.

4. **Predmet br. 4-591/1** "Zahvaljujem na Vašem pismu i detaljnoj informaciji o podacima iz mojih dosadašnjih predmeta. Problem sa mojom ovogodišnjom prijavom prihoda i imovine nastao je jer sam ja, jednostavno, "previdio" jednu godinu. Ono što sam mislio da sam uradi ove godine, u stvari sam uradio prethodne. Očigledno da u ovom životnom dobu sjećanje, ponekad, i nije najbolji saveznik. Vama i vašim službenicima upućujem izvinjenje zbog nesporazuma i suvišne komunikacije, uz uvjerenje da, premda se ispostavilo da moje tvrdnje nijesu tačne, u mojim dopisima nije bilo ničeg neprimjerenog".

Primjenom člana 28. Zakona nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna lica u obavezi su da dostavljaju podatke, kako u praksi ne bi bilo problema oko dostupnosti podataka kojima oni raspolažu, a koji su potrebni za uspješnu verifikaciju stanja imovine. Do sada je za provjeru jednog od najvažnijih podataka iz imovinskog izvještaja *„depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama, u zemlji i inostranstvu"* ova odredba bila nedovoljno obavezujuća. Na osnovu svog Zakona banke imaju obavezu čuvanja bankarske tajne, s tim da inostrane banke mogu sarađivati samo po principu dobre volje.

Javni funkcioneri su tokom 2014. godine, dostavljajući svoje imovno stanje, upisivali i štednju kod banaka. Tako su samo 463 javna funkcionera ili 11,52% istakli da imaju štednju kod banaka u Crnoj Gori, gotovinu 177 ili 4,40% i akcije u preduzećima 1023 ili 25,45% (**Prilog 15).**

Najviše štednje javni funkcioneri su prikazali kod CKB (44 ili 31%), ERSTE banke (61 ili 13%), Hipotekarne banke (57 ili 12%), Societe Generale Group (53 ili 11%) itd.

Komisija je na osnovu člana 20a i 40 Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG", br. 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14) na sjednici održanoj 20. februara 2015. godine usvojila i **Godišnji Plan provjere imovinskog stanja javnih funkcionera u 2015. godini, koji** je izrađen u skladu sa Metodologijom o procjeni rizika, a koji je objavljen na sajtu Komisije. Po ovom pitanju više riječi je bilo u poglavlju III.

Koristeći raspoložive podatke dobijene od državnih organa u toku 2014. godine (Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave za javne nabavke i Komisije za hartije od vrijednosti), a u skladu sa čl. 20a Zakona i članom 20 Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, tokom 2014. godine Stručna služba Komisije je povećanim naporima izvršila provjeru 2428 Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera.

BROJ PROVJERENIH (TAČNIH I NETAČNIH) PODATAKA U 2014. GODINI

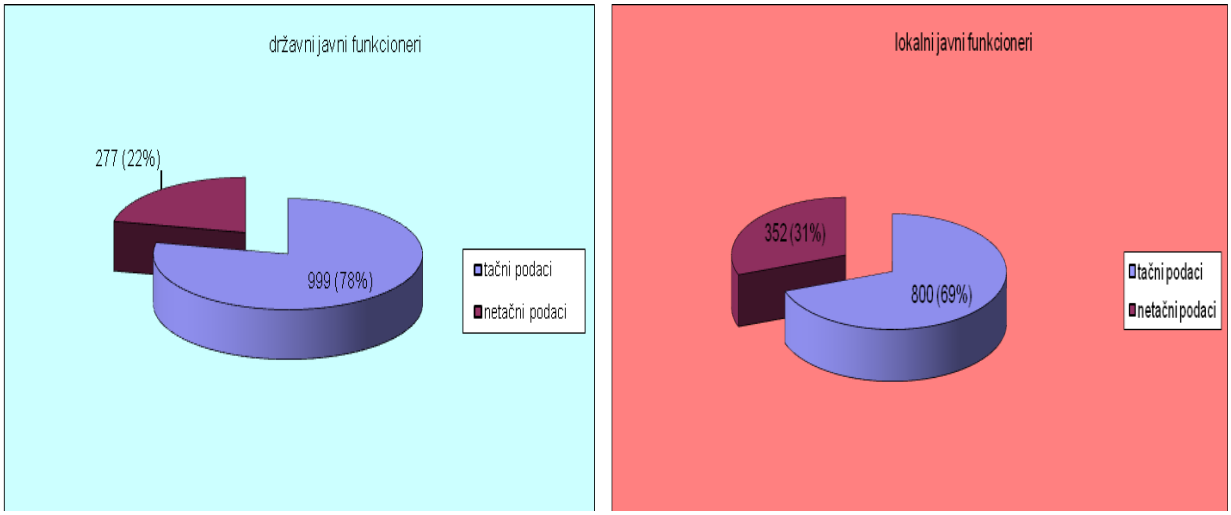

Kontrolisano je 1276 državnih (Predsjednik Crne Gore, Skupštine i Vlade, 78 poslanika, 38 ministara, 34 javna funkcionera koje bira Skupština Crne Gore, 632 javna funkcionera koje bira Vlada Crne Gore, 270 sudija, 104 tužioca, 12 članova Sudskog savjeta, 11 članova Tužilačkog savjeta, kao i 77 sudija za prekršaje), od kojih su 999 ili 78,3% dali tačne podatke, a 277 ili 21,7% netačne podatke (nepokretna imovina, hartije od vrijednosti, oporezovani prihod, pokretna imovina i sl.).

Takođe je izvršena i provjera 1152 lokalna funkcionera, od kojih je 800 ili 69,4% prijavilo tačne podatke, dok njih 352 ili 30,6% nije u cjelosti prijavilo tačne podatke o imovini i stečenim prihodima.

Kada su u pitanju lokalni javni funkcioneri, najviše netačnih podataka o imovnom stanju i prihodima dali su javni funkcioneri iz Rožaja (40), Berana (33), Nikšića (26), Budve (23), Podgorice (21), Herceg Novog i Bijelog Polja (po 20),Ulcinja i Pljevalja (po 19), Cetinja (17), Kotora i Bara (po 16), Mojkovca (13) itd. **(Prilog 16).**

PROVJERA IMOVINE JAVNIH FUNKCIONERA ZA 2014. GODINU

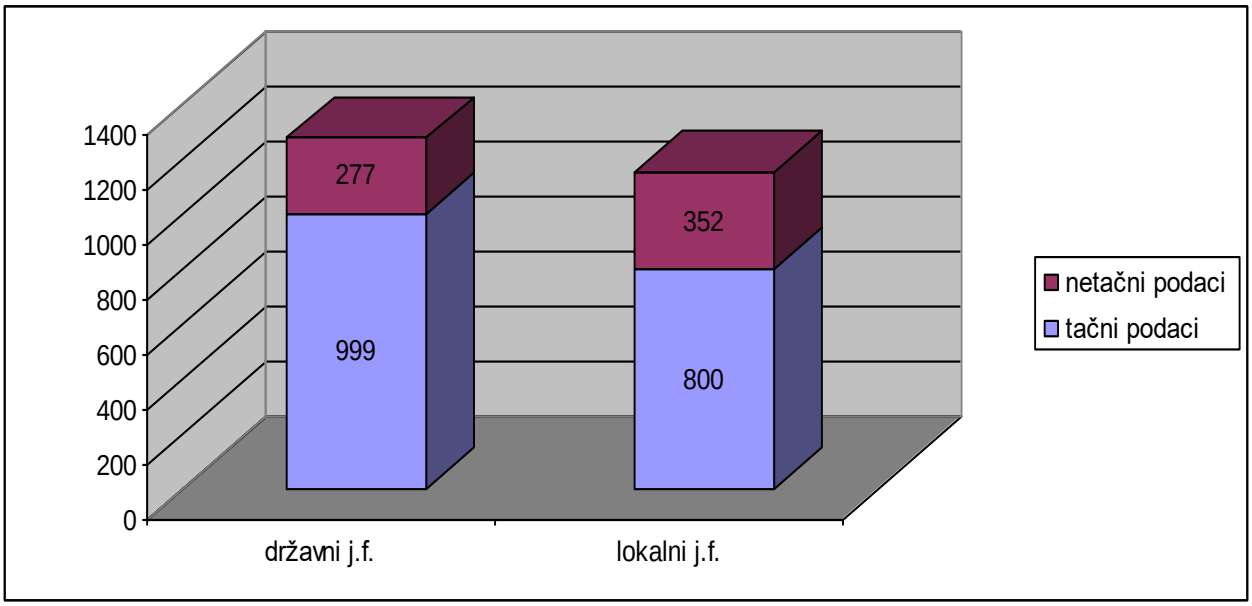

Za 629 javnih funkcionera koji ukupno nijesu prijavili tačne i potpune podatke (ili 25,9%) donijete su odluke i pokrenuti su prekršajni postupci. Komisija je u početku kontrole imovine, od marta 2012. godine, bila više usmjerena na državne funkcionere i njihovu detaljnu provjeru, iako je njihov odnos na nivou Crne Gore bio u protekloj godini u korist lokalnih (59:41).

Provjera podataka javnih funkcionera već dvije godine radi se u skladu sa dogovorenom saradnjom institucija u Crnoj Gori nadležnih za podatke vezane za pokretnu, nepokretnu imovinu, hartije od vrijednosti (akcije i dr.), kao i oporezovani prihod javnih funkcionera. S tim u vezi, u toku 2014. godine provjerom velikog broja imovinskih kartona javnih funkcionera Crne Gore, evidentirane su brojne nepravilnosti u njihovom prijavljivanju.

Na prikazanom grafikonu su date vrijednosti netačnih podataka po pojedinačnim stavkama, kako za državne, tako i za lokalne javne funkcionere.

KONTROLA IMOVINE U 2014. GODINI -NETAČNI IZVJEŠTAJI

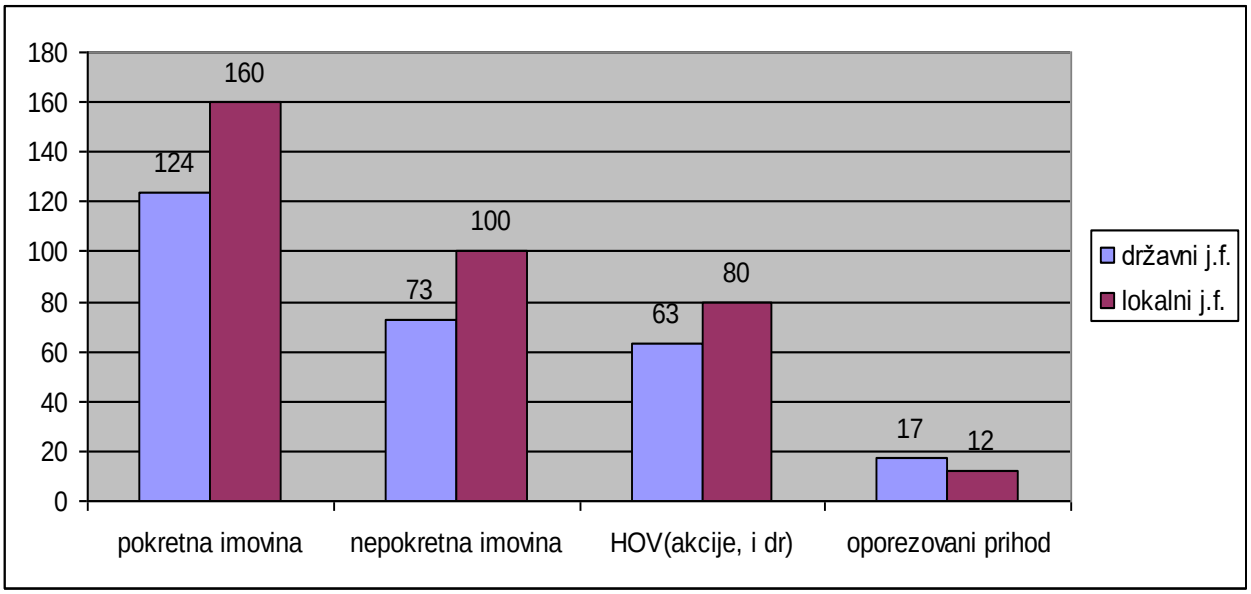

U 2014. godini je za razliku od prethodnih, odnos između državnih i lokalnih javnih funkcionera prilikom provjere imovine se skoro izjednačio. S tim u vezi broj provjerenih državnih javnih funkcionera bio je 1276, a broj lokalnih javnih funkcionera 1152. Od ukupno kontrolisanih javnih funkcionera tačne podatke nije saopštilo 25,9% javnih funkcionera.

PODACI	DRŽAVNI		LOKALNI		UKUPNO	
	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
TAČNI PODACI	999	78,3%	800	69,4%	1799	74,1%
NETAČNI PODACI	277	21,7%	352	30,6%	629	25,9%
PROVJERA	1276 (ili 76,9%)	100 %	1152 (ili 48,8%)	100 %	2428 (ili 60,4 %)	100%

Početkom 2015. godine, tačnije od januara do 16. februara 2015. godine, baza podataka u Upravi za nekretnine nije funkcionisala zbog složenih procedura modernizacije informacionog sistema i nadogradnje softverskog rješenja, u okviru Projekta zemljišne administracije i upravljanja (LAMP) zajma Svjetske banke. Zbog testiranja i kontrole

migriranih podataka, period implementacije nije bio završen, iako je bio predviđen do kraja decembra. S obzirom na gore navedeno, javni funkcioneri nijesu mogli biti kontrolisani po tom osnovu, niti je Komisija mogla vršiti detaljnu provjeru podataka njihovih Izvještaja o prihodima i imovini.

Što se tiče Godišnjeg plana provjere imovine, u skladu sa Pravilima Komisije, prioritet su i dalje državni javni funkcioneri, posebno tužioci i sudije, što je i preporuka EK.

Do kraja maja 2015. godine broj provjerenih izvještaja o prihodima i imovini, državnih i lokalnih javnih funkcionera, iznosio je 1041 ili 54% od Godišnjeg plana provjere imovine i prihoda. Detaljnom provjerom imovnog stanja preko baze podataka Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Uprave za javne nabavke, Komisije za hartije od vrijednosti i po prvi put Ministarstva unutrašnjih poslova, Komisija je ustanovila da su 316 ili 83,9% državnih funkcionera dali tačne, dok je njih 60 ili 16,1% saopštilo nepotpune i netačne podatke. Od provjerenih 437 ili 53,8% lokalnih javnih funkcionera, Komisija je ustanovila da je 351 ili 80,3% prijavilo tačne podatke, dok njih 86 ili 19,7% nije u cjelosti dalo tačne podatke o imovini i stečenim prihodima. Po prvi put je provjeren i jedan broj javnih funkcionera iz novoosnovanih opština Petnjice i Gusinja.

TABELA SA NETAČNIM PODACIMA – STANJE NA DAN 1. MAJ 2015.GODINE

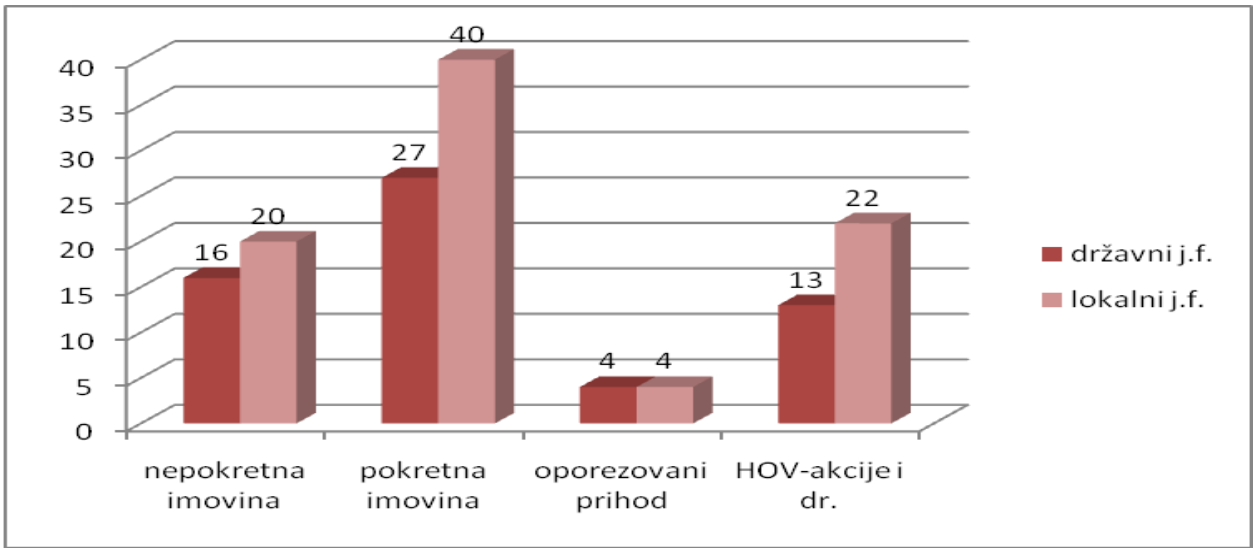

Najviše netačnih podataka o imovini dali su javni funkcioneri iz opština: Pljevlja (41), Podgorica (35), Budva (30), Herceg Novi (29), Bijelo Polje (24), Berane (19), Kotor (18), Bar (17) itd.

KONTROLA IMOVINE JAVNIH FUNKCIONERA NA DAN 1. MAJ 2015. GODINE

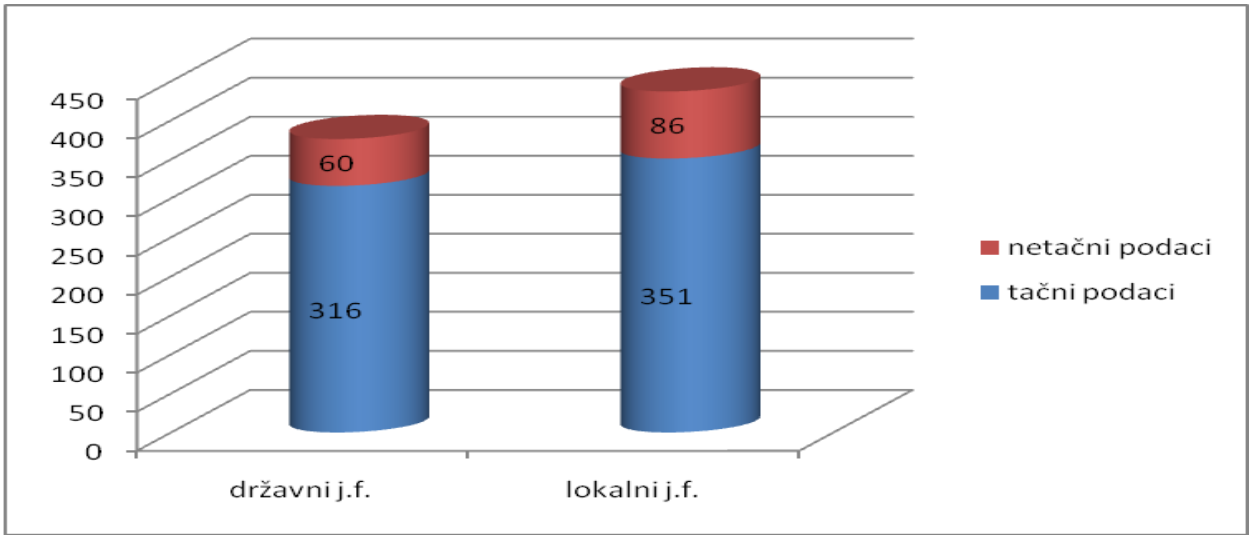

U tabeli sa stanjem na dan 1. maj 2015. godine, evidentan je broj funkcionera koji su dali netačne podatke i to njih 146, dok je broj onih funkcionera koji su dali tačne i potpune podatke bio 667, od ukupnog broja provjerenih javnih funkcionera ili 813.

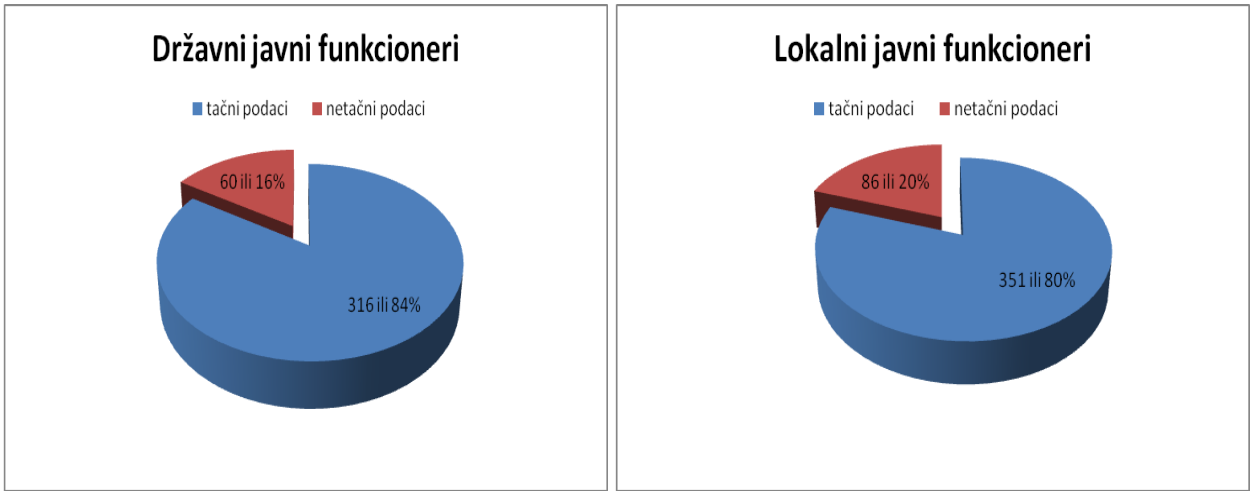

Među njima je broj državnih funkcionera sa netačnim podacima 60 ili 16,1%, nešto veći broj lokalnih javnih funkcionera i to 86 ili 19,7%, dok broj netačno datih podataka, od ukupnog broja provjerenih javnih funkcionera (813), čini 18% **(Prilog 17).**

PODACI	DRŽAVNI		LOKALNI		UKUPNO	
	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
TAČNI PODACI	316	83,9%	351	80,3%	667	82,0%
NETAČNI PODACI	60	16,1%	86	19,7%	146	18,0%
PROVJERENO	376	100 %	437	100 %	813	100%
UKUPAN BROJ J. F.	1655		2375		4030	

U evidenciji Komisije za sprječavanje sukoba interesa, na dan 1. maj 2015. godine evidentirano je 4030 javnih funkcionera. To je u odnosu na prošlu godinu za oko 30 izvještaja veći broj koji se konstantno povećava, računajući na obavezu godišnjeg podnošenja izvještaja, podnošenja pri većim promjenama, zatim u toku godine po prestanku funkcije i posebnih izvještaja nakon jedne godine od prestanka javne funkcije. Treba istaći da se ne provjerava samo imovina javnog funkcionera, već i imovno stanje i prihodi njihovih srodnika koji žive u istom domaćinstvu, misleći prije svega na supružnike i djecu. Jasno je, dakle, da je u pitanju promjenjiv broj lica koja se provjeravaju i on može biti mnogo veći od broja funkcionera.

Uvođenjem „interface“, Komisija je za pet mjeseca ove godine provjerila oko 20% od ukupno kontrolisanih javnih funkcionera za čitavu 2014. godinu.

Komisija je imala i posebnu provjeru javnih funkcionera kojima je prestala javna funkcija, ali i onima koji izvještaj predaju jednu godinu od kada su prestali sa obavljanjem javne funkcije, zatim funkcionera koji su prijavili promjenu preko 5000€, ali i onima koji su istakli da nemaju nepokretnu imovinu, a u porodici je dvoje ili više zaposlenih, zatim onih javnih funkcionera koji su u više upravnih odbora, savjeta ili raznih komisija i radnih tijela i dr.

U Crnoj Gori još uvijek nije izrađen jedinstven elektronski sistem državnih institucija za jednostavniji pristup i razmjenu podataka gdje bi podaci bili umreženi, kako bi se Komisiji olakšala provjera istinitosti iskaza u imovinskim kartonima javnih funkcionera.

Da bi se, ipak, na određen način omogućio pristup Komisije potrebnim bazama i podacima, uložen je napor i potvrđen dogovor

potpisivanjem Memoranduma o saradnji sa državnim institucijama i organima koji su neophodni za saradnju, kao i postepeno umrežavanje podataka sa Upravom za nekretnine, Poreskom upravom, Upravom za javne nabavke, Komisijom za hartije od vrijednosti, Ministarstvom unutrašnjih poslova, kao i sa Ministarstvom pomorstva i saobraćaja, vezano za pokretnu imovinu javnih funkcionera.

Još uvijek ima javnih funkcionera koji često obavezi podnošenja izvještaja o prihodima i imovini ne pristupaju ozbiljno.

Uloženi napori Komisije kroz sprovedene postupke prethodne (administrativne) provjere, kao i kroz upućene zaključke kojima se funkcionerima nalaže ispravak, odnosno dopuna podnesenog izviještaja, uvela je veću disciplinu funkcionera u ispunjavanju ove obaveze.

Na promjenu stava funkcionera prema ovoj obavezi uticala su i tumačenja iznesena na edukacijama (radionicama) za javne funkcionere, kao i reakcija zainteresovane javnosti, koja postaknuta radom Komisije, u puno većoj mjeri prati i kontroliše sadržaj podataka koje funkcioneri prijavljuju. Ocjena je Komisije da sve veći broj funkcionera u izvještaju o imovnom stanju vidi oblik svoje legitimacijske potvrde kojom deklariše i jamči svoju čestitost i transparentnost kroz period vršenja vlasti.

VII IZRADA I RAZVOJ INTERFEJSA

Kao najznačajnija i najzahtjevnija mjera u okviru Akcionog plana za poglavlje 23, Komisiji je naložena realizacija mjere broj 2.1.2.5 **“Uspostaviti automatsko umrežavanje i pristup Komisije bazama podataka organa i institucija koje posjeduju podatke o imovini i prihodima javnih funkcionera” – razvoj interfejsa, koja zahtijeva uključenje svih relevantnih društvenih činioca.**

Realizacija navedene mjere podrazumijeva obezbijeđenje osiguranja baze podataka, softvera, kao i njihovo održavanje-efikasno sprovodenu provjeru tačnosti podataka iz izvještaja javnih funkcionera kroz obezbijeđen pristup bazama podataka: Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Komisije za hartije od vrijednosti , Uprave za javne nabavke, Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i Centralne banke Crne Gore.

Tokom 2014. godine uspostavljena je saradnja sa svim institucijama koje raspolažu podacima o imovini javnih funkcionera:

- Poreska uprava (podaci o ostvarenim prihodima, kao i podaci iz Centralnog registra privrednih subjekata);
- Uprava za nekretnine (podaci o imaocima prava nad nepokretnostima);
- Ministarstvo unutrašnjih poslova - podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima koje se registruju (motorna vozila, oružje i sl.);
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva- podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima- plovnim objektima (brodovi, jahte i sl.); i
- Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore - podaci o licima koja posjeduju hartije od vrijednosti, odnosno akcije, obveznice i sl. u privrednim društvima.

Realizacija ove mjere se sprovodila uspješno cijele 2014. godine, iako provjera prijavljenih podataka iziskuje dodatne napore zbog nepostojanja jedinstvenog informacionog sistema na nivou Crne Gore, pa se provjera vrši ručno za svaki predmet ponaosob (što iziskuje ogromne resurse u angažovanju zaposlenih, produženje vremena za obradu predmeta i sl.). Revidiranim Akcionim planom rok za realizaciju ove mjere je produžen od septembra 2014. godine i isti je pomjeren za novembar 2015. godine.

U cilju realizacije navedene mjere 2.1.2.5. od izuzetne važnosti su aktivnosti iz IPA projekta 2010, pod nazivom **„Podrška implementaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije" .**

U periodu januar - maj 2014. godine (do okončanja IPA projekta) Komisija je intenzivno radila na poboljšanju i efikasnosti provjere imovinskih kartona javnih funkcionera. U sklopu ovih napora, kroz projekat IPA 2010, u toku 20 mjeseci trajanja projekta, Komisiji je bila obezbijedjena kako strana tako i domaća ekspertska podrška, da bi se došlo do najoptimalnijeg rješenja za pravce budućeg razvoja IT infrastrukture Komisije.

U sklopu ovog projekta nastala je dokumentacija koja sadrži minimalna rješenja koja su potrebna da bi se procesi provjere imovinskih kartona doveli do potpune automatizacije. U julu 2014. godine donirana su dva servera na kojima će se nalaziti sva aplikativna rješenja potrebna Komisiji, u koja spadaju predvidjena nova aplikacija, dokument server za skladištenje spisa iz sudskih procesa koje vodi Komisija, kao i predvidjeni novi sistem za predaju elektronskih imovinskih kartona koji bi onemogućio slobodnu interpretaciju podataka iz rukopisa javnih funkcionera. Na ovaj način Komisija za sprječavanje

sukoba interesa podiže svoju efikasnost u obradi podataka sa nekoliko mjeseci na samo nekoliko dana, sto bi ojacalo povjerenje javnosti u rad ove institucije.

Izrađena je specifikacija kako potrebne opreme, tako i dokumenta o informatičkoj sigurnosti unutar Komisije. Završena je i projektna dokumentacija koja je potrebna za izradu novog Informacionog sistema, u kojoj su opisane sve procedure, poslovni procesi, kao i pravci kretanja dokumentacije u toku postupka pred Komisijom za sprječavanje saukoba interesa.

Tokom cijele 2014. godine vršena je efikasna razmjena elektronskih podataka sa Poreskom upravom i Komisijom za hartije od vrijednosti Crne Gore, kroz razmjene tabelarnih prikaza podataka pomoću digitalnih medijuma, pristupi elektronskoj bazi Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i bazi Uprave za nekretnine kroz njihove informacione sisteme.

Tokom 2014. godine vodili su se razgovori sa Ministarstvom za informacione tehnologije oko elektronske prijave kroz portal e-Uprave, gdje se trenutno pokušava prevazići potencijalni problem kako jedinstveno identifikovati javnog funkcionera i spriječiti moguće zloupotrebe.

Sa stanovista automatizovane razmjene informacija za pohvalu je da su pojedine institucije ili završile, odnosno privele kraju izradu i nadogradnju svojih Informacionih sistema, gdje su predvidjeli rjesenja za potrebe automatske razmjene podataka, tako da Komisija trenutno može da vrši automatsku razmjenu podataka sa Komisijom za hartije od vrijednosti Crne Gore, Poreskom upravom i Ministarstvom unutrašnjih poslova, dok Uprava za nekretnine privodi kraju nadogradnju svojih IT sistema za ove potrebe.

Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore je u okviru ovog projekta izradila Informacioni sistem koji omogućava pretrage zaposlenima u Komisiji, kao i rješenje koje će kada se izradi novi-inovirani sistem Komisije omogućiti automatske provjere podataka. Informacioni sistem MUP-a je izradjen da omogućava automatsku razmjenu podataka sa ostalim institucijama države. Uprava za nekretnine kroz projekat Svjetske banke privodi kraju razvoj novog Informacionog sistema, uz poštovanje zahtjeva za razmjenom podataka sa Komisijom. Povezivanjem sa Poreskom upravom moguće je povezati i Upravu za javne nabavke u ove provjere radi provjere koruptivnih

radnji javnih funkcionera Crne Gore, čime bi se zaokružio sistem provjere imovine i prihoda javnih funkcionera.

Provjeravanja podataka iz Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, a koji se odnose na provjeru podataka o pokretnoj imovini, tj. novčanim sredstvima na bankovnim računima javnih funkcionera kod svih poslovnih banaka u Crnoj Gori i u inostranstvu, u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa koji je bio na snazi u 2014. godini, nije bilo moguće.

Obzirom da su u skladu sa Zakonom o bankama ovi podaci povjerljivi, Komisija u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl.list CG“ br. 1/09, 41/11 i 47/11) nije imala zakonska ovlašćenja da vrši provjeru ovih podataka.

Po preporuci Evropske komisije uvedene su izmjene i dopune Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl.list CG“ br. 52/14), kojima je propisana izmjena člana 20, koja glasi: „**radi provjere podataka iz Izvještaja, javni funkcioner može dati saglasnost Komisiji za pristup podacima na računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, u skladu sa zakonom kojima se uređuje bankarsko poslovanje. Saglasnost iz stava 2 ovog člana, odnosi se na vrijeme dok traju obaveze javnog funkcionera u skladu sa ovim zakonom“.**

Nakon što je Skupština Crne Gore 9. decembra 2014. godine usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa (objavljen u „Službenom listu Crne Gore “ br. 52/14 od 16. decembra 2014. godine), Komisija za sprječavanje sukoba interesa je na 3. sjednici održanoj 20. februara 2015. godine, u skladu sa članom 53a Zakona, izmijenila i usvojila podzakonska akta. U skladu sa izmijenjenom odredbom člana 20 Zakona izrađen je izmijenjeni Obrazac Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera- koji sadrži i dobrovoljnu **Izjavu za javne funkcionere kojim se daje saglasnost Komisiji za pristup podacima na računima bankarskih i drugih finansijskih institucija.**

Navedene odredbe zakona počele su da se implementiraju 2015. godine, a da li će poslovne banke u Crnoj Gori morati da postupe po zahtjevima Komisije i daju podatke o stanju na računu kada je javni funkcioner potpisao Izjavu o saglasnosti, ostaje da se ocijene tokom 2015. godine, **(Prilog 18).**

Imajući u vidu navedeno, a da bi izbjegli probleme sa provjerom bankarskih podataka, na početku primjene izmijenjenog Zakona,

Komisija se obratila svim relevantnim subjektima za pojašnjenje pristupa podacima na računima za lica koja su javni funkcioneri u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a kojima raspolažu banke.

Komisija je od Centralne banke Crne Gore i Udruženja banaka Crne Gore dobila odgovore (uputstva), po kojima će ista ubuduće postupati, vezano za provjeru računa javnih funkcionera kod banaka.

Od Centralne banke Crne Gore dobijeni su odgovori na niz pitanja postavljenih od strane Komisije. Kao najznačajnije informacije istaknuto je da Centralne banke Crne Gore ne posjeduje podatke o novčanim sredstvima na računima koji se vode kod domaćih banaka, već Komisija može **od određene banke da zatraži podatke o prometu i stanju na računu javnog funkcionera kod te banke za period na koji se izvještaj o prihodima i imovini odnosi.** Izjavu o saglasnosti koju daje javni funkcioner, neophodno je da Komisija dostavi svakoj pojedinačnoj banci kod koje se želi izvršiti provjera tog javnog funkcionera.Takođe je navedeno da su poslovne Banke u Crnoj Gori dužne da tražene podatke dostave Komisiji na njen zahtjev uz koji je priložena izjava o saglasnosti određenog javnog funkcionera i to u roku i na način koji odredi Komisija.

Na postavljeno pitanje koje se odnosilo na provjeru stanja na računima javnih funkcionera u inostranstvu, odgovoreno je da Komisija **treba najprije da od javnog funkcionera pribavi saglasnost za pristup podacima o računu kod konkretne banke u inostranstvu, a što će biti naredna faza nakon uspostavljanja saradnje sa bankama i finansijskim institucijama u zemlji.**

U dopisu Udruženja banaka Crne Gore na upit Komisije koji se odnosi na modalitet pristupa podacima za lica koja su javni funkcioneri u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, a kojima raspolažu banke ističu da podaci koji predstavljaju bankarsku tajnu mogu se „izuzetno“ učiniti dostupnim „ i drugim licima“ (npr. Komisiji) „na osnovu izričite pisane saglasnosti klijenta“. Ukoliko nije u suprotnosti sa navedenim članovima Zakona o bankama, banka može dati podatke, informacije Komisija isključivo uz saglasnost klijenta potpisanu na nesporan način.

U narednom periodu praksa će pokazati kako i na koji način će se koristiti podaci od banaka radi provjere javnih funkcionera i njihovih iskaza na računima u zemlji i inostranstvu.

VIII INICIJATIVE PROTIV JAVNIH FUNKCIONERA/KI

Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl. list CG" br. 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14) nije izmijenjena odredba člana 24 kojom je propisan način pokretanja postupka protiv javnih funkcionera. Ovim članom propisano je da se postupak pokreće po Inicijativi organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, odnosno imenovanje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opštine, drugog pravnog ili fizičkog lica kao i da postupak može pokrenuti Komisija po službenoj dužnosti, stim da su podaci o podnosiocu inicijative povjerljive prirode.

Inicijativa koja se podnosi Komisiji je kao i svaki podnesak kojim se pokreće postupak strogo formalni akt i mora sadržati sve zakonom propisane elemente da bi se po njoj moglo postupiti, pa u slučajevima kada nije sačinjena u skladu sa zakonom, Komisija poziva podnosioca da je dopuni u roku koji ne može biti duži od osam dana. Ukoliko podnosilac ne dopuni Inicijativu, Komisija će istu odbaciti kao neurednu.

Podnosilac Inicijative u Inicijativi mora navesti ime, prezime i adresu javnog funkcionera, naziv funkcije koju obavlja, bliže činjenične podatke sa dokazima o postojanju sukoba interesa ili drugoj povredi ovog zakona, kojima podnosilac zahtjeva raspolaže ili su mu poznati, imena lica koja mogu potvrditi navode iz inicijative, ukoliko ih ima ili su mu poznata, kao i svoju adresu, odnosno naziv i sjedište. Izuzetno, inicijativa se može dati i usmeno na zapisnik kod ovlašćenog člana Komisije, ali tokom dosadašnjeg rada Komisije nije bilo ovakvih slučajeva.

Inicijativa za sprječavanje sukoba interesa se Komisiji može podnijeti iz više razloga i to zbog:

- nepodnošenja Izvještaja o prihodima i imovini u skladu sa Zakonom (član 19);
- neprijavljivanja tačnih podataka (član 20);
- utvrđivanja sukoba interesa u smislu člana 4 Zakona o sprječavanju sukoba interesa;
- zbog članstva u više upravnih odbora (član 9);
- zbog nespojivosti funkcija (član 7) i dr.

Izmjenama Zakona o sprječavanja sukoba intersa akcenat je stavljen na novi član 20a stav 3 kojim je propisano da ukoliko Komisija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica sa javnim funkcionerom veći u odnosu na realne prihode,

javni funkcioner je dužan da, na zahtjev Komisije, u roku od 30 dana, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda.

Shodno ovom članu u svim slučajevima gdje je nakon provjere godišnjeg Izvještaja za 2014. godinu Komisija utvrdila da se imovina javnog funkcionera uvećala u odnosu na prethodni period, upućena su pisma javnim funkcionerima i pokrenuti postupci kako bi se izjasnili o osnovu sticanja novonastale imovine i prihoda. Od usvajanja izmjena zakona, Komisija je po ovom osnovu do 5. juna ove godine (datum održavanja sjednice Komisije) pokrenula postupak za 31. javnog funkcionera od kojih su za 10 donijete odluke da nijesu dostavili Izvještaj o prihodima i imovini u roku od 30 dana od dana uvećanja imovine preko 5.000 eura, a protiv 9 javnih funkcionera pokrenuti su prekršajni postupci kod organa za prekršaje, jer nijesu opravdali način sticanja uvećane imovine.

Takođe je izmjenama Zakona članom 6 precizirano da se članstvo javnog funkcionera koji je imenovan ili biran u stalna ili povremena radna tijela i mješovite komisije koje obrazuje organ vlasti ne smatra se vršenjem dvije ili više javnih funkcija u smislu ovog zakona, osim onih koji donose odluke ili učestvuju u donošenju odluka, te da u slučaju članstva u više radnih tijela, javni funkcioner može u istom mjesecu ostvariti prihode u samo jednom radnom tijelu.

Komisija je i po ovom pitanju po službenoj dužnosti tražila od javnih funkcionera da se izjasne, odnosno da dostave pisane ovjerene potvrde da naknadu za članstvo primaju samo u jednom radnom tijelu. Komisija je uputila 3 pisma i dobila odgovore za sva tri javna funkcionera, koja su izašla iz više radnih tijela za koja se prima nadoknada.

Od osnivanja Komisije do kraja 2014. godine ukupno je podnijeto 6391 inicijativa protiv javnih funkcionera, dok je u 2014. godini podnijeto 733 inicijativa, od kojih je 575 ili 78,4% podnijela Komisija po službenoj dužnosti, a 158 ili 21,6% inicijativa je podnijeto od ostalih subjekata, koji su smatrali da javni funkcioneri krše zakon.

Najčešće su to bile inicijative NVO, novinara, pravnih, ali i fizičkih lica, što pokazuju i sledeći grafikoni:

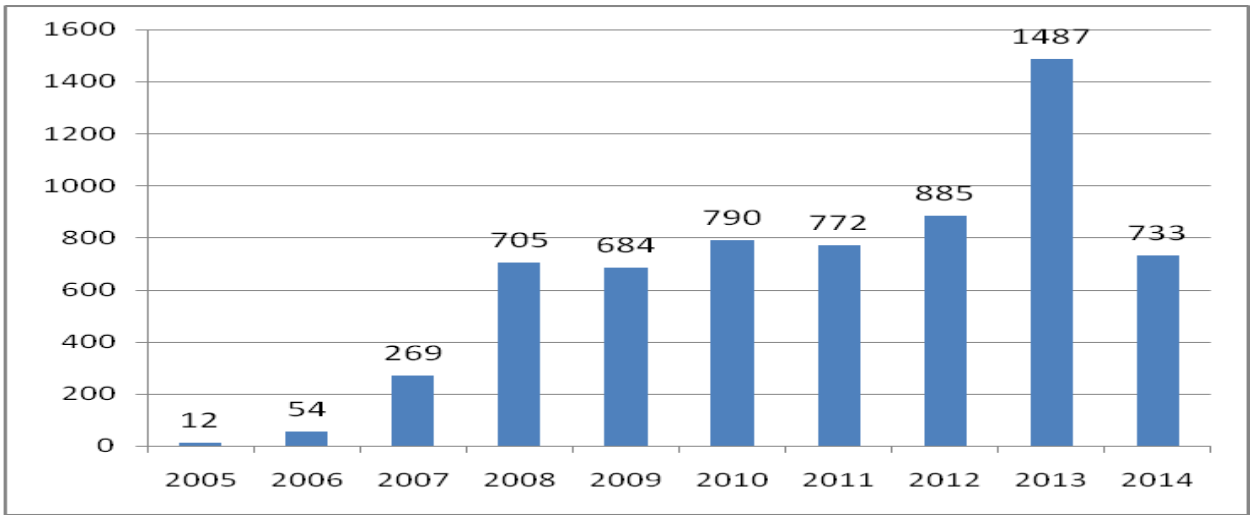

U 2014. godini kao i u prethodnim godinama najviše inicijativa podnijeto je protiv **lokalnih javnih funkcionera** ukupno 612 od kojih je najveći broj podnijela Komisija 510 dok su ostale Inicijative podnijete od ostalih subjekata, njih 102 (**Prilog 19).**

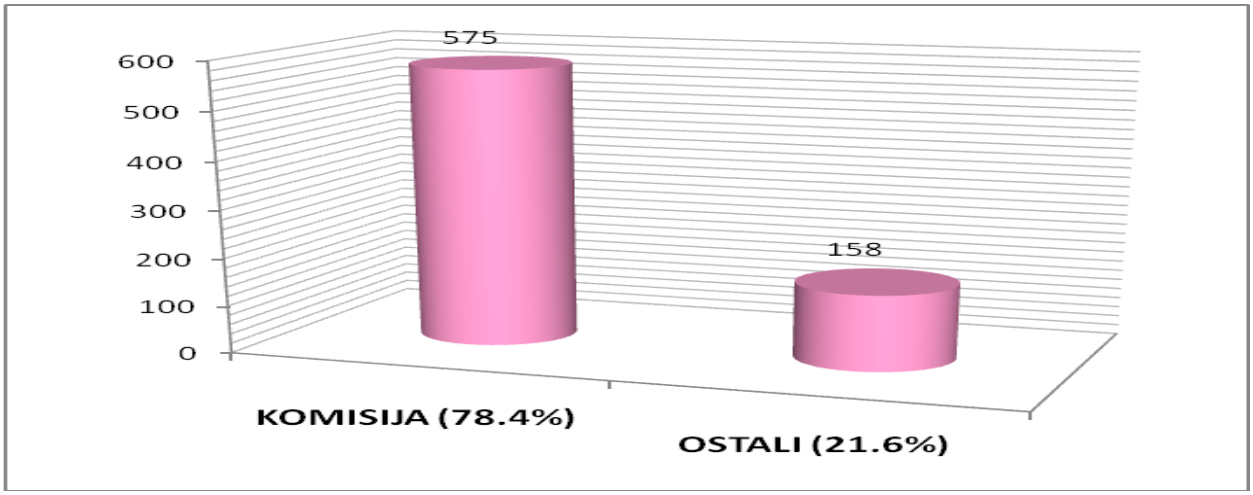

Zatim slijede inicijative koje su podnijete protiv javnih funkcionera koje bira ili imenuje Vlada Crne Gore njih 43 su kojih inicijative Komisije 35 dok su ostalih 8 podnijete od drugih subjekata. Zatim slijede inicijative za javne funkcionere koje bira Skupština Crne Gore njih 5, za poslanike 2, za lica koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Predsjednik Crne Gore 5, za članove Sudskog savjeta 3, za sudije 40 za tužilački savjet, 1 za državne tužioce i 17, za sudije za prekšaje 5 (**Prilog 20).**

U izvještajnom periodu najviše razloga za podnošenje Inicijativa bilo je od strane Komisije i to najvećim dijelom zbog nepodnošenja

izvještaja o prihodima i imovini u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa. (npr. nepodnošenje Izvještaja nakon stupanja na javnu funkciju, po prestanku javne funkcije, jednu godinu po prestanku javne funkcije, i nakon uvećanja prihoda preko 5000€).

Komisija je značajan broj inicijativa podnijela zbog nepotpunih i netačnih podataka, neiskazivanja tačnog imovnog stanja u skladu sa članom 20a o provjeri imovine, gdje javni funkcioneri nijesu prijavljivali nepokretnu ili pokretnu imovinu za koju postoji obaveza registracije. Najčešće je to bilo zbog neprijavljivana zemljišta, kuće ili stana ili pak nijesu prijavili motorna vozila velike novčane vrijednosti, iako su shodno zakonu to bili dužni da učine.

Komisija je podnosila inicijative i zbog nespojivosti javnih funkcija u slučaju kada je utvrđeno da javni funkcioner osim javne funkcije, obavlja i dužnost direktora nekog privatnog privrednog društva, ili je u sukobu zbog obavljanja funkcije odbornika u Skupštini opštine i direktora neke javne službe i dr.

Provjera imovinskih kartona koje podijeljeno obavljaju Stručna služba i članovi Komisije je dosta značajan, obiman i odgovoran posao. Ova provjera vrši se kroz tzv. šest krugova i predstavlja kompletno posmatranje i istraživanje onih podataka koje je javni funkcioner u Izvještaju prijavio kako za sebe tako i za članove porodice sa kojim živi u zajedničkom domaćinstvu, upoređivanjem tih podatka sa podacima koje raspolaže Komisija kao i drugih organa sa kojima Komisija ima potpisane memorandume o saradnji.

U Komisiji se i dalje vrlo često dešava da pojedine NVO, ili pak fizička ili pravna lica dostave inicijative za pojedine javne funkcionere, a da se paralelno sa ovim inicijativama oglase i mediji koji prethodno "osude" javnog funkcionera, ne čekajući da Komisija završi upravni postupak i javno objavi odluku.

U ovim slučajevima Komisija gotovo uvijek demantuje takve "osude", jer se iznose bez pravnog osnova. Generalno posmatrano, u 2014. godini je bilo manje Inicijativa nego prethodne godine, ali se to ne može pripisati neradu Komisije "već višoj sili" jer je Komisiji 29. jula 2014. godini istekao mandat, zbog čega su sve odluke koje je trebalo donijeti u periodu od avgusta do kraja decembra 2014. godine donesene na drugoj sjednici nove Komisije tek u 2015. godini.

VIII IZREČENE MJERE KOMISIJE

1. DONIJETE ODLUKE I MIŠLJENJA

Komisija je shodno članu 40 stav 1 Zakona o sprječavanju sukoba interesa nadležna da vodi postupak i donosi odluku kojom utvrđuje da li je javni funkcioner aktom, radnjom ili nepostupanjem izvršio povredu ovog zakona. Ovim članom u stavu 7 propisano je i da je Komisija nadležna da u slučaju kada je utvrdila kršenje zakona ili je nesporno da je javni funkcioner povrijedio zakon (npr. zbog nedostavljanja godišnjeg izvještaja, ili po stupanju na javnu funkciju i sl.) podnese nadležnom Područnom organu za prekršaje zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Novim izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG“ br. 1/09, 41/ 11, 47/11 i 52/14) znatno su povećane prekršajne sankcije za javne funkcionere, kako za vrijeme trajanja javne funkcije, tako i u slučajevima prestanka javne funkcije (“pantoflaža”) kao i za pravna lica ukoliko ne sarađuju sa Komisijom u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa.

U 2014. godini Komisija je donijela ukupno 710 odluka od čega 571 prvostepenih i 139 drugostepenih odluka. Prije izmjena i dopuna zakona, javni funkcioneri i podnosilac inicijative su mogli da protiv prvostepene odluke Komisije, u roku od osam dana od dana prijema odluke, podnijeti Komisiji zahtjev za preispitivanje odluke, o kojem je Komisija kao drugostepeni organ odlučivala u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Drugostepena odluka Komisije je konačna i protiv nje se mogao pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom. Od ukupnog broja odluka 373 javna funkcionera krše zakon, 336 su kršili jer su u toku postupka otklonili postupanje suprotno zakonu i 1 slučaj ili 0,2% odluka da ne krše zakon.

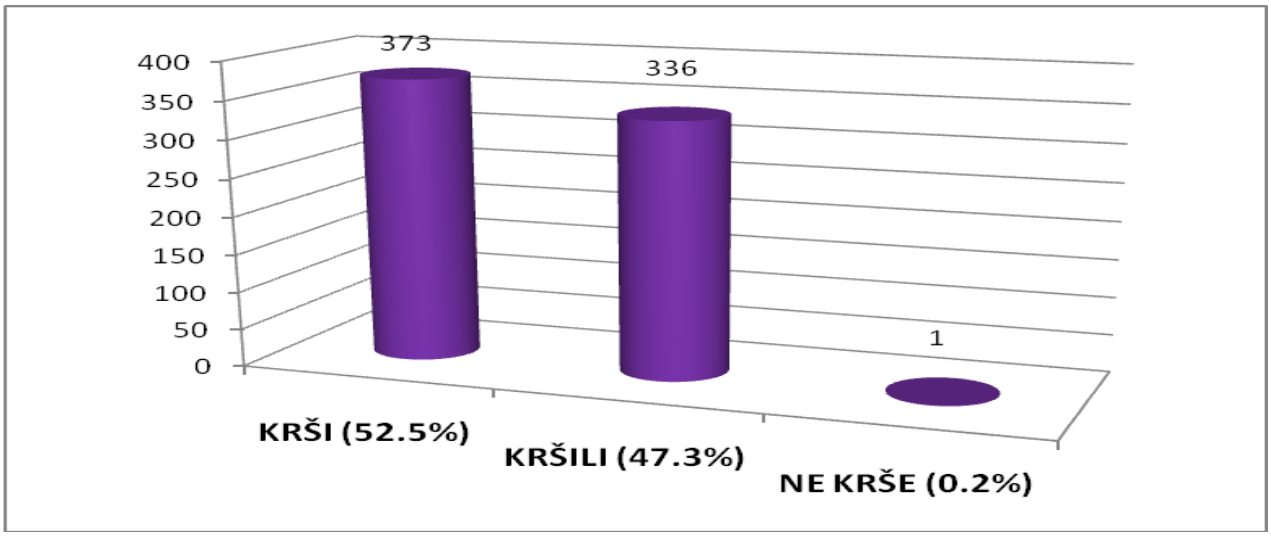

Navedeni grafikon pokazuje da je 52,5% funkcionera kršilo Zakon po različitim osnovama, 47,3% su otklonili nedostatke po prvostepenoj odluci Komisije (uz prekršajnu prijavu u većini slučaja) a nepunih 0,2% javnih funkcionera nije kršilo Zakon. Imajući u vidu da je Komisiji 29. jula 2014. godine prestao mandat, nesporno je da je u ovom izvještajnom periodu donijeto manje odluka, jer je u periodu do izbora nove Komisije proteklo 4,5 mjeseca. Nakon izbora nove Komisije na sjednici održanoj 23. januara 2015. godine donijete su preostale odluke iz 2014. godine. Na ovoj sjednici donijet je veliki broj odluka, ukupno (187), a svi postupci koji su započeti po starom Zakonu su i riješeni po starom Zakonu.

Najveći broj prvostepenih odluka donijet je protiv lokalnih javnih funkcionera i to za njih 453, pri čemu je najviše odluka bilo za funkcionere Glavnog grada Podgorica (40), opština Gusinje, Žabljak i Tivat (po 30), Andrijevica, Nikšić, Kotor, Herceg Novi i Ulcinj (po 27), Berane, Bijelo Polje i Danilovgrad (po 20), Kolašin (19) itd.

Od 118 prvostepenih odluka za državne javne funkcionere od kojih je i u ovom izvještajnom periodu bilo najviše za javne funkcionere koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore ukupno (70), za sudije (17), tužioce (13), sudije za prekršaje (5) za tužilački savjet (1) i za poslanike (2), za javne funkcionere koje bira, imenuje postavlja ili daje saglasnost Predsjednik Crne Gore (5) i za javne funkcionere koje bira, imenuje postavlja ili daje saglasnost Skupština Crne Gore (5),(**Prilog 21).**

Na sve prvostepene odluke koje su donijete prije stupanja na snagu izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa nezadovoljna strana podnosila je zahtjev za preispitivanje. Od državnih javnih

funkcionera bilo je ukupno 62 drugostepene odluke dok je od lokalnih funkcionera bilo 77 odluka. Nakon donošenja drugostepene odluke u određenim slučajevima stranka je pokretala upravni spor i upućivala tužbe Upravnom sudu.

Naime, u skladu sa važećim Zakonom o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG“, br. 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14) Komisija je obavezna da vodi upravni postupak, u kojem se stranka saslušava, daje izjavu, u kojem se utvrđuju činjenice, izvode dokazi u skladu sa načelima Opšteg upravnog postupka i donosi odluka. Međutim, u nekim slučajevima stranka može da otkloni postupanje suprotno Zakonu pa Komisija tada konstatuje da je prekršen Zakon i da je javni funkcioner otklonio postupanje suprotno Zakonu. Za javne funkcionere koji nijesu prijavili tačne i potpune podatke (npr. prvo se pokreću upravni postupci pred Komisijom u skladu sa Zakonom, upućuje se dopis da se izjasne i dostave dopunski Izvještaj o prihodima i imovini), nakon čega se donose odluke na sjednicama Komisije. Za javne funkcionere koji su dostavljali Zahtjeve za preispitivanje prvostepenih odluka i dostavili dopunske Izvještaje u kojima su prijavili potpune podatke donose se odluke da su otklonili postupanje suprotno Zakonu i u tim slučajevima se ne podnose zahtjevi za prekršajni postupak. Obzirom da je stupanjem izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa Komisija sada samo prvostepeni organ, javni funkcioneri više neće podnositi zahtjev za preispitivanje prvostepene odluke Komisiji već tužbu za pokretanje upravnog spora kod Upravnog suda Crne Gore, u slučajevima kada smatraju da im je odlukom Komisije povrijeđeno neko pravo.

Odluke Komisije kojima je utvrđeno da javni funkcioneri krše Zakon dostavljaju se javnim funkcionerima na koje se odnose, kao i organima vlasti koji su nadležni da vrše nadzor nad njihovim radom, radi preduzimanja odgovarajućih mjera. Odluke se takođe javno objavljuju na sajtu Komisije i obavještava se javnost putem objavljivanja saopštenja. Postupak pred Komisijom propisan je članovima od 24 do 37 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a u članu 37 je propisana je shodna primjena Zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, pa se Komisija prilikom vođenja postupka mora voditi načelima Zakona o opštem upravnom postupku.

Nakon ovako sprovedenog postupka, ukoliko je i dalje javni funkcioner u konfliktu interesa ili krši odredbe Zakona, primjenjuje se član 38 Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG“, br. 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14) u kojem je propisano Pravno dejstvo odluka

"Povreda ovog Zakona utvrđena konačnom, odnosno pravosnažnom odlukom smatraće se nesavjesnim vršenjem javne funkcije, o čemu Komisija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organ nadležan za izbor, odnosno imenovanje ili postavljenje javnog funkcionera, radi pokretanja postupka razrješenja, suspenzije ili izricanja disciplinske mjere".

Članom 22 Zakona o sprječavanju sukoba interesa (koja odredba nije izmjenjena ni nakon stupanja na snagu izmjena zakona) propisano je da je Komisija nadležna za davanje **mišljenja** po zahtjevu javnog funkcionera, kao i funkcionera kome je prestala javna funkcija, u slučaju kada posumnja da je u situaciji u kojoj postoji sukob interesa. Mišljenja o postojanju sukoba interesa obavezujuća su za javnog funkcionera.

Komisija je u 2014. godini odlučivala po osnovu 26 zahtjeva za davanje mišljenja. Javni funkcioneri svake godine sve više koriste zahtjev za davanje mišljenja kako bi otklonili eventualne dileme, neinformisanost i potencijalni sukob interesa, a time i prekršajne prijave. U tom pravcu svake je godine više pozitivnih primjera pravovremene komunikacije javnih funkcionera i Komisije.

Ovakav trend značajnog porasta broja datih mišljenja, Komisija ocjenjuje svojim značajnim uspjehom obzirom da se upravo kroz data mišljenja ostvaruje proaktivna, preventivna uloga Komisije u sprječavanju sukoba interesa. Obzirom da Zakon o sprječavanju sukoba interesa propisuje da su funkcioneri dužni zatražiti mišljenje Komisije u slučaju sumnje, je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih obaveza, institut traženja mišljenja treba tumačiti kao zahtjev funkcionera da od Komisije kao nadležnog tijela zatraži uputstvo kako razdvojiti privatni od javnog interesa, prije nego što nastupe posljedice neriješenog sukoba interesa.

U jednom broju podnesenih zahtjeva za davanjem mišljenja funkcioneri su zatražili mišljenje o postojanju sukoba interesa u situacijama koje predstavljaju već okončano stanje, odnosno funkcioner je zatražio mišljenje Komisije, nakon što je već preduzeo radnje povodom kojih je bio u dilemi, te nakon što su već nastupile posljedice u situaciji u kojoj sukob interesa postoji (slučaj u Herceg Novom).

Komisija je kroz postupke isticala i edukovala funkcionere da se ocjena da li iz određenih okolnosti proizlazi sukob interesa, nakon što je sporna situacija već okončana, ne može dati u formi mišljenja nego samo kroz postupak utvrđivanja sukoba interesa.

Ocjena je Komisije da su upravo data mišljenja, u najvećoj mjeri doprinijela podizanju nivoa svijesti kod funkcionera o važnosti poštovanja načela djelovanja, te zahtjevima časnog, poštenog, savjesnog, odgovornog i nepristrasnog postupanja, naročito u onim situacijama koje nijesu propisane izričitom normom. U najvećoj mjeri upravo o nivou svijesti samih funkcionera da su dužni neprestano čuvati sopstvenu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti, zavisi da li će se zaista kroz Zakon kojim se sprječava sukob interesa, uspostaviti osnov za ranu identifikaciju rizika i primjereno rješavanje svih onih situacija iz kojih sukob interesa proizlazi.

U izvještajnom periodu mišljenje je traženo za 11 državnih funkcionera od kojih 8 Vladinih funkcionera, 1 funkcioner kojeg bira Skupština Crne Gore, 1 poslanik, 1 predsjednik Sudskog savjeta dok su ostale zahtjeve za davanje mišljenja tražili lokalni javni funkcioneri (3) iz Kotora (2) iz Cetinja (2), po 1 iz Petnjice, Rožaja, Berana, Rijeke Crnojevića, Bara, Podgorice i Ulcinja. Inače ova mišljenja koja Komisija donosi su obavezujuća za javne funkcionere.

Od navedenih mišljenja izdvajamo zahtjev koji je podnio poslanik u smislu "da li advokat može da se kandiduje i bude izabran za člana Sudskog savjeta Crne Gore". Komisija je u ovom slučaju odgovorila da u smislu Zakona o sprječavanju sukoba interesa za člana Sudskog savjeta, iz reda uglednih pravnika može biti izabrano lice koje profesionalno obavlja djelatnost advokata, ali da ukoliko advokat, koji je imenovan za člana Sudskog savjeta učestvuje u raspravi i odlučivanju u stvari u kojoj on ili sa njim povezano lice ima privatni interes, dužan je da davanjem izjave o postojanju privatnog interesa o tome obavijesti ostale članove u raspravi i odlučivanju, prije svog učešća u raspravi, a najkasnije prije početka odlučivanja. Takođe direktor jednog lokalnog javnog preduzeća čiji je osnivač opština tražio je mišljenje da li pored funkcije direktora može istovremeno da obavlja i funkciju odbornika, gdje je Komisija dala negativan odgovor jer se istovremeno obavljanje ovih funkcija kosi sa članom 91 Zakona o lokalnoj samoupravi gdje su precizno propisana ograničenja za rukovodioce javnih preduzeća.

Interesantno je i mišljenje koje je Komisija dala za menadžera u opštini Kotor da kao menadžer u opštini ne može istovremeno obavljati i funkciju člana Izvršnog odbora TO Kotor.

Na zahtjev direktorice Agencije za mirno rješavanje radnih sporova, Komisija je dala mišljenje da u smislu Zakona o sprječavanju sukoba interesa ne postoji sukob interesa kod izbora arbitra i miritelja u

Agenciji za mirno rješavanje radnih sporova, ukoliko je neko od ovih lica istovremeno i član Upravnog odbora Agencije, direktor direktorata, sekretar ministarstva, glavni inspektor, ili direktor javne ustanove čiji je osnivač država. Lica koja su javni funkcioneri u skladu sa članom 3 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a izabrana su za miritelje odnosno arbitre, dužna su da se pridržavaju odrebi člana 22 Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova ("Sl. list CG", br. 16/07 i 53/11), kao i da prihode koje su stekli kao miritelji, odnosno arbitri, prijave Komisiji za sprječavanje sukoba interesa. Na zahtjev direktorice Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, Komisija je dala mišljenje da postoji sukob interesa koji može uticati na nepristrasnost javnog funkcionera u vršenju javne funkcije u slučaju zaključenja ugovora o pružanju usluga za potrebe Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, kojim upravljaju i rukovode Savjet i direktor sa jednim od članova istog Savjeta.

2. POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

U skladu sa članom 40 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, Komisija je nadležna i da podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka pred Područnim organima za prekršaje u roku od 60 dana od dana saznanja za učinjeni prekršaj od strane javnog funkcionera.

Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl.list CG“ br. 52/14), koje su stupile na snagu 24. decembra 2014. godine povećane su novčane kazne za javne funkcionere koji krše zakon i kreću se u iznosu od 500 eura do 2.000 eura, dok su za pravna lica od 1.000 eura do 20.000 eura.

Iako je izbor nove Komisije tj. predsjednika i članova nakon isteka mandata prethodne trajao 4,5 mjeseca, Služba Komisije i ovlašćena lica su pokretali prekršajne postupke i prisustvovala ročištima pred Područnim organima za prekršaje u mnogim opštinama, tako da po ovom pitanju nije bilo nezavršenih predmeta.

Komisija je u 2014. godini Područnim organima za prekršaje podnijela 337 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, od čega je do kraja godine završeno 300, računajući predmete iz prethodne godine.[11]

[11] *U periodu januar –maj 2015. godine, Komisija je uputila Područnom organu za prekršaje 487 zahtjeva, od kojih je izrečeno 157. To je najveći broj upućenih zahtjeva od kada postoji ova institucija, a rezultat je proaktivniji odnos Komisije i doslovno ispunjenje novih preporuka eksperta E.K., kada je u pitanju sankcionisanje javnih funkcionera.*

Za državne funkcionere riješeno je 72 zahtjeva Područnih organa za prekršaje, dok su za lokalne funkcionere donijeto 228 presude od strane Područnih organa za prekršaje **(Prilog 22).**

ZAHTJEVI ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

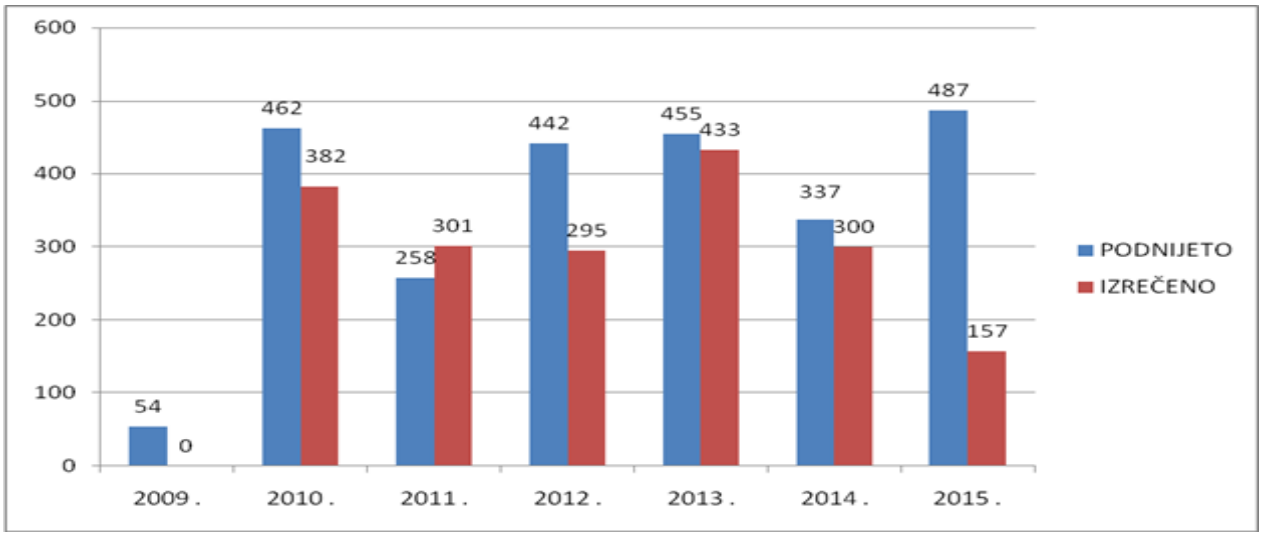

Najviše izrečenih presuda od strane Područnih organa za prekršaje bilo je za državne javne funkcionere koje bira Vlada Crne Gore (54), poslanike (7), Skupština Crne Gore (5), tužioce (2), funkcionere koje bira predsjednik Crne Gore (2) i sudije (2).

Od lokalnih funkcionera najviše presuda je bilo iz Herceg Novog (33), Podgorice (20), Berana i Rožaja (17), Nikšića (16), Budve (15), Plav (13). Tivta, Ulcinja i Cetinja (12), Mojkovca i Bijelog Polja (9), Gusinja, Kotora i Šavnika (7) **(Prilog 23).**

Kao i u prethodnim godinama, Područni organi za prekršaje najviše su izricali OPOMENU kao prekršajnu sankciju, pozivajući se na član 34 Zakona o prekršajima, da se učiniocu prekšaja može izreći opomena, ukoliko prije donošenja odluke o prekršaju ispuni propisanu obavezu.

Veliki broj opomena koji je izrečen od strane Područnih organa za prekršaje naišao je na negativnu ocjenu od strane evropskih eksperata u borbi protiv korupcije, a samim tim i rad Komisije. Opšta svrha propisivanja, izricanja i primjene prekršajnih sankcija je sprječavanje učinioca da vrši prekršaje i njegovo popravljanje, uticaj na druge da ne vrše prekršaje, kao i zaštita javnog poretka, jačanje morala i discipline građana, a posebno javnih funkcionera.

Svrha izricanja sankcija javnih funkcionera za utvrđene povrede Zakona o sprječavanju sukoba interesa je u prisili da se funkcioneri u obavljanju javne funkcije podvrgnu pravilima, ograničenjima i zabranama, čije poštovanje bi trebalo onemogućiti ili barem smanjiti mogućnost da u obavljanju javnih funkcija, funkcioner svoje privatne interese stavi iznad javnih. U tom smislu važnost uspostavljanja mehanizma odvraćajućih sankcija, koja je posebno naglašena i od strane međunarodnih institucija i eksperata EK.

Komisija na svom sajtu (www.konfliktinteresa.me) ne objavljuje presude Područnih organa za prekršaje sa imenima i prezimenima javnih funkcionera, već samo kao statistički podatak po opštinama i kategorijama javnih funkcionera, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka javnih funkcionera u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

IZREČENE PREKRŠAJNE KAZNE U 2014. GODINI

	IZREČENE MJERE	BROJ PRESUDA	U PROCENTIMA
1.	opomena	184	63,5%
2.	novčana kazna	82	28,3%
3.	obustavlja se postupak	10	3,5%
4.	oslobađa se krivice	10	3,5%
5.	odbacuje se	4	1,4%
	UKUPNO	**290**	**100,0%**

Najviše opomena izrečeno za državne javne funkcionere (43), dok je najviše opomena za lokalne javne funkcionere izrekao Područni organ za prekršaje Berane (17), Nikšić (13), Rožaje (13), Cetinje (12), Plav (12), Podgorica (11) i Mojkovac (9). Novčanih kazni je izrečeno za državne javne funkcionere (14), dok je za lokalne javne funkcionere najviše novčanih kazni izrekao sud iz Herceg Novog (29), Budva (11), Tivat (6), Podgorica (6), a sudovi iz Berana, Bijelog Polja, Danilovgrada, Kolašina, Mojkovca, Nikšića, Plava i Cetinja nijesu izrekli ni jednu novčanu kaznu **(Prilog 24).**

Najčešći razlog obustavljanja postupka pred Područnim organom za prekršaje jeste apsolutna zastarjelost predmeta (2 godine od dana pokretanja postupka, dok je bilo i nekoliko slučajeva da je javni funkcioner preminuo). Razlog za oslobađanje krivice bio je prestanak

funkcije javnog funkcionera, o čemu funkcioner nije obavještavao Komisiju, a Komisija bi već pokrenula postupak. U 2014. godini Komisija je imala i jedan slučaj kada je Područni organ za prekršaje odbacio zahtjev Komisije za pokretanje prekršajnog postupka, jer je bio nepotpun, tj. nije sadržao lične podatke koje Komisija od MUP-a, na svoj zahtjev, nije dobila.

Ovlašćeni predstavnik Komisije je u skladu sa Zakonom o prekršajima obavezan da prisustvuje ročištima u opštinama širom Crne Gore na kojima zastupa podnijete zahtjeve, što zahtijeva značajna finansijska sredstva i podrazumijeva stalno odsustvo ovlašćenog predstavnika i jednog namještenika (vozača), što u situaciji kada nijesu popunjena radna mjesta i kada Komisija radi sa ograničenim radnim kapacitetima predstavlja značajan problem.

Međutim, ipak u 2014. godini, ovlašćeni službenici su prisustvovali ročištima (osim Podgorice) u Nikšiću, Herceg Novom, Budvi, Ulcinju, Beranama, Bijelom Polju, Baru, Kotoru, Pljevljima i Žabljaku.

Jedan od problema za Komisiju predstavljaju česta odlaganja ročišta zbog nemogućnosti uručivanja poziva okrivljenima tj. javnim funkcionerima, zbog nedostavljanja tačnih adresa u svojim Izvještajima ili promjena adresa, što onemogućava efikasno završavanje postupaka i iziskuje dodatne troškove i za sud i za Komisiju. Ovakve situacije dovodile su do zastarelosti postupka i obustavljanje postupaka.

3. PRESUDE UPRAVNOG I VRHOVNOG SUDA

Protiv konačne odluke Komisije nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od prijema odluke Komisije. U 2014. godini nezadovoljna strana je uputila 11 tužbi Upravnom sudu, dok su Vrhovnom sudu upućene 2 tužbe **(Prilog 25).**

Na konačne odluke Komisije upućene su tužbe Upravnom sudu od strane bivšeg direktora JU OŠ „18. oktobar“ Bioče, tri člana Socijalnog savjeta, predsjednika Borda direktora „Crnogorska plovidba“ AD Kotor, direktorice A.D. “Novi Duvanski kombinat”, zamjenice člana Opštinske izborne komisije Pljevlja, bivšeg izvršnog direktora „Deponija“ D.O.O Podgorica, predsjednika Odbora direktora **„**Duvanski kombinat“ AD, člana Opštinske izborne komisije Mojkovac, bivšeg odbornika SO Herceg Novi i same Komisije za sprječavanje sukoba interesa protiv Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

PODNIJETE TUŽBE UPRAVNOM I VRHOVNOM SUDU U 2014. GODINI

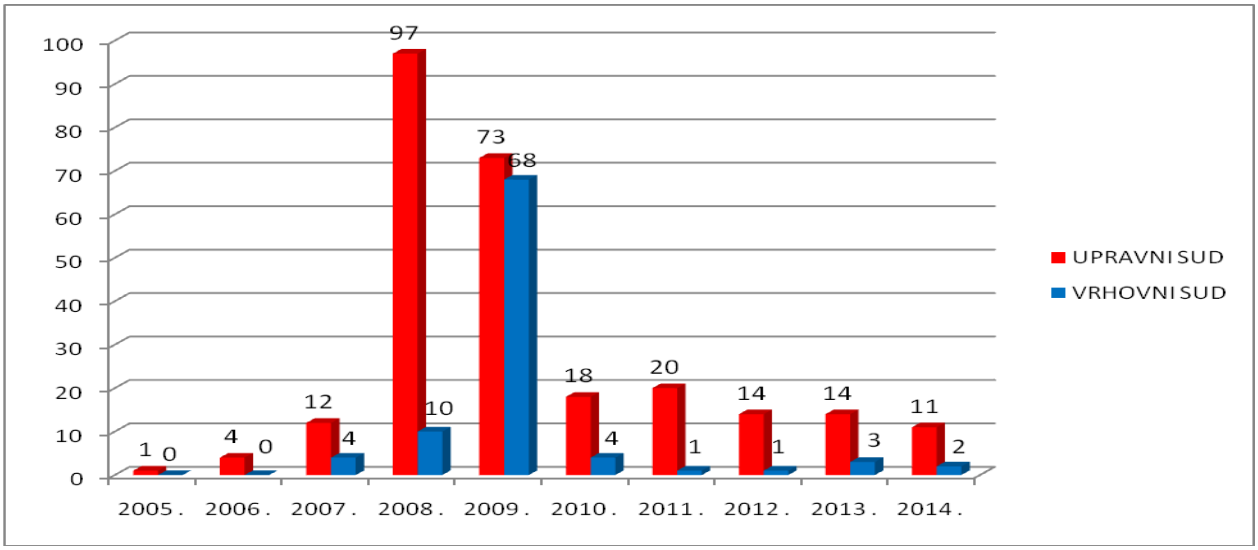

Upravni sud je u 2014. godini donio presude za 11 javnih funkcionera (računajući i predmete iz prethodne godine), od kojih su u dva predmeta potvrđene odluke Komisije, čime su ujedno postale i pravosnažne (**Prilog 26**). U deset predmeta usvojene su tužbe i vraćene Komisiji na ponovni postupak, dok je jedna odbijena. Najčešći razlog poništavanja odluka Komisije i vraćanja na ponovni postupak je povreda odredbi člana 8, 135 i 232 Zakona o opštem upravnom postupku tj. nesaslušavanje stranaka, neomugućavanje stranci da učestvuje u postupku i da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje rješenja.[12]

Međutim, Zakonom o sprječavanju sukoba interesa **nije propisano** da je Komisija obavezna da saslušava stranke, već da ovlašćeni član Komisije može, kad ocijeni da je to potrebno, odrediti sprovođenje usmene rasprave. S druge strane, Komisija je u obavezi da kada to zahtijeva stranka usmeno saslušanje, da to obavezno i sprovede. Međutim, ni u jednom od ovih predmeta takav zahtjev nije bio, a ipak je Upravni sud poništio odluke Komisije.

Nakon takvih presuda Komisija je pozivala javnog funkcionera, saslušala ga i ponovo donijela istu odluku da je prekršio Zakon ili je u konfliktu interesa.

[12] *U periodu januar – maj 2015. godine, upućeno je 11 tužbi Upravnom sudu i dva zahtjeva za vanredno preispitivanje Vrhovnom sudu.*

PRESUDE UPRAVNOG SUDA

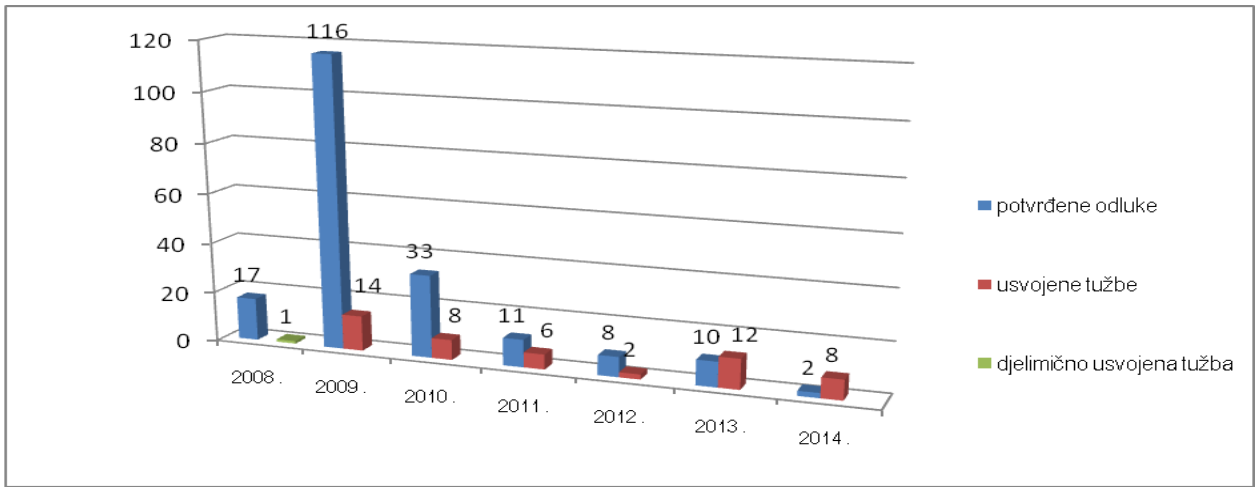

Odlučujući po zahtjevima za vanredno preispitivanje presuda Upravnog suda, **Vrhovni sud** Crne Gore je usvojio 1 zahtjev Komisije za vanredno preispitivanje sudske odluke i odbio 1 zahtjev koji se odnosi na člana Socijalnog savjeta i potvrdio stav Komisije i Upravnog suda da se radi o javnim funkcionerima.

PRESUDE VRHOVNOG SUDA

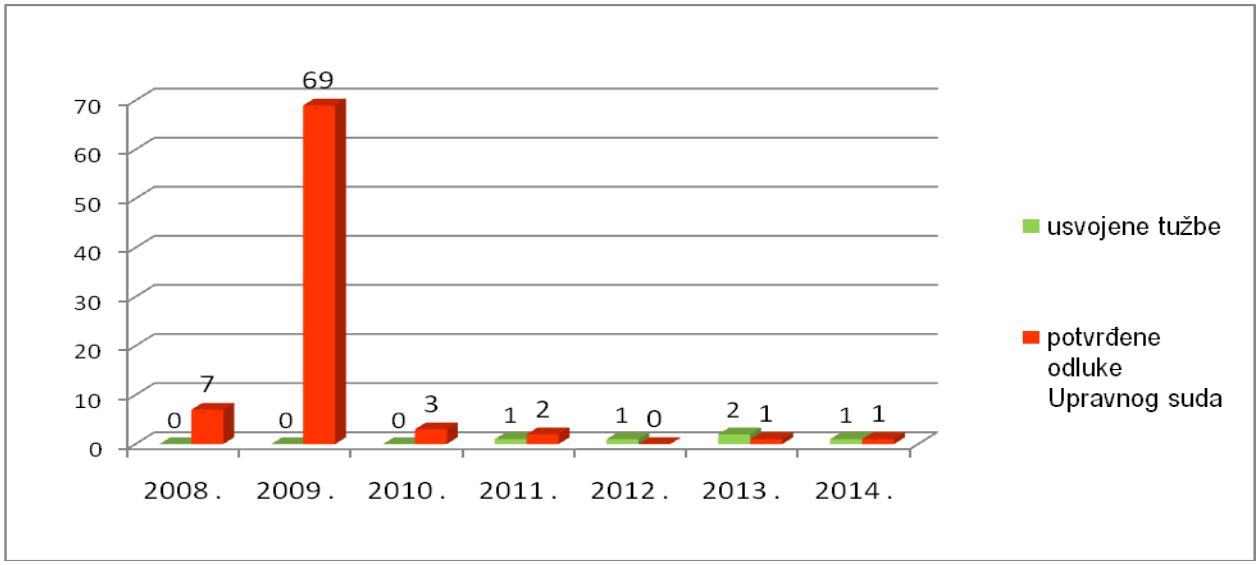

Na osnovu prethodno navedenih podataka se vidi da je u 2014. godini bilo manje tužbi Upravnom sudu i zahtjeva za vanredno preispitivanje presuda Vrhovnom sudu, nego 2013. godine.

4. RAZRJEŠENJE, SUSPENDOVANJE ILI IZRICANJE DISCIPLINSKE MJERE

Nakon konačne, odnosno pravosnažne odluke Komisije kojom je utvrđena povreda Zakona, Komisija upućuje Predlog za razješenje, suspendovanje iili izricanje disciplinske mjere javnog funkcionera, organu vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organu nadležnom za izbor, odnosno imenovanje ili postavljenje javnog funkcionera.

Jedna od novina u Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa jeste i obaveza organa vlasti da o preduzetim mjerama povodom odluke Komisije kojom je utvrđeno da je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog Zakona obavijesti Komisiju u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje. Takođe je propisana i novčana kazna u iznosu od 1.000 eura do 20.000 eura za pravno lice, ako u roku od 60 dana od dana prijema odluke Komisije kojom je utvrđeno da je javni funkcioner izvršio povredu ovog zakona ne obavijesti Komisiju o preduzetim mjerama uz pisano obrazloženje, kao i odgovorno lice od 500 do 2000 eura.

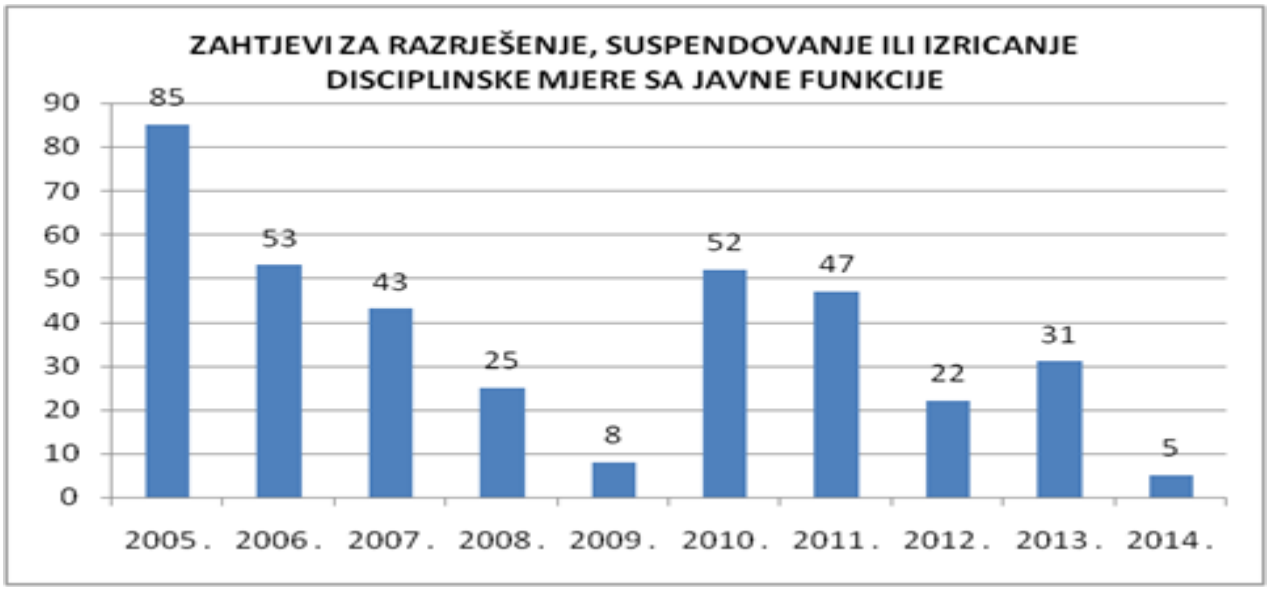

Komisija je u 2014. godini uputila 5 **predloga za razrješenje**, **suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere** od čega za 4 lokalna funkcionera u 3 opštine i za 1 državnog, vezano za nedostavljanje izvještaja o prihodima i imovini, neprenošenja prava upravljanja u

privrednim društvima i nespojivosti funkcija. [13]Za razrješenje lokalnih funkcionera sa funkcije upućena su 2 zahtjeva opštini Nikšić, 1 za opštinu Budva i 1 za opštinu Herceg Novi. Povratne informacije, a po zahtjevu Komisije, da li je neko od javnih funkcionera razriješen, dobijeni su odgovori od 3 opštine i za 1 državnog funkcionera (Ministarstvo prosvjete), **(Prilog 27).**

Nakon upućenih Predloga za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere jedan državni funkcioner (glavni prosvjetni inspektor) je podnio ostavku na javnu funkciju, dok je opština Herceg Novi razriješila jednog lokalnog funkcionera (odbornika SO Herceg Novi). Reorganizacijom javnih ustanova prestale su funkcije za 2 lokalna funkcionera u opštini Nikšić, dok je opština Budva razriješila svog funkcionera.

Ukoliko javni funkcioner bude razriješen, suspendovan ili mu bude izrečena disciplinska mjera zbog nesavjesnog vršenje funkcije, organ nadležan za izbor, odnosno imenovanje, ili postavljenje javnog funkcionera će o tome obavijestiti Komisiju u roku od 30 dana od dana donošenja odluke. U slučaju razrješenja sa javne funkcije, javni funkcioner ne može vršiti poslove državnog službenika u periodu od četiri godine od dana razrješenja.

Komisija je u 2014. godini imala jedan slučaj razrješenja lokalnog javnog funkcionera, koji je godinama kršio Zakon o sprječavanju sukoba interesa vršeći na način što je istovremeno obavljao dvije nespojive funkcije, funkciju odbornika i direktora TO. Nakon razrješenja od strane organa vlasti imenovani je pokrenuo postupak pred Upravnim sudom koji još uvijek nije okončan.

Takođe, Zakonom je propisano da su organi nadležni za imenovanje i postavljenje javnih funkcionera dužni da prije odlučivanja o izboru ili imenovanju, ili postavljenju javnog funkcionera, provjere kod Komisije za sprječavanje sukoba interesa da li je predloženi kandidat u posljednje četiri godine prije kandidovanja u svojstvu javnog funkcionera bio razriješen zbog povrede Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Jedan od najvećih problema sa kojima se Komisija susretala u svom dosadašnjem radu, a u vezi zahtjeva za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, jeste nemogućnost razrješenja poslanika i odbornika koji krše sve odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Međutim, članom 101 Izmjena i dopuna Zakona o izboru odbornika i

[13] *Do 5. juna 2015. godine, Komisija je uputila 20 zahtjeva za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, od kojih 8 državnih i 12 lokalnih funkcionera.*

poslanika Službeni list br. 47/14 od 7. 11. 2014. godine, propisano je da odborniku, odnosno poslaniku, prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran ako nastupi jedan od slučajeva nespojivosti funkcija odbornika, odnosno poslanika sa drugom funkcijom, utvrđenom Ustavom i Zakonom. Komisija nije imala slučajeva nespojivosti funkcija odbornika, odnosno poslanika sa drugom funkcijom, već su isti najčešće kršili zakon zbog neprenošenja prava upravljanja u privrednim društvima, što ne predstavlja drugu javnu funkciju i u takvim slučajevima odborniku, odnosno poslaniku, nije mogao prestati mandat prije isteka vremena.

Pored problema nemogućnosti razrješenja, suspendovanja ili izricanje disciplinske mjere poslanicima ili odbornicima, problem je i neažurnost i neodgovornost organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organa nadležnog za izbor, odnosno imenovanje i postavljenje javnog funkcionera u pogledu obavještavanja Komisije o preduzetim radnjama povodom upućenih Zahtjeva za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere.

Način na koji bi se izbjegla neažurnost organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju, a u vezi odgovora o upućenim Zahtjevima za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, jeste novina u Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, koji propisuje da je i obaveza organa vlasti da o preduzetim mjerama povodom odluke Komisije kojom je utvrđeno da je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona obavijesti Komisiju u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje. Poštujući ovu odredbu Zakona, organi vlasti na državnom nivou su reagovali brzo u svim slučajevima, početkom 2015. godine i obavijestili Komisiju o preduzetim mjerama.[14]

IX ZADACI KOMISIJE U PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI

Usvajanjem Akcionog plana za borbu protiv korupcije utvrđeni su prioriteti Crne Gore na nacionalnom i međunarodnom planu u cilju preventivne borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Ovim Akcionim planom operacionalizuju se prioriteti utvrđeni Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2010-

[14] *Do 5. juna 2015. godine, Komisija je pokrenula 20 predloga za razrješenje funkcionera sa javne funkcije.*

2014. godine, preporuke Nacionalne komisije, preporuke međunarodnih organizacija i institucija, kao i relevantnih institucija Crne Gore, a koje imaju zadatak kontinuirano praćenje aktivnosti usmjerenih na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Osnovni cilj Strategije je stvaranje preduslova za sprečavanje i sankcionisanje korupcije i organizovanog kriminala na svim nivoima kroz dalje jačanje institucionalnog okvira, efikasno krivično gonjenje i pravosnažno presuđenje, prevenciju, edukaciju i uspostavljen sistem monitoringa za praćenje Strategije i realizacije Akcionog plana za njeno sprovođenje.

Posebnu ulogu u realizaciji osnovnih ciljeva Strategije imaju organi za sprovođenje Zakona, a posebno pravosudni organi i policija, a u preventivnom djelovanju u borbi protiv korupcije ključnu ulogu ima Komisija za sprječavanje sukoba interesa.

1. REALIZOVANE MJERE U SKLADU SA AKCIONIM PLANOM ZA POGLAVLJE 23

Polazeći od principa da preventivna borba protiv sukoba interesa pretpostavlja efikasan zakonodavni i institucionalni okvir, kao i efikasno sprovođenje Zakona o sprječavanju sukoba interesa i međunarodnih obaveza, Komisija je tokom 2014. godine uspješno realizovala svih 7 mjera za koje je nadležna, od kojih se dvije mjere realizuju u kontinuitetu, a 5 mjera su realizovane u cjelini. Komisija je u 2014. godini realizovala sve naložene mjere, bez obzira na restriktivnost raspoloživih finansijskih sredstava dodijeljenih Budžetom za 2014. godinu za ispunjenje preporuka i ciljeva naloženih Akcionim planom.

Dvije Mjere koje se po indikatorima praćenja realizuju kontinuirano su:

1. Efikasno sprovodena provjera tačnosti podataka prijavljene imovine javnih funkcionera koristeći raspoložive podatke dobijene od državnih organa: Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Komisije za hartije od vrijednosti i Uprave za javne nabavke, u cilju uspostavljanja procedura za komunikaciju, koordinaciju, saradnju i razmjenu podataka neophodnih za sprječavanje sukoba interesa.

Septembra 2012. godine započet je IPA projekat 2010 pod nazivom „Podrška implementaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije" u okviru koga je predložen plan aktivnosti koji se odnosi na

realizaciju projekta tj. izrada nove Baze podataka Komisije, organizacija radionica, unapređenje sajta finansiranog iz sredstava EU fondova. Kao prioritetna aktivnost dogovorena je izrada softvera preko koga će Komisija moći da pristupi podacima o javnim funkcionerima kojima raspolažu: Poreska uprava, Uprava za javne nabavke i Uprava za nekretnine, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Centralna banka Crne Gore i Komisija za hartije od vrijednosti u cilju realizacije nove nadležnosti Komisije- efikasnije kontrole tačnosti dostavljenih podataka.

Ove aktivnosti su tokom 2014. godine rezultirale izradom idejnog rješenja za izradu automatske baze bodataka, čija analiza je obuhvatila specifikaciju svih preduslova za njeno uspostavljanje, kako tehničkih, tako i kadrovskih i sigurnosnih elemenata potrebnih za uspostvljanje automatske baze podataka, koja će u potpunosti biti ostvarene kroz razvijanje elektronske javne baze podataka, koja će u narednom periodu povezati sve podatke sa elektronskih baza institucija koje raspolažu podacima o imovini i prihodima. Sve ove aktivnosti biće nastavljene kao predmet realizacije inostranih projekata koji će se u narednom periodu sprovoditi, a čiji rok za realizaciju je novembar 2015. godine.

2. Druga mjera koja se realizuje u okviru cilja broj 8 glasi: **Pripremljen i unaprijeđen Izvještaj o sprovođenju Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa statističkim podacima** o broju donijetih odluka, broju izvršenih provjera podataka iz Izvještaja o imovini i prihodima javnih funkcionera i upoređivanjem prijavljenih podataka iz Izvještaja sa prikupljenim podacima, kao i broju pokrenutih prekršajnih postupaka i sankcijama izrečenim od strane Područnih organa za prekršaje.

Kao indikator praćenja, Izvještaj Komisije o realizaciji ove mjere sadrži podatke o broju pokrenutih postupaka zbog utvrđenih kršenja odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa (zbog različitih osnova kršenja), broju donesenih prvostepenih odluka, drugostepenih odluka, podnijetih predloga za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, postupaka pokrenutih pred Područnim organima za prekršaje, Upravnim sudom, postupaka pred Vrhovnim sudom Crne Gore, podatke o primljenim poklonima, kao i podatke o sprovedenim i planiranim aktivnostima Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

Mjere za čiju je realizaciju Komisija za sprječavanje sukoba nadležna, a koje su realizovane u potpunosti.

3. Mjera broj 25 u okviru cilja 8 nalaže: **„Pripremljena analiza usaglašenosti odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa međunarodnim standardima u skladu sa ekspertskim mišljenjima i preporukama za njegovu izmjenu“.**

U okviru IPA projekta 2010. pod nazivom „Podrška implementaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije” tokom 2014. godine došlo je do izmjena u rokovima realizacije projekta. Potpisnici Tvining ugovora zahtijevali su odobrenje od strane organa koji realizuju sprovođenje Ugovora (Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori) da modifikuju ugovor, koji se odnosio na produženje projekta za 2 mjeseca (sa 18 na 20 mjeseci).

Od strane inostranih partnera zaključeno je da je potrebna dalja pomoć u integraciji i poboljšanju postojećih nadležnosti institucija koje se bave prevencijom korupcije. Nacionalni Akcioni plan sadrži mjere koje su u skladu sa novim političkim dešavanjima u oblasti antikorupcijske politike u Crnoj Gori, te kako je isti usklađen sa poglavljem 23, on sadrži zadatak uspostavljanja Antikorupcijske agencije. S obzirom na složenost i značaj ovog pitanja, Evropska komisija je preporučila Vladi Crne Gore da dobije nekoliko stručnih mišljenja kada se radi o zakonodavnom antikorupcijskom okviru, koji je u međuvremenu izrađen i služi kao radni model za radnu grupu formiranu od strane Ministarstva pravde. Predlog izmijenjenog Zakona je u skladu sa rokovima trebao da bude gotov do kraja marta 2014. godine, a čemu je prethodilo dobijanje ekspertskog mišljenja Evropske komisije (januar 2014.), kao i javne rasprave (februar 2014).

Podrška svim aktivnostima usmjerenim na izmjenu zakonskog okvira je predviđena u okviru komponenti 1 i 2 u Tvining ugovoru. Međutim, aktivnosti potrebne da se podrži izgradnja kapaciteta i pravnog okvira konsolidovane Antikorupcijske agencije upravo su uslovile ovaj Dodatak ugovoru, u okviru koga su se tokom 2014. godine realizovale aktivnosti koje se odnose na analize usaglašenosti odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa međunarodnim standardima u skladu sa ekspertskim mišljenjima i preporukama za njegovu izmjenu.

Preporuke iz izvještaja eksperata su se odnosile na:

- proširenje definicije javnog funkcionera;
- proširenje ovlašćenja Komisije u dijelu provjere prijavljene imovine;
- uvećanje iznosa prekršajnih sankcija;

- uvođenje Obrazca izjave o provjeri bankarskog računa javnog funkcionera;
- proširenje zaštite ličnih podataka maloljetne djece; i
- brisanje podataka i dr.

Ministarstvo pravde Crne Gore bilo je predlagač izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa, koji je izradila Međuresorska radna grupa sačinjena od predstavnika Ministarstva pravde, Uprave za antikorupcijsku inicijativu, **Komisije za sprječavanje sukoba interesa,** Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva finansija i predstavnika nevladinih organizacija. Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa propisima EU, posebno u oblasti borbe protiv korupcije, predstavlja jedan od osnovnih uslova za integraciju Crne Gore u EU, te su u tom smislu i izvršene i izmjene važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Sve navedene aktivnosti rezultirale su stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kojeg je Skupština Crne Gore usvojila 9. decembra 2014. godine, a koji je objavljen u „Službenom listu Crne Gore " br. 52/14 od 16. decembra 2014. godine.

4. Mjera broj 27 u okviru cilja 8 nalaže: **„Sačiniti analizu uporednih iskustava o potrebi prijavljivanja imovine državnih službenika zaposlenih u Upravi carina, Poreskoj upravi, Upravi za inspekcijske poslove i drugih lica koji su podložni korupciji, a koji nijesu javni funkcioneri ".**

Komisija za sprječavanje sukoba je u skladu sa zakonskim ovlašćenjima koje proističu iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kontinuirano realizovala i ovu mjeru i nakon potpisivanja Aneksa Sporazuma o saradnji sa Poreskom upravom Crne Gore zauzela stav da su rukovodioci poreskih službi u opštinama javni funkcioneri, uvrstila ih u evidenciju javnih funkcionera, te zauzela stav da su obveznici i da se na njih primjenjuju odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Komisija je takođe razmatrala status upravnika u ispostavama Uprave carina, te zauzela stav da su upravnici Područnih jedinica Carinarnica i šefovi Carinskih ispostava javni funkcioneri u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, dok su glavni inspektori, kao rukovodeća lica Uprave za inspekcijske poslove već ranije, obzirom na javna ovlašćenja koja vrše, uvrštena u evidenciju javnih funkcionera. Realizacija navedene mjere i praksa da Komisija zauzima stavove o licima koja vrše javna ovlašćenja odnosno obavljaju

poslove od javnog interesa, nastavljena je i u toku 2015. godine, time što su pojedine kategorije lica koja obavljaju prenesene i povjerene poslove u ime Države Crne Gore (notari i javni izvršitelji), koji su proglašeni javnim funkcionerima.

5. Mjera broj 28 u okviru cilja 9 glasi: **„Unaprijeđeni administrativni kapaciteti Komisije za sprečavanje sukoba interesa".**

U Izvodu iz analitičkog pregleda E.K. stoji konstatacija: Komisija za sprečavanje sukoba interesa ne može djelotvorno vršiti svoju nadzornu funkciju s obzirom da nema istražnih ovlašćenja niti pristupa relevantim bazama podataka, a nedostaju joj i odgovarajući administrativni i profesionalni kapaciteti.

Proces sticanja statusa kandidata za članstvo u Evropsku uniju zahtijevao je, između ostalog, i reformu javne uprave, a jedan od važnih segmenata u ostvarivanju tih ciljeva jeste i reforma službeničkog sistema. Na potrebu reformisanja službeničkog sistema ukazala je i Evropska komisija u svojim Izvještajima o napredku kao i Mišljenju o sticanju statusa kandidata Crne Gore za članstvo u EU u kojem se jedna od 7 preporuka odnosi na nastavak aktivnosti u reformi javne uprave, uključujući izmjene Zakona o državnim službenicima i namještenicima u cilju unapređenja profesionalnosti i depolitizacije državne uprave na principima transparentnog i na zaslugama zasnovanog zapošljavanja i napredovanja kao i jačanje administrativnih, kadrovskih i prostornih kapaciteta Uprave za kadrove.

Na osnovu Strategije reforme javne uprave 2011-2016. godine, kao i preporuka Evropske komisije u saradnji sa Odsjekom za pripremu i sprovođenje obuka Uprave za kadrove tokom 2014. godine uspješno su realizovane aktivnosti koje se odnose na stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika i namještenika zaposlenih u Stručnoj službi Komisije za sprječavanje sukoba interesa koje su se odnosile prije svega na praćenje cjelokupnih propisa iz oblasti javne uprave u cilju pripreme programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja kao i drugih programa usavršavanja zaposlenih u Komisiji za sprječavanje sukoba interesa.

Opširnije o ovoj temi je u poglavlju XI/2.

6. Cilj broj 10 sadrži cijeli set mjera, čije ispunjenje dovodi do uspjeha u realizaciji cilja koji glasi: **„Povećana svijest javnih funkcionera i državnih službenika o sukobu interesa i značaju njegovog sprječavanja u vršenju javnih funkcija“.**

Kao indikatori praćenja cilja broj 10, Komisija u okviru mjera broj 29, 30 i 31 izvještava o održanim obukama za članove Komisije, za zaposlene u Stručnoj službi; održanim obukama za državne i lokalne javne funkcionere i povećanoj svijesti javnih funkcionera i državnih službenika o sukobu interesa i značaju njegovog sprječavanja u vršenju javnih funkcija.

U periodu januar – jul 2014. godine Komisija je održala 9 edukativnih aktivnosti, od toga 6 edukativnih seminara za državne i lokalne javne funkcionere, predstavnike medija i NVO-a, kao i 3 radionice o razmjeni informacija zbog izrade softvera- preko kojeg bi Komisija imala direktan pristup podacima koje posjeduju nadležne crnogorske institucije. Ovim edukacijama prisustvovali su predstavnici svih institucija koje raspolažu podacima koji su potrebni Komisiji radi vršenja nove zakonske nadležnosti – provjere podataka o pokretnoj i nepokretnoj imovini (a sve u cilju efikasnije provjere tačnosti podataka koje dostavljaju javni funkcioneri u Izvještajima o prihodima i imovini).

Obzirom da se u Skupštini Crne Gore u periodu avgust – novembar 2014. godine vodio postupak po javnom konkursu oko izbora predsjednika i članova Komisije, te da je tek 11. decembra 2014. godine u Skupštini izabrana novoimenovana Komisija za sprječavanje sukoba interesa, Komisija u periodu avgust – decembar nije mogla organizovati edukacije javnih funkcionera, predstavnike medija i NVO, već je koristila mogućnosti da u saradnji sa drugim subjektima kroz seminare i okrugle stolove prezentuje svoj rad, kao i zakonske odredbe koje se odnose na sukob interesa.

7. Organizovanje javnih kampanja kako bi se građani podstakli da prijavljuju sukob interesa javnih funkcionera.

U prethodnom periodu Komisija je intenzivno radila na poboljšanju i efikasnosti marketinškog materijala u cilju promocije instituta sukoba interesa u javnosti.[15]

---

[15] *Izvod iz Izvještaja Ljuan Marko Gashi od 10. 02. 2014. godine o monitoringu IPA projekta „Podrška implementaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije: “Svrhu projekta nije moguće u potpunosti postići u okviru vremenskog roka samo ovog projekta i ove intervencije koja je preventivnog karaktera i ne može sama po sebi dovesti do "smanjenog nivoa korupcije". "Povećano povjerenje javnosti u državnu upravu Crne Gore" ima dugoročnu dimenziju koja se može mjeriti samo*

U skladu sa mjerom koja se realizovala u kontinuitetu, tokom proteklih godina, pa i tokom 2014. godine, emitovan je igrani TV spot Komisije na TV i radio stanicama.

Sprovedeno je **anketno istraživanje** o odnosu javnosti prema Zakonu o sprječavanju sukoba interesa, koje je prezentovano putem Izvještaja, kao i putem power prezentacije, na sjednici Komisije 21. marta 2014. godine. Upitnik sadrži 52 pitanja na koja je odgovore dalo 1007 ispitanika odabranih na osnovu uzorka koji je reprezentativan za Crnu Goru. Takođe su izrađeni i uporedni rezultati anketa rađenih 2007, 2008, 2009, 2011. i 2013. godine, koji ukazuju na to da se situacija kreće u dobrom smjeru, ali da je neophodno intenzivirati aktivnosti koje će povećati vidljivost određenih akcija, a samim tim uticati na porast povjerenja građana u sistem. Po pitanju većine indikatora u istraživanju bilježi se pozitivan trend, što svakako ohrabruje i ukazuje na generalno kretanje u pravom smjeru. Za izmjene Zakona je, tako, čulo 39% ispitanika, što po sebi nije impresivan podatak. Međutim, kada se pogleda u uporednoj perspektivi vidimo da je u odnosu na talase iz 2007, 2008. i 2009. godine u trendu rasta. Građani generalno pozitivno ocjenjuju rad Komisije. U 2013. godine je procenat onih koji ga ocjenjuju kao dobar viši od procenta onih koji ga ocjenjuju lošim. Građani se o radu Komisije dominantno informišu preko elektronskih medija, zatim preko dnevnih novina. Iako, sudeći prema podacima, mali broj građana do informacija o Komisiji dolazi putem Komisijinog internet sajta, može ohrabriti podatak da trend ipak bilježi rast u poređenju sa prethodne dvije godine. Građani vjeruju u transparentnost i smatraju da informacije o imovnom stanju javnih funkcionera treba da budu javne i dostupne, te da oni prilikom stupanja na dužnost treba da daju saglasnost da se njihovi bankovni računi provjere, bez obzira na to da li su u inostranstvu ili u zemlji.

Tokom 2014. godine prezentovana je višegodišnja analiza putem prezentacije iskazane grafikonima, na kojima su prikazani uporedni rezultati anketa rađenih 2007, 2008, 2009 i 2011. godine, kako bi se sumirali rezultati o percepciji sukoba interesa u javnosti.

---

putem redovnih i čestih javnih anketa i nezavisnih istraživanja za koja nije bilo predviđeno da se obavljaju posredstvom projektnih sredstava.

Na sjednici Komisije, održanoj 21. marta 2014. godine, predstavljen je **novi sajt** koji na funkcionalniji i moderniji način predstavlja djelokrug rada i poslove koje obavlja Komisija. Nova prezentacija je na najbolji nacin predstavila rad i aktivnosti postojećim i novim korisnicima sajta, što se može uočiti i kroz statističke podatke o posjećenosti internet sajta Komisije od 01. 01. – 31. 12. 2014. godine.

Uspostavljen elektronski sistem servisiranja građana i poslovnih subjekata, koji se svakodnevno ažurira i putem kojeg građani i mediji postavljaju pitanja vezano za rad Komisije i druge informacije iz nadležnosti Komisije i odgovori dati na ova pitanja se objavljuju na sajtu. Na internet sajtu Komisije postoji link pitajte predjednika- preko koga građani i poslovni subjekti mogu prijaviti sumnju u postojanje sukoba interesa, kao i sve druge informacije koje su u nadležnosti ove institucije. Komisija je zadržala cjelokupnu bazu podataka u kojoj su evidentirani svi javni funkcioneri (objavljene Evidencije Izvještaja o prihodima i imovini) počev od 2005. godine, sa imovinskim stanjem, donijetim odlukama o kršenju Zakona, aktuelnostima u radu, vođenju prekršajnih postupaka, zahtjevima za slobodan pristup informacijama, programima Komisije i sl. Svi podaci su javno i transparentno prezentirani preko internet sajta Komisije (www.konfliktinteresa/new).

U periodu januar - decembar 2014. godine objavljeno je 58 **saopštenja za javnost**. Saopštenja se odnose i na objavljivanju donijetih odluka, zaključaka i mišljenja o javnim funkcionerima, a u cilju sprovođenja Zakona o sprječavanju sukoba interesa i efikasnije kontrole tačnosti dostavljenih podataka. Saopštenjima se prenose informacije vezane za sprovođenje zakonskih nadležnosti Komisije,
odgovori na novinarska pitanja, održavanje sjednica Komisije, održavanje edukativnih seminara za javne funkcionere (lokalne i državne funkcionere), za predstavnike medija, kao i predstavnike NVO, posjete stranih eksperata i diplomata i održavanje regionalnih konferencija.

Sve ove informacije o radu Komisije koje se svakodnevno ažuriraju, a koje su dostupne na sajtu građani i mediji svakodnevno prate, utiču na zastupljenost tekstova i informacija o sukobu interesa objavljenih u medijima. U periodu 1.01 - 31.12. 2014. godine objavljeno je 553 novinska članka o radu ove institucije. Ova mjera je posebno obrađena u dijelu Izvještaja „pres cliping“ (poglavlje XI).

Komisija je uz podršku partnera IPA Projekta 2010 tokom aprila 2014. godine izradila **novi prospekt** sa prikazanim rezultatima

u periodu 2013- 2014. godinu sa statističkim podacima u 1000 primjeraka, na crnogorskom i na engleskom jeziku koji se dijeli javnim funkcionerima po opštinama i državnim organima, na seminarima, stranim delegacijama, stranim ekspertima i sl. Komisija je takođe štampala i distribuirala prečišćeni tekst Zakona o sprječavanju sukoba interesa i podzakonskih akata sa obrascima, koji su odštampani u vidu brošura i na engleskom jeziku.

Svi izrađeni materijali se dijele učesnicima na sastancima, okruglim stolovima, edukativnim seminarima, stranim ekspertima, diplomatama i sl. Ova mjera je posebno obrađena u prethodnom dijelu Izvještaja (poglavlje III).

Monitoring nad realizacijom nacionalne Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2010-2014) i mjera naloženih Akcionim planom (2013-2014) vršila je i tokom 2014. godine Nacionalna komisija, čiji su izvještaji o opštim ocjenama, kao i realizaciji naloženih mjera pojedinačnih institucija dostupni na sajtu[16].

2. DOPRINOS KOMISIJE U RADNOJ GRUPI ZA POGLAVLJE 23

Nakon okončanja kompletnog procesa skrininga, Evropska komisija je sumirala rezultate analitičkog pregleda usklađenosti u skrining izvještaj i kao jedino mjerilo za otvaranje pregovora za Poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava postavljena je obaveza Crne Gore da donese Akcioni plan.

Na sjednici Vlade Crne Gore 27. juna 2013. godine usvojen je Akcioni plan, nakon čega je Evropska komisija izradila Izvještaj o procjeni ispunjenosti početnog mjerila, na osnovu koga je Savjet EU donio odluku da je Crna Gora spremna za otvaranje pregovora. Nakon toga, Vlada Crne Gore je usvojila i dostavila Pregovaračku poziciju. Pregovori za 23. poglavlje otvoreni su 18. decembra 2013. Zajedničkom pozicijom Evropske unije definisano je 45 privremenih mjerila za 23. poglavlje.

Shodno pravilima pripreme Akcionog plana, kao strateškog i reformskog dokumenta, kao i u skladu sa smjernicama Evropske komisije, Akcioni plan sadrži pregled aktivnosti u okviru jedinstvenog procesa koji pomaže da se planski i proaktivno pristupa ispunjavanju

[16] *Strategija i Akcioni Plan, kao i šestomjesečni izvještaji o sprovođenju AP, mogu se preuzeti na linku: http://antikorupcija.me/en/index.php?option=com_phocadownload&view=category&id;*

obaveza na putu evropske integracije, kroz postizanje jasno definisanih ciljeva.

Prilikom određivanja prioriteta, kao i projektovanja ciljeva i mjera u Akcionom planu, na ljeto 2014. godine pristupilo se ažuriranju Akcionog plana, posebno uzimajući u obzir određene nove okolnosti koje su nastupile, u vidu nove legislative Evropske unije, novih informacionih sistema i softvera i sl. Na taj način revidirani Akcioni plan se prilagodio dinamičnom procesu razvoja nacionalnog, ali i stepenu razvoja pravne tekovine u okviru poglavlja 23. Revidirani Akcioni plan za 23. poglavlje, je usvojen od strane Vlade Crne Gore 19. februara 2015. godine.

Odlukom Vlade Crne Gore broj 08-895/4 od 10. aprila 2014. godine („Službeni list CG “, br. 24/14), obrazovana je **Radna grupa** za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava, u kojom su i predstavnici Komisije. Navedenom odlukom članovima 4 i 5 propisani su zadaci i odgovornosti članova Radne grupe, obzirom da Komisija za sprječavanje sukoba interesa kao institucija koja je nadležna za sprovođenje odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa ima značajnu ulogu u ispunjenju ciljeva i zadataka naloženih Akcionim planom za poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava.

Zakon o sprječavanju sukoba interesa ima za cilj da se podigne nivo povjerenja u legitimno i nepristrasno vršenje javnih funkcija, odnosno da ojača povjerenje javnosti u politički sistem i njegove institucije. Iz samog naziva Zakona, kao i ovlašćenja Komisije za sprječavanje sukoba interesa proističe zaključak da se radi o preventivnoj ulozi ove institucije u sprječavanju sukoba interesa javnih funkcionera i sa njima povezanim licima.

Akcionim planom za poglavlje 23, u mjeri 2.1.2.2 predviđa **izmjenu Zakona o sprječavanju sukoba interesa** naročito u pogledu proširenja kruga i kategorije lica koja su dužna da prijavljuju imovinu, propisivanja ostvarivanja naknada po osnovu članstva javnih funkcionera u radnim tijelima i komisijama, preciznog propisivanja ovlašćenja u dijelu provjere imovinskih kartona, povećan broj podnošenja izvještaja o prihodima i imovini, rješenja u cilju potpune primjene Zakona, a u vezi ograničenja koja propisuju pojedini zakoni (Zakon o bankama - provjera bankarskih računa; Zakon o zaštiti podataka o ličnosti - objavljivanje podataka o javnim funkcionerima) i

jasno precizirane sankcije koje se odnose na povrede pravila o sprječavanju sukoba interesa (posebno u dijelu neprijavljivanja imovine i netačnih podataka u imovinskim kartonima). Imajući u vidu navedeno, realizacija ove mjere je ispunjena u skladu sa smjernicama Evropske komisije i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa stupio je na snagu 25. decembra 2014. godine.

Stupanjem na snagu izmijenjenih odredbi Zakona, Komisija je od početka 2015. godine intezivno počela da sprovodi niz aktivnosti (okruglih stolova, radionica, edukativnih seminara) koje se odnose na upoznavanju sa novim odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa i podizanju svijesti svih aktera o značaju sukoba interesa kao preventivnoj aktivnosti u sveopštoj borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala.

U okviru realizacije mjera iz AP za poglavlje 23 broj 2.1.2.6. **"Pripremiti Program i plan obuka za zaposlene u Komisiji za sprječavanje sukoba interesa"**, posebno u dijelu kontrolnih nadležnosti i korišćenja baza podataka, državnih i lokalnih javnih funkcionera u odnosu na obaveze propisane Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, realizovale su se brojne aktivnosti u 2014. godini, koje bi bile usmjerene na sticanje uporednih iskustva i prakse zemalja članica Evropske unije vezano za zaštitu ličnih podataka prilikom obrade podataka o javnim funkcionerima, metodologije postupaka provjere imovnog stanja javnih funkcionera, postupku kontrole verifikacije Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, izrade Analiza rizika i drugih pitanja iz oblasti sukoba interesa, o čemu je bilo više riječi u poglavlju IX/1.

Od svih realizovanih aktivnosti usmjerenih na realizaciji navedene mjere, najznačajnija je bila ekspertska misija u okviru TAIEX projekta o prevenciji sukoba interesa, gdje su eksperti Evropske komisije Jure Škrebec i Laura Stefan u prostorijama Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore održali dvodnevnu obuku zaposlenim službenicima, 24 i 25. septembra 2014. godine. Tema ove obuke bila je posvećena utvrđivanju sukoba interesa, nespojivosti funkcija, provjeri podataka iz imovinskih kartona javnih funcionera i prezentovanju međunarodnih standarda, kao i razmjeni iskustava sa ekspertima. Prezentovana su iskustva i praksa o slučajevima sankcionisanja javnih funkcionera koji u toku postupka provjere imovnog stanja ne dostave dokaze o stečenoj imovini, te da bi u tom slučaju bilo najznačajnije uspostaviti saradnju sa poreskim organima i

uticati na veću stopu oporezivanja neprijavljenih nepokretnosti. Date su sugestije koje se odnose na sprovođenje Analize rizika u toku postupka provjere podataka o javnim funkcionerima i članovima porodičnog domaćinstva, gdje je od izuzetne važnosti izmjena zakonskog okvira koja se odnosi na dostupnost podataka o bankovnim računima javnog funkcionera, podacima kojima raspolažu osiguravajuća društva i druge finansijske institucije.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa kao nadležna institucija za realizaciju mjere 2.1.2.4 **„Unaprijediti mehanizam za efikasnu provjeru tačnosti podataka iz izvještaja javnih funkcionera“** izradila je **Metodologiju o procjeni rizika**, koja je usvojena na sjednici Komisije u aprilu 2014. godine. U skladu sa usvojenom Metodologijom i podzakonskim aktima Komisije, Pravilima o postupku provjere podataka javnih funkcionera i procjeni rizika, Komisija je u toku 2014. godine sprovodila postupke provjere po sljedećem redosljedu:

- Državni funkcioneri (predsjednik Države, premijer, predsjednik Skupštine, ministri, poslanici).
- Rukovodeći funkcioneri opština (predsjednici opština, predsjednici Skupština opština, potpredsjednici, glavni administrator i dr.).
- Funkcioneri kojima je prestala funkcija.
- Funkcioneri koji dostavljaju Izvještaje godinu po prestanku funkcije.
- Javni funkcioneri koji u Izvještaju nijesu prijavili podatke o prihodima i imovini.
- Funkcioneri koji su prijavili vanredne prihode preko 5 000 eura.
- Sudije i tužioci (za koju kategoriju se vrši i posebna provjera u skladu sa mjerom 1.2.3.1. iz Akcionog plana).

Kao posebna mjera u Akcionom planu naložena je mjera broj 1.2.3.1 koja glasi **“Predsjednici sudova, sudije i državni tužioci i njihovi zamjenici da prijavljuju imovinu u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa”** uz preporuku Izmijeniti pravila o „sukobu interesa“ kako bi se osigurao efikasan nadzor nad prijavljivanjem imovine i mogućnost unakrsne provjere s drugim relevantnim podacima.

Svi javni funkcioneri podnose izvještaje na istom obrascu i Komisija vrši jednaku vrstu provjere za sve javne funkcionere na propisanom obrascu.

Imajući u vidu mjere naložene Nacionalnim Akcionim planom, kao i Akcionim planom za poglavlje 23, Komisija kategoriju sudija i tužilaca provjerava sa posebnom pažnjom u odnosu na ostale javne funkcionere, a posebno po prestanku javne funkcije (30 dana po prestanku i jednu godinu po prestanku) i njihova imovina se upoređuje sa podacima drugih organa i pravnih lica, koji raspolažu tim podacima.

Odluke Komisije kojima je utvrđeno da sudije, odnosno tužioci krše Zakon, dostavljaju se i javnim funkcionerima na koje se odnose, kao i Sudskom i Tužilačkom savjetu, radi preduzimanja odgovarajućih mjera. Odluke se takođe javno objavljuju na sajtu Komisije i obavještava se javnost putem objavljivanja saopštenja.Takođe, sve odluke se dostavljaju organima vlasti tj. starješinama organa kako bi bili upoznati sa kršenjem odredbi Zakona i kako bi mogli na vrijeme preduzeti adekvatne mjere.

Kontrola prijavljene imovine sudija i tužilaca se vrši u skladu sa čl. 20a Zakona i članom 20. Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, i nakon isteka roka za predaju godišnjeg Izvještaja za prethodnu 2013. godinu, 31. marta 2014. godine, Komisija je započela postupke provjere imovine i prihoda sudija i tužilaca.

Komisija je od navedenog broja sudija i tužilaca izvršila provjeru 472 Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera sudija i tužilaca i to: 269 sudija, 104 tužioca, 12 članova Sudskog savjeta i 11 članova Tužilačkog savjeta kao i 76 sudija za prekršaje, od kojih su 389 dali tačne podatke, a 83 netačne podatke (10- za nekretnine, 20 za hartije od vrijednosti i 53 za pokretnu imovinu- vozila). Za 83 javna funkcionera koji nijesu prijavili tačne i potpune podatke, pokrenuti su postupci pred Komisijom (upućen dopis da se izjasne i dostave dopunski Izvještaj o prihodima i imovini, nakon čega su donijete odluke). Za 16 sudija i tužilaca koji su dostavili dopunske Izvještaje u kojima su prijavili potpune podatke, kao i Zahtjeve za preispitivanje prvostepenih odluka donijete su odluke da su otklonili postupanje suprotno Zakonu.

3. UČEŠĆE U RADU SAVJETA ZA VLADAVINU PRAVA

Prilikom implementacije Akcionog plana, posebna pažnja je posvećena vršenju kontinuiranog monitoringa sprovođenja svih mjera i stepena ostvarenosti projektovanih ciljeva, pa je na osnovu navedenog i

predsjednik Komisije kao starješina institucije, aktivno uključen u rad Savjeta za vladavinu prava.

U tom dijelu, na najoperativnijem nivou za monitoring i izvještavanje o realizaciji obaveza, zadužena je Radna grupa 23, a iznad nje, shodno Odluci o strukturama za pregovore, član Pregovaračke grupe, glavni pregovarač, kolegijum i Vlada. Na sjednici održanoj 27. marta 2014. godine, Vlada Crne Gore je donijela Odluku o formiranju Savjeta za vladavinu prava (Sl. list CG, br. 19/14), kao tijela na visokom nivou koje će nadzirati sve aktivnosti i rješavati potencijalne izazove, a sve u cilju unaprjeđenja koordinacije u realizaciji obaveza iz 23. i 24. poglavlja.

Predsjednik Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore, imenovan je za člana Savjeta za vladavinu prava, s obzirom na važnost preventivne uloge Komisije u ispunjenju privremenih mjerila, kao i odgovornosti za blagovremenu dinamiku njihovog ispunjavanja.

Članovi Savjeta su na sastancima tokom 2014. godine razgovarali o stepenu realizacije akcionih planova za 23. i 24. poglavlje, detaljno razmatrajući one mjere predviđene ovim strateškim dokumentima, čija se realizacija ne odvija utvrđenom dinamikom. Na sjednicama su se analizirali i obrasci za praćenje realizacije privremenih mjerila, tzv. lične karte privremenih mjerila i status aktivnosti koje vode ispunjenju tih mjerila.

Savjet za vladavinu prava je konstatovao da akcioni planovi za 23. i 24. poglavlje predstavljaju petogodišnje strateške okvire za ukupan razvoj društva i obezbjeđivanje boljeg kvaliteta života svakog građanina. Zbog toga je dogovoreno da u cilju što kvalitetnije koordinacije u oblasti vladavine prava, čelnici svih institicija koje su nosioci aktivnosti predviđenih strateškim dokumentima u ovoj oblasti, u narednom periodu djeluju na najvišim rukovodnim nivoima operativne i političke odgovornosti i doprinesu povećanju stepena realizacije zacrtanih obaveza, obzirom da svaki zastoj u tim poglavljima, može izazvati zastoj u cijelom pregovaračkom procesu.

U skladu sa navedenim, predsjednik Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore primarno je odgovoran za realizaciju četiri privremena mjerila, na osnovu kojih su kroz **lične karte** detaljno razrađene aktivnosti koje će dovesti do ispunjenja i realizacije navedenih mjerila:

1. Crna Gora obezbjeđuje inicijalni bilans ostvarenih rezultata tako što se imovina koju nosioci pravosudne funkcije prijavljuju valjano

provjerava, sprovode se sankcije u slučaju neslaganja i u slučajevima kada prijavljena imovina ne odgovara stvarnosti, preuzimaju se odgovarajuće mjere, uključujući i krivične istrage kada je to potrebno;

2. Crna Gora mijenja Zakon o konfliktu interesa i uspostavlja efektivan sistem za sprečavanje konflikta interesa na svim nivoima državne/javne uprave. Crna Gora obezbjeđuje inicijalni bilans ostvarenih rezultata koji pokazuje povećani broj identifikovanih i riješenih slučajeva konflikta interesa, uključujući i odvraćajuće sankcije i odštetu javnom budžetu kada je to relevantno;

3. Crna Gora obezbjeđuje inicijalni bilans ostvarenih rezultata u efektivnoj primjeni izjave o imovini i sistema za verifikaciju, uključujući i odvraćajuće sankcije za neusklađenost i valjane sukcesivne mjere u slučajevima da prijavljena imovina ne odgovara realnosti; i

4. Crna Gora usvaja i sprovodi etički kodeks za članove zakonodavne i izvršne vlasti na svim nivoima kojim se regulišu pravila o konfliktu interesa, nedosljednosti i drugo neetičko ili koruptivno ponašanje i kojim se uspostavljaju odgovarajuća sredstva odgovornosti i odvraćajući sistem sankcija za kršenje ovih pravila

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je nakon sjednice održane 17. aprila 2014. godine uputila sugestije, nadležnim institucijama za sprovođenje mjerila iz Akcionog Plana da je na sprovođenje etičkih kodeksa mjerilo, koje ne može biti u isključivoj nadležnosti Komisije za sprječavanje sukoba interesa, već i drugih odgovornih institucija. Istaknuto je da nadležnost Komisije se ne zasniva na praćenju etičkih i koruptivnih ponašanja, već samo odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, koje se odnose na pravila o konfliktu interesa, a da se u svojim odlukama Komisija često poziva i na Etičke kodekse izabranih predstavnika/ca i funkcionera/ki u opštinama, a čiju primjenu prate Etičke Komisije na lokalnom nivou. Data je preporuka da Komisija nema osnova, niti ovlašćenja da samostalno sprovodi ovu mjeru.

Sugestije Komisije su djelimično prihvaćene pa su kao odgovorne institucije pored Komisije uključene i druge institucije, kako na državnom (Skupština Crne Gore), tako i na lokalnom nivou (Zajednice opština Crne Gore).

Članovi Savjeta su i tokom 2015. godine nastavili da prate sva pitanja od značaja za pregovarački proces u preko 40 resora na koje se odnose Akcioni planovi za pregovaračka poglavlja 23. i 24, u nastojanju

da doprinesu povećanju stepena realizacije prioritetnih obaveza iz pregovaračkog procesa i privremenih mjerila, gdje predstavnici Komisije za sprječavanje sukoba interesa aktivno učestvuju.

4. IZVJEŠTAJ EVROPSKE KOMISIJE O NAPRETKU

Kao i u toku prethodnih godina, Evropska komisija redovno izvještava Savjet i Parlament o napretku koje su ostvarile zemlje Zapadnog Balkana na putu Evropske integracije, ocjenjujući njihove napore u ispunjavanju kopenhagenških kriterijuma i uslovljenosti Procesa stabilizacije i pridruživanja.

Izvještaj o napretku obuhvata period od oktobra 2013. do septembra 2014. godine, koji uglavnom kao i prethodnih godina daje ocjenu kapaciteta Crne Gore da preuzme obaveze koje proističu iz članstva, tj. pravne tekovine Evropske unije sadržane u ugovorima, sekundarnom zakonodavstvu i politikama Evropske unije.

U Izvještaju Evropske komisije je konstatovano da je: ”u oblasti borbe protiv korupcije, napredak bio ograničen. Zakonodavni okvir je potrebno ojačati. Do osnivanja nove Agencije za borbu protiv korupcije, kapacitet postojec ih institucija u oblasti prevencije korupcije treba da se poboljša i moraju imati proaktivniji pristup. Sistem provjera za konflikt interesa i izjava o imovini nije efikasan”.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore je nakon dostavljanja Izvještaja o napretku uputila reagovanje Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija napominjući da ovakav generalni zaključak u izvještaju nema argumente, s obzirom na statističke podatke o broju pokrenutih postupaka (zbog utvrđenih kršenja odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa, broju donesenih prvostepenih odluka, drugostepenih odluka, podnijetih predloga za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, postupaka pokrenutih pred Područnim organima za prekršaje, Upravnim sudom, postupci pred Vrhovnim sudom Crne Gore i dr.), kao i u odnosu na sprovedene aktivnosti Komisije za sprječavanje sukoba interesa, tokom perioda oktobra 2013. do septembra 2014. godine, na koji se Izvještaj odnosi.

Na strani 12 Izvještaja o napretku, a u odnosu na nadležnosti i rad ove institucije, se konstatuje “Sistem provjera za konflikt interesa i izjava o imovini nije efikasan”, dok se na strani 51 navodi: ”Odluka o tome za koje imovinske kartone će biti izvršeno provjeravanje činjenica

ne zasniva se na metodologiji procjene rizika. Praksu da se prekine postupak ukoliko funkcioneri daju dodatne informacije ili isprave svoje podatke treba ukinuti. Prekršajni postupci su za rezultat uglavnom imali opomene ili manje novčane kazne. Komisija još uvijek nije povezana sa bazama podataka svih relevantnih institucija. Takođe nema ovlašćenja da pristupa podacima u posjedu banaka i ostalih finansijskih institucija i da provjerava da li je došlo do nezakonitog bogaćenja. Postojeći sistem provjere imovinskih kartona nije djelotvoran i kazne ne služe za odvraćanje".

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore je 24. oktobra 2014. godine reagovala na navode iz Izvještaja upućujući relevantnim institucijama pojašnjenja sa argumentacijom.

U reagovanju Komisije je navedeno da u skladu sa **važećim zakonskim ovlašćenjima** propisanim Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, Komisija nema ovlašćenja da pristupa podacima u posjedu banaka i ostalih finansijskih institucija (jer je Zakonom o bankama propisano da navedeni podaci predstavljaju bankarsku tajnu) i da provjerava da li je došlo do nezakonitog bogaćenja, pa se ova obaveza ne može staviti na teret rada Komisije. U ovom dijelu je zanemarena činjenica da se govori o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa koji je usvojen tek u decembru 2014. godine i kojim su uvedene izmjene koje se odnose na potpisivanje dobrovoljne izjave javnog funkcionera o provjeri stanja na žiro računima kod banaka.

Date su takođe detaljne dopunske informacije, kako se sprovodi – vodi upravni postupak na osnovu Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Komisija shodno odredbama Zakona sprovodi prvostepeni i drugostepeni upravni postupak i podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka Područnim organima za prekršaje. Kada se okonča postupak provjere, Komisija donosi prvostepenu odluku, koja nije konačna i na koju stranka ima pravo žalbe. Nakon podnošenja žalbe Komisija vodi drugostepeni postupak i donosi odluku koja je konačna pred Komisijom, ali protiv koje stranka može pokrenuti upravni spor u Zakonom propisanim rokovima. Komisija podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka Područnim organima za prekršaje za one javne funkcionere koji krše Zakon, a koji nijesu u toku postupka otklonili postupanje suprotno Zakonu.

Kada javni funkcioner ne dostavi Izvještaj o prihodima i imovini, Komisija odmah nakon isteka zakonskog roka podnosi Zahtjeve za prekršaje, dok kod provjere podataka iz Izvještaja i upoređivanjem sa

podacima drugih institucija (nekretnine, vozila, hartije od vrijednosti, porez) ovaj postupak duže traje jer je potrebno prikupiti podatke radi utvrđenja stvarnog stanja o imovini i prihodima javnog funkcionera (npr. naslijeđena imovina, prodata imovina koja se vodi na starog vlasnika, rashodovano putničko vozilo, neregistrovano vozilo, i niz drugih slučajeva).

U odnosu na procjene iz izvještaja da se postupak provjere vrši „nasumično“, ponovo je istaknuto da se postupak provjere vrši u skladu sa podzakonskim aktom - Pravilima o postupku provjere podataka javnih funkcionera i po redosljedu o procjeni rizika, koji je sadržan u **Metodologiji procjene rizika.** Ova metodologija je usvojena na sjednici Komisije u aprilu 2014. godine i postupajući u skladu sa njom, Komisija je provjerila preko 50% javnih funkcionera, što ranije nije bio slučaj i to isključivo maksimalnim angažovanjem službenika koji rade na ovoj provjeri, i ne samo njih.

Komisija je obrazložila i dio koji se odnosi na sistem za vođenje slučajeva u Komisiji za spječavanje konflikta interesa, ističući da je Komisija kolektivno tijelo sastavljeno od 7 članova koji vode postupak u skladu sa odredbama zakona. Svaki član je ovlašćeni član za pojedinačnu grupu predmeta- slučajeva, o čemu se članovi dogovaraju na sjednicama gdje se vrši raspodjela predmeta. Ovlašćeni član zajedno sa predstavnicima Stručne službe priprema i utvrđuje postupak za pribavljanje dokaza i utvrđivanja činjenica i na kraju svim članovima obrazlaže predlog odluke, o kome se nakon razmatranja glasa. Svi članovi su jednaki, imaju pravo na izdvojeno mišljenje ukoliko se ne slažu sa predlogom odluke, tako da ne stoji konstatacija u Izvještaju da predsjednik vrši raspodjelu i daje uputstva za rad pojedinih članova.

Na navode Komisije još uvijek nema povratnog odgovora, ali Komisija je nastavila da sprovodi svoje zakonske nadležnosti, nadajući se da će u narednom periodu eksperti koji sačinjavaju ovakve izvještaje, detaljno pristupiti problematici i kompleksnosti vođenja upravnog postupka i preventivnoj ulozi Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

XI PREVENTIVNI PROGRAMI KOMISIJE

Komisija za sprječavanje sukoba interesa u kontinuitetu, godinama, kandiduje 14 programa koji se realizuju u granicama finansijskih mogućnosti.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa redovno sprovodi preventivne aktivnosti koje proizilaze iz programa za prevenciju sukoba interesa, što dovodi do boljeg upoznavanja javnosti i javnih funkcionera sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, nadležnostima koje proizilaze iz istog, ponašanjima javnih funkcionera prilikom vršenja javnih funkcija kako ne bi javni interes, odnosno ovlašćenja podredili ličnom interesu. Ovdje se prvenstveno radi o edukacijama javnih funkcionera, medija i NVO sektora, koje su se pokazale kao najefektivniji oblik prevencije, jer se ostvaruje neposredna komunikacija sa javnim funkcionerima.
Takođe radi se na izradi ankete kod građana o sukobu interesa; izradi propagandnog materijala, press clipinga i sl.

I u 2014. godini, Komisiji su za ove aktivnosti dodijeljena neznatna novčana sredstva za finansiranje ovih programa, što je dovelo do toga da se programi ne mogu realizovati do kraja, tj. u onom obimu i obuhvatu u kojem su planirani.

1. RADIONICE ZA JAVNE FUNKCIONERE

Program edukacije funkcionera na nivou lokalne i državne uprave izrađen je na osnovu saznanja i iskustva u primjeni Zakona, iz kojih proizlaze najčešće povrede Zakona odnosno upravo ona pitanja i problemi s kojima se funkcioneri na nivou lokalnom i državnom najčešće susrijeću. Osnovna ideja tih edukacija je njihova interaktivnost, odnosno podsticanje konstruktivne rasprave čiji bi dijalog i zaključci trebali donijeti boljem razumijevanju i prepoznavanju situacija sukoba interesa, kako bi se na taj način osigurala pravovremena i primjerena reakcija i mjere kojima se štiti javni interes. Komisija primjećuje da je odziv funkcionera na edukacijama sve bolji, što je takođe jedan od pozitivnih pokazatelja promjene o načinu mišljenja samih funkcionera o važnosti promovisanja etičkih načela u obavljanju javnih funkcija.

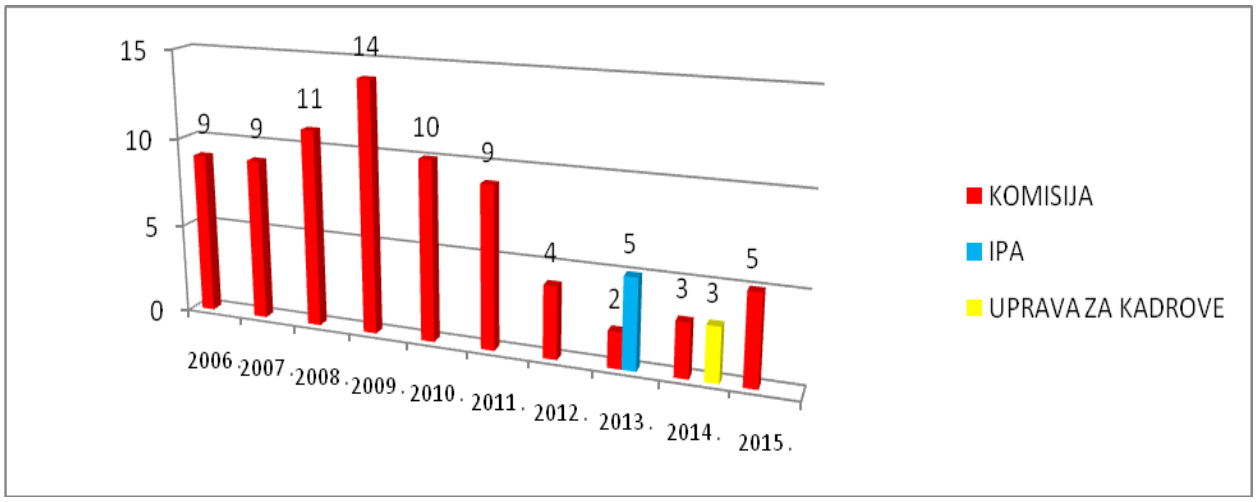

U 2014. godini je otpočeo deveti ciklus održavanja edukativnih seminara od osnivanja Komisije. U ovom periodu, iz poznatih razloga, održana su 6 seminara (od ukupno planirano 14).

Prvi seminar je održan u Nikšiću, 2. aprila za lokalne javne funkcionere opština Nikšić, Šavnik i Plužine, sudije, tužioce, državne javne funkcionere, NVO i mediji ovih opština.

Slike 2 i 3: *Detalji sa radionice u Nikšiću*

Među prisutnima su bili predsjednik Opštine i predsjednica SO Nikšić, glavni administratori opština, predsjednik Osnovnog suda Nikšić, zamjenici Osnovnog državnog tužilaštva Nikšić, direktori javnih preduzeća, direkcija, ustanova, sekretari Sekretarijata, članovi Savjeta, kao i odbornici u navedenim opštinama. Na ovom seminaru je kao gost-ekspert iz regiona učestvovala i Generalna sekretarka Državne komisije za sprečavanje korupcije Makedonije, sa kojom ova Komisija ima potpisani Memorandum o saradnji.

Drugi seminar je održan u Podgorici, 14. maja za državne javne funkcionere, sudije za prekršaje, NVO i medije. Među prisutnima su bili:

članica Komisije za Hartije od vrijednosti Crne Gore, član Komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, direktorica Uprave za kadrove, direktor Državnog arhiva, predsjednik Područnog organa za prekršaje u Podgorici, generalni direktori i sekretar Ministarstva odbrane i Ministarstva saobraćaja i pomorstva, generalni sekretar Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, šefovi carinskih ispostava, pomoćnici direktora Uprave za nekretnine i Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, predstavnici Ministarstva kulture, Ministarstva unutrašnjih poslova, Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Uprave za inspekcijske poslove, Agencije za civilno vazduhoplovstvo i Centralne banke Crne Gore.

***Slike 4 i 5**: Seminari u Podgorici*

Trećem seminaru, koji je održan u Poreskoj upravi, 16. juna, prisustvovali su direktor i pomoćnici direktora Poreske uprave, poreski inspektori i načelnici organizacionih jedinica. Naglašeno je da će težište budućih aktivnosti ova dva organa biti usmjerena na međusobnom informatičkom uvezivanju, kako bi se stvorili uslovi da prijavljeni prihodi i imovina javnih funkcionera, u elektronskoj formi budu dostupna i Komisiji i Poreskoj upravi, što će omogućiti izradu automatske baze podataka, čija je realizacija u skladu sa obavezama naloženim Akcionim planom za poglavlje 23.

Slika6: *Radionica za rukovodioce Poreske službe*

Seminarima su prisustvovali predstavnici štampanih i elektronskih medija ("Prva televizija", "Vijesti", "Dan" " RTV Nikšić", i dr).

Na ovim radionicama bilo je ukupno prisutno 95 učesnika, koji su dali pozitivno mišljenje o radu Komisije, kao i podršku da se nastavi sa realizacijom ovakvih seminara, kako bi bili detaljno upoznati sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Ovo istraživanje je urađeno kroz "Anonimne ankete" za učesnike, koje su uvijek dobra smjernica za dalji rad i fokus na seminarima.

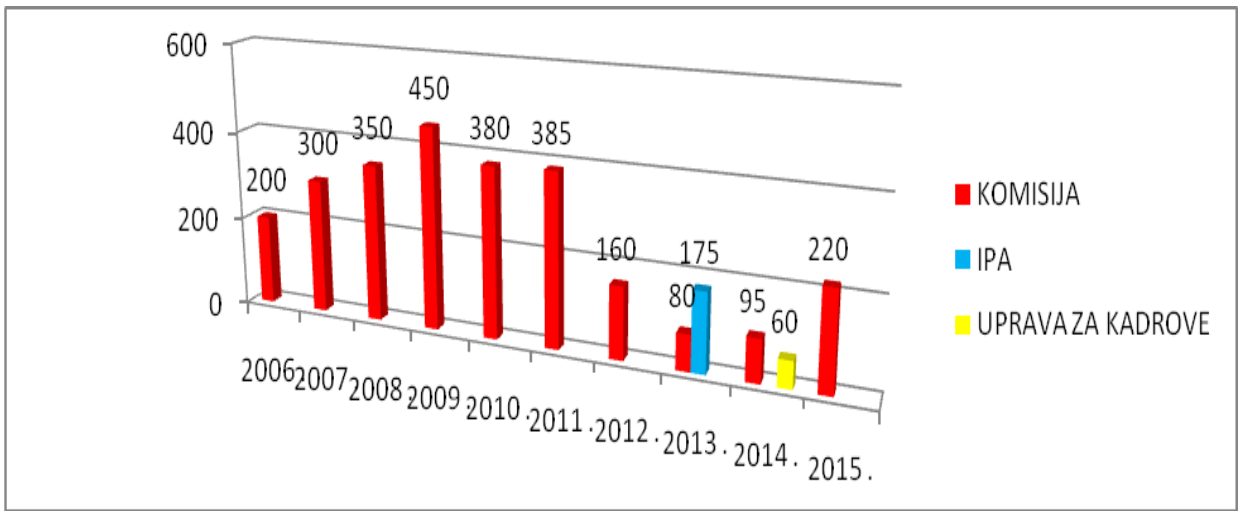

Predsjednik Komisije je učestovovao kao predavač na tri seminara koje je Uprava za kadrove realizovala u okviru projekta ”Konflikt interesa lokalnih službenika i javnih funkcionera.” Seminari su održani u Budvi za južnu regiju Crne Gore, u Podgorici za središnju regiju i u Bijelom Polju za sjevernu regiju Crne Gore.[17]

Za devet godina koliko Komisija organizuje edukativne seminare, veliki broj javnih funkcionera, državnih i lokalnih, NVO i medija je prisustvovalo ovim radionicama što je značajno uticalo na iste u smislu boljeg upoznavanja raznih zakona vezano za konflikt interesa. Ukupno je „obučeno” 2635 javnih funkcionera i drugih učesnika radionica.

Nastavljena je dobra praksa, koja se pokazala veoma korisnom, pa su seminarima, pored gostujućih eksperata iz okruženja, svoje učešće uzimali i domaći eksperti koji su prepoznati kao rukovodeća lica u oblastima koja su podložna velikom uticaju sukoba interesa (direktori Uprave za javne nabavke, Uprave za kadrove, Uprave za antikorupciju i dr).

Slika 7: *Seminar u Podgorici*

Tokom održavanja seminara sprovođena su anketna istraživanja između učesnika. Ona ukazuju na to šta bi učesnici željeli da čuju, na šta treba obratiti posebnu pažnju i sl. U anketama, javnim

[17] *U prvih pet mjeseci 2015. godine održana su pet seminara za državne i lokalne javne funkcionere, sudije i tužioce, NVO i medije i to u Podgorici, Budvi, Kotoru, Danilovgradu i Bijelom Polju gdje je bilo 220 učesnika.*

funkcionerima je data mogućnost da ocijene (od 1 do 10) nekoliko oblasti. To su: interesantnost, kvalitet prezentacija i koristi od organizacije seminara. Takođe, moguće je iznijeti svoje mišljenje, sugestije i kritike, a sve u cilju bolje organizacije i svrsishodnosti održavanja seminara. Ankete su anonimne, međutim veliki broj javnih funkcionera se potpisalo punim imenom i prezimenom.

Analiza je pokazala da je ocjena organizacije ovako organizovanih seminara 8,9 na ljestvici od 1-10.

Najinteresantniji predlozi su bili da prisustvo na seminarima bude obavezujuće za javne funkcionere; da se seminari održavaju što češće i za svaku opštinu posebno; da seminare treba organizovati na praktičnim primjerima i iskustvima, a ne samo na rezultatima; da treba češće pozivati eksperte iz država u regionu radi uporedne prakse; birati različite teme i iz drugih oblasti i sl.

Komisija je uvijek nastojala da teme budu raznovrsne i zanimljive, kako bi se obuhvatile sve oblasi koje pokriva Zakon o sprječavanju sukoba interesa, kao i druge oblasti koje se jednim dijelom oslanjaju na ovaj Zakon. Sva predavanja su propraćena Power point prezentacijama, kao i praktičnim primjerima iz desetogodišnje prakse ove institucije. Svim javnim funkcionerima prije početka seminara podijeljeni su kompleti materijala koji obuhvataju brošure o Zakonu o sprječavanju sukoba interesa i podzakonskih akata, obrasce za prijavljivanje imovine i poklona, spiskove javnih funkcionera državnih i lokalnih po opštinama, inicijative podnijete protiv javnih funkcionera, prekršajne postupke, provjeru imovine, kao i prezentacije predavača.

Značajnu pomoć prilikom organizacije seminara Komisija je imala od opština Budva, Bijelo Polje, Nikšić i dr. koje su izašle u susret zahtjevima i pomogle u organizaciji za održavanje edukacija. Ovo još jednom potvrđuje dobru saradnju lokalnih uprava sa ovom institucijom, i takođe ukazuje na to da su opštine prepoznale napore Komisije da se kroz edukacije pokuša podići svijest javnih funkcionera i ukazati im na obaveze, kao i na posljedice, koje mogu proisteći nesavjesnim vršenjem javne funkcije.

2. EDUKACIJA ČLANOVA KOMISIJE I SLUŽBE KOMISIJE

Edukacija Stručne službe u Komisiji, ulaganje trajnih napora u dodatnu edukaciju i stručno usavršavanje zaposlenih, Komisija smatra jednim od osnovnih preduslova za dalju izgradnju i pozicioniranje

Komisije kao institucije. U saradnji s nadležnim tijelima u Crnoj Gori, kao i saradnji sa međunarodnim institucijama, zaposleni iz Stručne službe Komisije, tokom 2014. godine bili su polaznici brojnih domaćih i međunarodnih seminara i radionica, u svrhu sticanja znanja i iskustava potrebnih za što uspješnije savladavanje zadataka iz nadležnosti Komisije.

Tokom 2014. godine zaposleni u Komisji kao i članovi same Komsije su pohađali edukacije, radionice i prisustvovali su nizu okruglih stolova, stručnim sastancima u zemlji i inostranstvu, kroz koje su unaprijedili svoje znanje iz pojedinih oblasti. Edukacije su doprinijele kvalitetnijem rješavanju poslovnih problema i izvršavanje radnih zadataka.

Zaposleni u Stručnoj službi Komsije su u kontinuitetu pohađali opšti Program stručnog osposobljavanja i usavršavanja koje organizuje Uprava za kadrove Vlade Crne Gore.

Tokom cijele 2014. godine Komisija je nastojala da zaposleni pohađanjem obuka steknu dodatna znanja i vještine, prilikom sprovođenja upravnog i prekršajnog postupka.

Obzirom da mjera „Unaprijeđeni administrativni kapaciteti Komisije za sprečavanje sukoba interesa“ podrazumijeva obuku državnih službenika za koju je zadužena Uprava za kadrove dva službenika Komisije koja obavljaju postupak provjere imovnog stanja javnih funkcionera i sa njima povezanih lica jula i oktobra 2014. godine obavila su obuke na teme „Centralna provjera i unos podataka” i “Izvođenje dokaza u upravnom postupku” u organizaciji Uprave za kadrove. Jedan službenik je učestvovao u dvodnevnoj radionici u organizaciji Uprave za kadrove pod nazivom “Najbolja međunarodna praksa u sprovođenju finansijskih istraga i oduzimanja imovine – novi pristup i međuinstitucionalna saradnja”, dok je jedan službenik u decembru 2014. godine pohađao obuku na temu “Razvoj planova integriteta”. U junu 2014. godine održana je bilateralna radionica sa predstavnicima Srbije kao program podrške zakonodavnih i pravnih reformi u Srbiji u organizaciji GIZA i Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, na kojoj je učestvovao predstavnik Komisije. Dva službenika Komisije su u novembru i decembru u organizaciji Regionalne škole za državnu upravu - RESPE učestvovala na dvodnevnim radionicama u Beogradu i Tirani pod nazivom “Etički program i integritet, mehanizmi provjere imovinskih kartona” i “Slučajevi zaštite i zloupotreba Baza podataka koje sadrže informacije o

javnim funkcionerima i sa njima povezanim licima", kao i „Presude u slučajevima kršenja člana 8 Evropske konvencije o ljudskim pravima- pravo na zaštitu privatnosti u organizaciji TAIEX-a i Agencije za zaštitu podataka i slobodan pristup informacijama. Takođe, dva službenika nadležna za vođenje upravnog postupka prisustvovala su dvodnevnoj Sesiji 6 Radne grupe u organizaciji Slovak Aid i NVO Evropski pokret u Crnoj Gori na temu „Zaštita zviždača, postojeći i planirani mehanizmi" i Etički kodeksi kao mehanizam kontrole rada sudija i tužilaca. Tri savjetnika Komisije prisustvovala su dvodnevnoj Sesiji 5. Radne grupe u organizaciji Slovak Aid i NVO Evropski pokret u Crnoj Gori na temu "Unaprjeđenje sistema primjene alternativnih sankcija i mjera".

Službenici Komisije su aktivno učestvovali na okruglom stolu u organizaciji Evropskog pokreta u Crnoj Gori i Friedrich Ebert Stiftung na temu "Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2014–2018 – rezultati i revizija", dok su dva savjetnika učestvovala u panel diskusiji u organizaciji CEMI I CEDEM "Civilno društvo i pregovori u poglavljima 23 i 24". Jedan broj službenika učestvovao je u panel diskusijama pod nazivom "Osma Nacionalna antikorupcijska konferencija" u organizaciji NVO MANS-a, kao i "3. Nacionalna konferencija – Analiza efekata antikorupcijskih politika u Crnoj Gori." Predstavnici Komisije su 3. novembra 2014. godine imali sastanak sa izvjestiocima monitoringa Komiteta parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope.

Obuke su prvenstveno namijenjene službenicima, koji su nadležni za vođenje upravnih i prekršajnih postupaka, kao i postupaka provjere imovnog stanja u cilju sprovođenja kontrolnih nadležnosti, koje uključuju i aktivnosti provjere podataka o javnim funkcionerima, kao i efikasnosti u vođenju postupaka i donošenju odluka.

U cilju što komleksnijeg ispunjenja navedene mjere, na zahtjev Komisije za sprječavanje sukoba interesa realizovana je 24. i 25. septembra 2014. godine, TAIEX misija uz ekspertsku podršku dva eksperta, prilikom čije realizacije je obučeno pet službenika Komisije i na kojoj su sa ekspertima razmijenjena iskustva, na teme: postupak i iskustva u izricanju sankcija, Vođenje postupka sa efikasnim i odvraćujućim sankcijama; Pravne posljedice rješenja o razrješenju, prilikom imenovanja javnih funkcionera; Provjera podataka o bankovnim računima javnih funkcionera i način kako se vrši. Tema ove obuke bila je posvećena utvrđivanju sukoba interesa, nespojivosti funkcija, provjeri podataka iz imovinskih kartona javnih funcionera i

prezentovanju međunarodnih standarda, kao i razmjeni iskustava sa ekspertima.

Regionalna škola za državnu upravu (ReSPA) takođe u kontinuitetu nastavlja sa realizacijom svojih konferencija, okruglim stolovima i mrežama, na kojima je Komisija aktivno učestvovala i dala svoj doprinos konferencijama održanim u zemlji i inostranstvu. Ovaj Projekat je jedan od najznačajnijih projekata na Zapadnom Balkanu iniciran u cilju unapređivanja regionalne saradnje u oblasti javne uprave, jačanju administrativnih kapaciteta i razvoja kadrova u skladu sa principima evropskog administrativnog prostora.

3. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA U ZEMLJI I REGIONU

Kao i prethodnih godina Komisija je nastavila dobru saradnju sa institucijama u okruženju.

Najbolji primjeri saradnje su se pokazali kroz edukacije kojima su prisustvovali predstavnici institucija iz okruženja.

Saradnja je nastavljena i sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i javne uprave, Poreskom upravom, Upravom za nekretnine, Upravom za javne nabavke, Komisijom za kontrolu postupka javnih nabavki, Agencijom za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama, Upravom za antikorupcijsku inicijativu, Upravom za sprječavanje pranje novca i finansiranje terorizma, Ministarstvom pravde, Ministarstvom saobraćaja i pomorstva, i dr. Nastavljena je korektna saradnja sa Vrhovnim sudom, Upravnim sudom, Vijećem za prekršaje i pojedinim opštinskim organima za prekršaje kojima su upućivani zahtjevi za pokretanje prekršajnih postupaka, po različitim osnovama i kršenjima Zakona o sprječavanju sukoba interesa i drugih propisa.

Na poziv nekoliko nevladinih organizacija koje se između ostalog bave i problemima koji su usko povezani sa područjem sukoba interesa, Komisija je aktivno učestvovala na nekoliko konferencija, radionica i panel rasprava, putem koji je ostvarena primjerena i konstruktivna saradnja u promovisanju etičkih vrijednosti i veće transparentnosti u obavljanju javne funkcije. Ova događanja stvorila su podlogu za razmjenu ideja kao i za otvoreno iznošenje različitih pristupa i viđenja o smjeru u kojem bi se područje sukoba interesa u Crnoj Gori i pravila koja ga uređuju, trebala dalje razvijati.

U cilju ispunjavanja i sprovođenja zakonskih nadležnosti i u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, Komisija je potpisala Memorandum o saradnji sa Komisijom za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske. To je 12–ta institucija iz inostranstva sa kojom je ova Komisija potpisala memorandum od svoga osnivanja (**Prilog 28).**

Prethodno je to uradila sa - institucijama stranih država, koje se bave sprječavanjem sukoba interesa: BiH, Srbija, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Rumunija, Bugarska, Mađarska, Slovenija, Kina i R. Kosovo.

I u 2014. godini Komisija je dala veliki doprinos realizaciji aktivnosti u okviru Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI), kao i RESPE.

4. IZRADA I ANALIZA ANKETE

Tokom 2014. godine analizirana je Anketa o utvrđivanju nivoa informisanosti građana o Zakonu o sprječavanju sukoba interesa i radu Komisije.

U ovoj petoj Anketi koju je sprovela Komisija ohrabruje činjenica da se u njoj bilježi pozitivan trend. Istraživanje je sprovedeno kvantitativnim metodama, tj. kroz javnomnjensku anketu koja je sprovedena na uzorku reprezentativnom za teritoriju Crne Gore. Upitnik je sadržao 52 pitanja na koja je odgovore dalo 1007 ispitanika odabranih na osnovu uzorka za Crnu Goru. Ispitanici su anketirani face to face metodom.

Pozitivan trend koji se bilježi kod većine indikatora, iz godine u godinu, je ohrabrujući za Komisiju. Međutim, Komisija treba posebno da obratiti pažnju na kvalitet dostupnih informacija o svom radu, koji u vjelikoj mjeri utiču na mišljenje i sud javnosti o njenom radu.

Građani nemaju povjerenja u sistem **prijave imovine** jer preko 2/3, tj. 67,8% sumnja u podatke koje javni funkcioneri dostavljaju prilikom prijavljivanja, dok samo 15,9% ispitanika smatra da je ono realno prikazano.

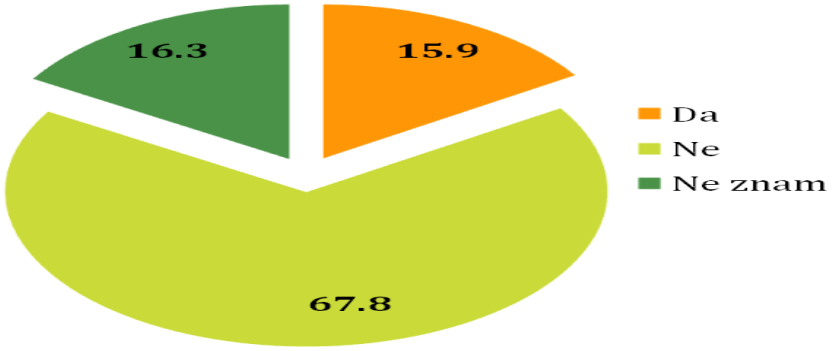

Po pitanju **javnosti i transparentnosti** informacija o imovnom stanju, procenat onih koji su na ovo pitanje odgovorili pozitivno je 76,2% i relativno je konstantno u svim istraživanjima. Takođe, 79,9% građana smatra da bi javni funkcioner trebalo da potpiše **izjavu** da će redovno dostavljati podatke o imovnom stanju. Ovo pokazuje da građani insistiraju na dva principa – ograničavanju i transparentnosti.

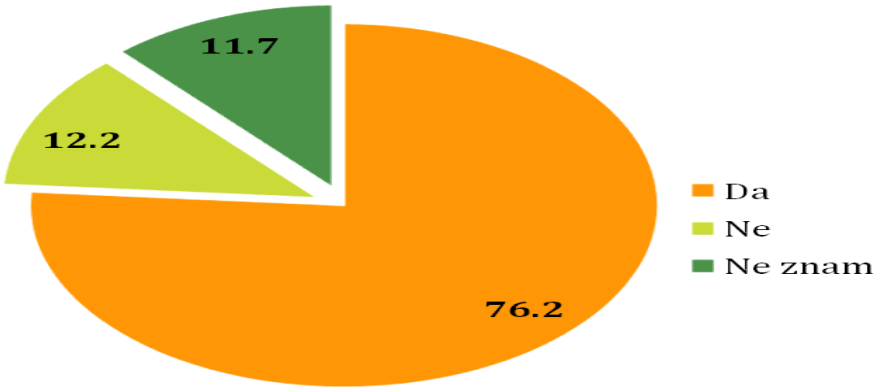

Po pitanju oslobađanja čuvanja **bankarske tajne**, javni funkcioner bi trebao potpisati Izjavu kojom dozvoljava Komisiji da provjeri njegove bankarske račune, mišljenja je čak 69% ispitanika. Ova izjava je ušla kao sastavni dio Izvještaja o prihodima i imovini koji je stupio na snagu 2. aprila 2015. godine.

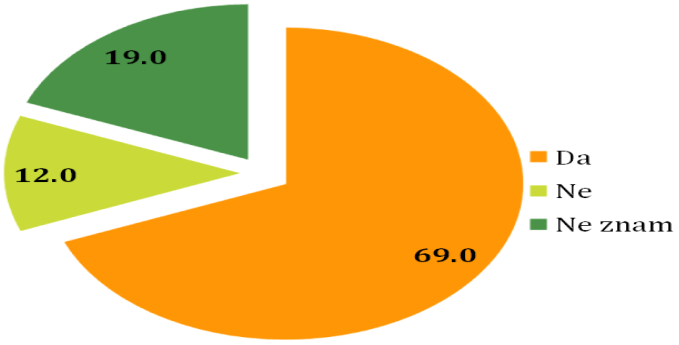

Ispitanici su bili rigorozni po stavu sankcija zbog kršenja Zakona, naročito u dijelu nedostavljanja tačnih podataka. Čak 26,6% se izjasnilo da bi takvo postupanje trebalo kazniti razrješenjem sa javne funkcije, dok je 34,4% za istu sankciju zbog nepoštovanja odredbi Zakona.

Zbog nedostavljanja tačnih podataka 11,4% ispitanika smatra da bi zatvorska kazna bila adekvatno rješenje, dok čak 12,3% predlaže istu kaznu za nepoštovanje Zakona. Međutim, 19,3% ispitanika smatra da bi i novčana kazna bila dobra kaznena mjera za ovaj vid prekršaja.

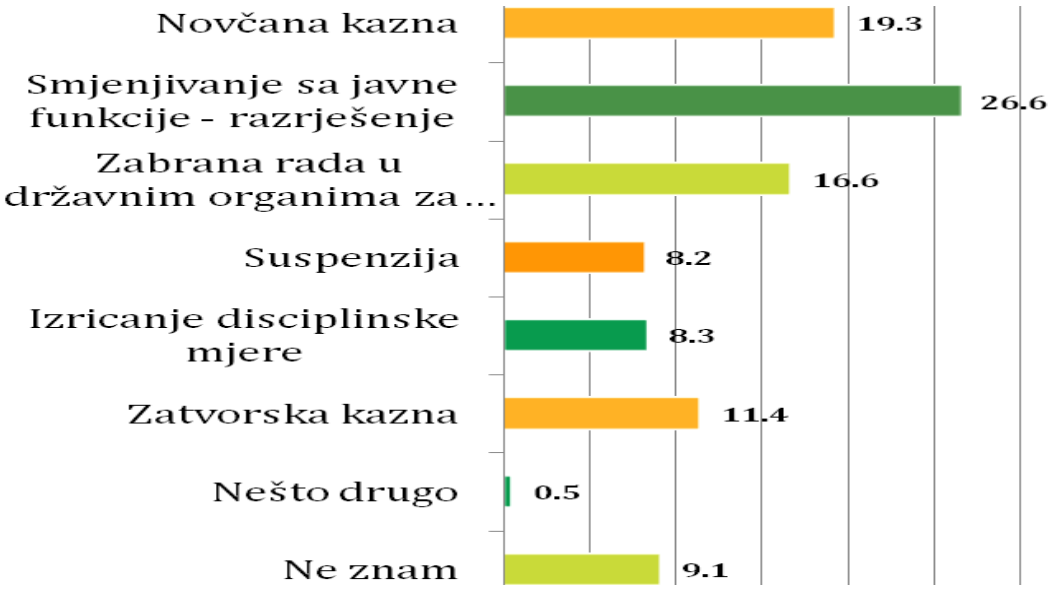

Čak 63,7% ispitanika smatra da prikrivanje imovine treba tretirati kao krivično djelo.

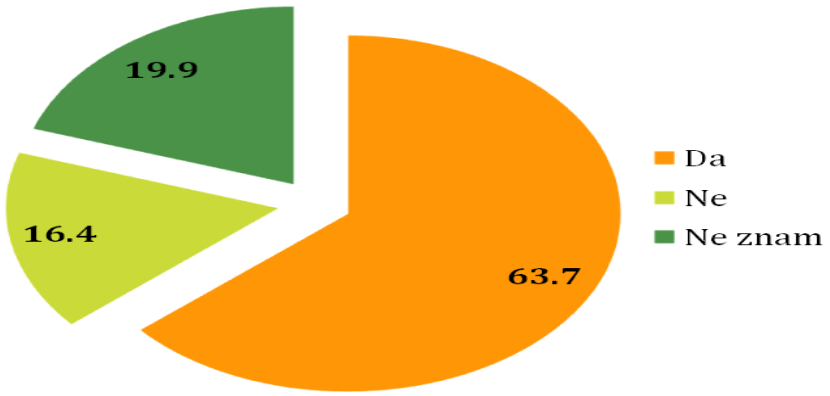

Građani se o radu Komisije dominantno informišu preko elektronskih medija, zatim preko dnevnih novina (mada je ovaj trend u padu), dok mali broj građana (3,9%) do informacija o Komisji dolazi putem internet sajta Komisije, mada ovaj trend bilježi rast, što pokazuje i posjećenost sajtu koji iz mjeseca u mjesec bilježi veću posjećenost.

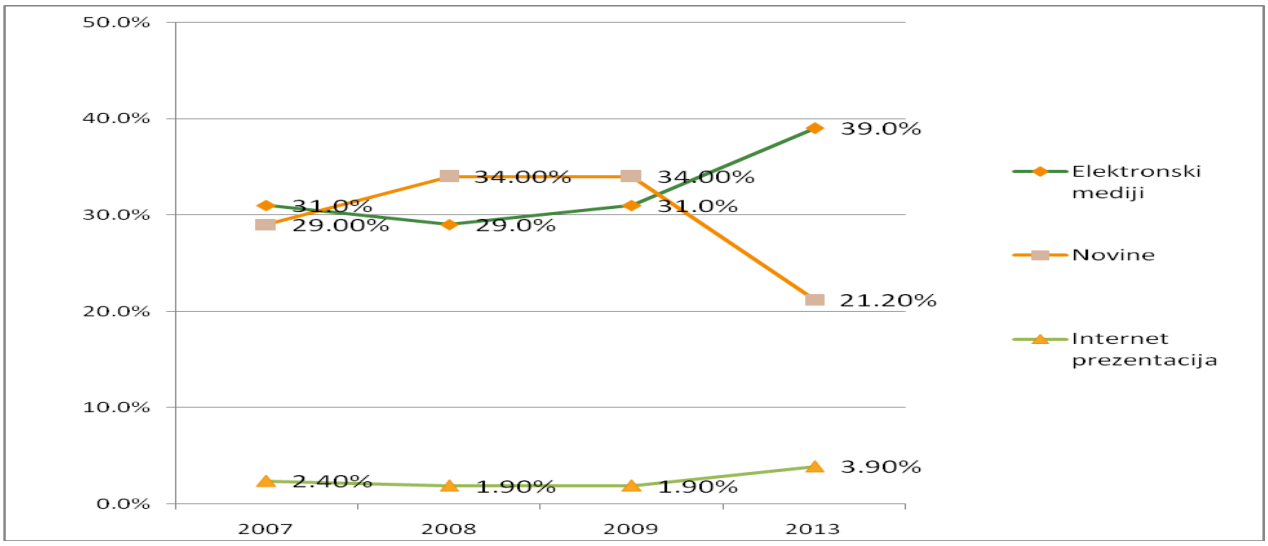

U 2015. godini je raspisan oglas putem šoping metode za izradu šeste Ankete koja će biti sprovedena u periodu jun-jul mjesec ove godine. Pitanja će obuhvatiti, pored već uobičajenih i poznavanje nadležnosti koje proizilaze iz Izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa, značaj i nadležnosti nove Agencije za antikorupciju i sl.

5. MARKETINŠKI MATERIJAL

Propagandni materijal je najbolji način da se građanima, medijima i drugim subjektima prezentiraju rezultati rada i ciljevi jedne institucije. Vodeći se dobrom praksom, Komisija je prepozanala ovaj vid reklamiranja kao visokoprioritentan, pa je u skladu sa tim uložila značajne napore prilikom realizacije i finansiranja izrade propagandnog materijala u granicama opredijeljenih finansijskih sredstava za ove namjene. Izrađen je flajer sa rezultatima rada Komisije, na crnogorskom i engleskom jeziku, uz finansijsku pomoć iz IPA Projekta. U njemu su obuhvaćeni rezultati za 2013. i I kvartal 2014. godine, sa uporednim rezultatima.

U decembru mjesecu je iz svojih sredstava uradila reprint pomenutog prospekta na crnogorskom jeziku, kako bi bio distribuiran tokom edukacije za državne i lokalne javne funkcionere i prilikom posjeta eksperata i stranih delegacija ovoj instituciji.

Takođe, urađene su brošure, razglednice, flajeri, majice, fascikle i dr., ali u ograničenim količinama.

Svi materijali su urađeni sa prepoznatljivim logom Komisije.

Ovaj materijal je distribuiran u raznim prilikama, kao što su: seminari, okrugli stolovi i sastanci kojima su prisustvovali predstavnici Komisije. Takođe, dijeljen je i brojnim predstavnicima koji su posjećivali ovu instituciju tokom 2014. godine, posebno stranim delegacijama.

Nedostatak finansijskih sredstava je i ove godine doveo do toga da se neke planirane aktivnosti ne relazuju, među kojima je i izrada novog TV SPOTA, u kojem bi bile obrađene teme primanja i davanja poklona, kao i ograničenja u vršenju funkcija. Komisija je smatrala da je neophodno izraditi ovaj TV SPOT i plasirati ga putem elektronskih medija.

I ove godine Agencija za elektronske medije i RTV Crne Gore su pomogli realizaciju „starog“ igranog TV SPOTA i emitovali ga u nekoliko navrata na Radiju Crne Gore, TV Crne Gore i dr. Napominjemo da je ovo do sada jedini urađeni TV spot u regionu na temu „konflikt interesa“.

6. PRESS CLIPING

U skladu sa dosadašnjom praksom, koja se u prethodniom godinama pokazala kao efikasna, u Službi Komisije prikupljali su se novinski članci za šest dnevnih listova: “Pobjeda”, “Dan”, “Vijesti”, “Dnevne novine”, “Informer” i “Blic Crna Gora”, kao i za jedan nedjeljnik (“Monitor”), koji se prezentiraju putem Press clippinga svakog mjeseca.

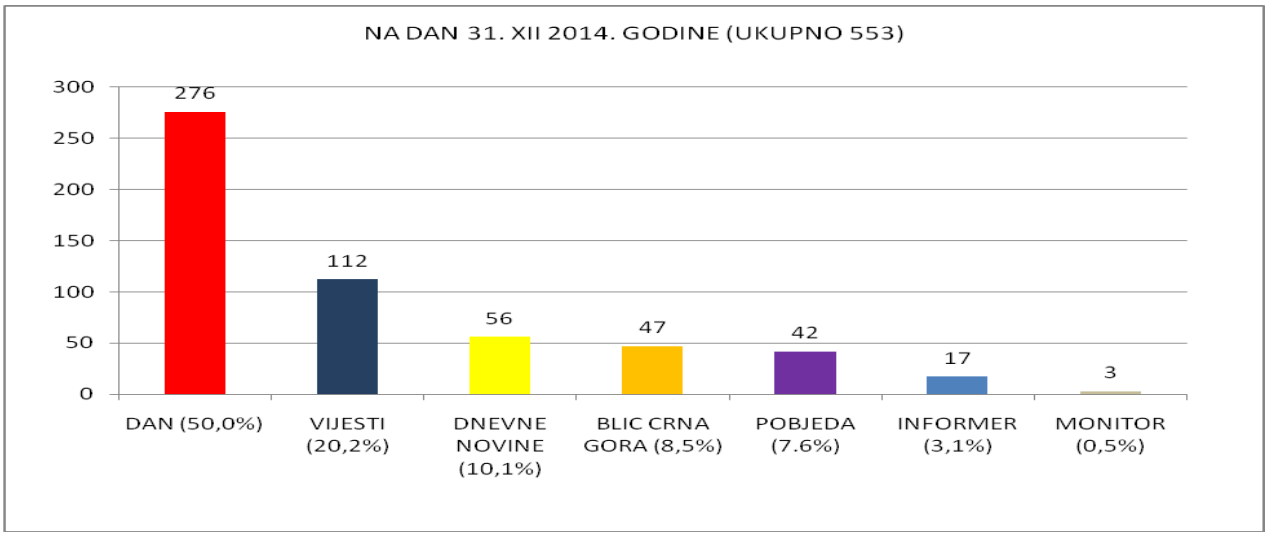

Na temu sukoba interesa u 2014. godini objavljeno je 553 naslova, što je znatno više nego u 2013. godini u kojoj je bilo objavljeno 406 naslova.

Posebno interesovanje u ovom periodu je bilo vezano za kašnjenje u izboru nove Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore, pojedinim izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, formiranje nove Agencije za sprječavanje korupcije, visinu ukupnih primanja javnih funkcionera i (ne)objavljivanje pojedinih

podataka, nedostavljanje imovnog stanja od strane pojedinih funkcionera, članstva u radnim tijelima i visina primanja u upravnim odborima, imovinske kartone pojedinih funkcionera sa aspekta ukupnih zarada i dodatnih zarada, javnosti podataka, prekršajnim prijavama za pojedine funkcionere i dr.

Najviše novinskih članaka objavljeno je u dnevnom listu „Dan“ (276 ili 50% od ukupnog broja članaka), zatim u dnevnom listu „Vijesti“ (112 ili 20,2%), dok su „Dnevne novine“ objavile 56 članaka (10,1%), „Blic Crna Gora“ 47 (8,5%), „Pobjeda“ 42 (7,6%), „Informer“ 17 (3,1%) kao i nedjeljnik „Monitor“ 3 (0,5%).[18]

Kao ni prethodnih godina, ni u 2014. godini nije bilo opredijeljenih sredstva u Budžetu, za praćenje elektronskih medija iako Komisija ima pripremljen poseban program za objavljivanje natpisa i komentara iz ove oblasti i u elektronskim medijima Crne Gore i zemljama u regionu.

XI ZAHTJEVI ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Zakon o slobodnom pristupu informacijama usvojen je na osmoj sjednici Skupštine Crne Gore, 26. jula 2012. godine i objavljen u "Sl.listu CG" br. 44/12. godine. Stupio je na snagu 09. avgusta 2012. godine.[19]

Ovim zakonom precizno je definisan pojam javnog funkcionera (član 9), gdje je javni funkcioner lice koje taj status ima u smislu zakona kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa i odredbe koje se odnose na ograničenja pristupa informacijama, kojima je članom 14 propisano da se ograničenja ne odnose na javne funkcionere u vezi sa vršenjem javne funkcije, kao i prihode, imovinu i sukob interesa tih lica i njihovih srodnika koji su obuhvaćeni Zakonom kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

---

[18] *Do 1. juna 2015. godine objavljena su 263 novinska članka, od čega dnevni list „Dan“ 114 (43,3%), „Vijesti“ 64 (24,3%), „Dnevne novine“ 35 (13,3%), “Informer” 18 (6,8%) „Blic Crna Gora“ 17 (6,4%) „Pobjeda“ 12 (4,6%) i “Monitor” 3 (1,1%).*

[19] *Ovaj Zakon uvodi drugostepeni postupak, a rješavanje u drugostepenom postupku povjereno je Agenciji za zaštitu ličnih podataka; definiše prekršajne odgovornosti kao i širenje prekršajne ogovornosti, dodatno precizira definicije organa vlasti i širenje na sva pravna lica koja se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz Budžeta Crne Gore ili gdje država ili lokalna samouprava imaju određeni procenat vlasništva; dodatno precizira definicije organa vlasti i širenje na sva pravna lica koja se bave poslom od javnog interesa; utvrđuje obavezu proaktivnog objavljivanja informacija od značaja, kao i obavezu proaktivnog objavljivanja svih onih podataka sa kojima je u skladu sa Zakonom skinuta oznaka tajnosti na sajtovima institucija koje ih posjeduju.*

U 2014. godini Komisija je odgovorila na 39 podnesenih zahtjeva u skladu s propisanom procedurom i Vodičem za pristup informacijama u posjedu Komisije za sprječavanje sukoba interesa koji je objavljen na sajtu Komisije www. konfliktinteresa.me, tako da svi podnosioci zahtjeva mogu biti upoznati sa važećom procedurom.

Podnosiocima zahtjeva izdata su dva rješenja.

Podnosiocima zahtjeva je u pojedinim slučajevima u skladu sa Zakonom upućeno obavještenje da na sajtu Komisije www.konfliktinteresa.me imaju linkove, koji se svakodnevno ažuriraju i na kojima se nalaze tražene informacije, imajući u vidu da je članom 14 Zakona o slobodnom pristupu informacija bilo propisano da će organ vlasti obavijestiti podnosioca zahtjeva gdje i kada je tražena informacija objavljena, kao i da nije dužan da omogući pristup informaciji koja je javno objavljena i dostupna u zemlji ili na internetu.

U zakonskom roku od 15 dana Komisija je udovoljila svim zahtjevima, i u pisanoj formi odgovorila zainteresovanim subjektima (medijima, NVO, građanima i dr.).

Zahtjevima su od Komisije tražena akta, koja su se odnosila na dostavljanje informacija o broju javnih funkcionera koji nijesu ispunili zakonsku obavezu, o nepravilnostima prilikom provjere imovinskih kartona kao i broju provjerenih kartona. Takođe, Komisija je odgovarala i na zahtjeve vezane za prihode pojedinih javnih funkcionera, o sudskim troškovima isplaćenih suprotnoj strani po osnovu pravosnažnih odluka nadležnih organa, nespojivosti javnih funkcija, primljenim poklonima i dr.

ZAHTJEVI ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

PODNOSILAC ZAHTJEVA	TRAŽENA DOKUMENTA
1. **Dnevne novine**	1. Informacije o broju javnih funkcionera koji su dostavili Izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera za prethodnu godinu. 2. Informacije o broju izvršenih provjera Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, na osnovu Zakona o sprječavanju sukoba interesa. 3. Informacije o broju utvrđenih nepravilnosti prilikom provjere Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera. 4. Informacije o broju pokrenutih postupaka i prekršajnih postupaka protiv funkcionera koji

	nijesu prijavili tačne i potpune podatke o prihodima i imovini. 5. Informacije o broju javnih funkcionera koji su pijavili promjene u imovinskom stanju veće od 5000 eura. 6. Informacije o broju javnih funkcionera koji nijesu prijavili promjene u imovinskom stanju veće od 5000 eura. 7. Broj postupaka pokrenutih protiv javnih funkcionera koji nijesu prijavili promjene u imovinskom stanju veće od 5000 eura. 8. Informacije o broju javnih funkcionera koji su prijavili da su primali poklone i broj prijavljenih poklona. 9. Informacije o broju javnih funkcionera koji obavljaju dvije ili više funkcija i broj pokrenutih prekršajnih postupaka protiv javnh funkcionera koji su vršili dvije nespojive funkcije. 10. Broj suspendovanih i razriješenih javnih funkcionera na osnovu odluke Komisije. 11. Informacije o izrečenim mjerama Komisije: broj odluka o kršenju Zakona o sprječavanju sukoba interesa od strane javnih funkcionera, broj otklonjenih nedostataka poslije donošenja odluka, broj zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka protiv javnih funkcionera, broj izrečenih opomena od strane prekršajnih organa, broj i iznos novčanih kazni i broj zahtjeva za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere vezano za nedostavljanje Izvještaja o prihodima i imovini. 12. Broj slučajeva proslijeđenih tužiocu zbog sumnje na postojanje krivičnog djela.
2. Dnevne novine	1. Da li je N.N iz Bara u sukobu interesa, ako se nalazi na sledećim radnim pozicijama: potpredsjednik opštine Bar; vd direktor Deponija "Možura"; predsjednik IO TO Bar i Predsjednik OIK Bar?
3. Centar za građansko obrazovanje	1. Protiv koliko je nacionalnih funkcionera Komisija pokretala postupak zbog nepoštovanja Zakona o sprječavanju sukoba interesa od 2010. godine do danas? 2. Koji je bio osnov pokretanja tih postupaka i koliko ih je pravosnažno okončano?

	3. Protiv koliko je lokalnih funkcionera Komisija pokretala postupak zbog nepoštovanja Zakona o sprječavanju sukoba interesa od 2010. godine do danas? 4. Koji je bio osnov pokretanja tih postupaka i koliko ih je pravosnažno okončano?
4. ND „Vijesti"	1. Rješenje kojim je Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama naložila da sa web sajta uklone podaci javnih funkcionera i članova njihovih porodica kojima se krši njihovo pravo na privatnost. 2. Rješenje/Odluku Komisije povodom naloga Agencije. 3. Sva dokumenta i prepisku između dva organa u vezi sa ovim predmetom. 4. Tužbu Upravnom sudu Komisije u ovom predmetu. 5. Presudu Upravnog suda. 6. Stav Komisije i zapisnik sa sjednica na kojima se raspravljalo o zaštiti ličnih podataka. 7. Zahtjev za reviziju Vrhovnom sudu i njegovu odluku u ovom predmetu. 8. Dokumenta/zakon/odluku na osnovu kojih je Agencija nastavila sa objavljivanjem ličnih podataka funkcionera i članova njihovih porodica. 9. Stav povodom presude Vrhovnog suda kojom je obustavljen nalog Agencije u ovom predmetu.
5. Centar za građansko obrazovanje	1. Kopiju godišnjeg Izvještaja o prihodima i imovini ministra zdravlja Miodraga Radunovića za 2014. godinu. 2. Kopiju godišnjeg Izvještaja o prihodima i imovini ministra za informaciono društvo i telekomunikacije Vujice Lazovića za 2014. godinu.
6. Krsto Bošković	1. Odluke Komisije koje su donešene na sjednicama Komisije kojom direktor Instituta za crnu metalurgiju NN, ne postupa po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa.
7. Centar za građansko obrazovanje	1. Imena i prezimena 38 sudija za koje je ustanovljeno da nijesu dali tačne podatke; 2. Imena i prezimena 17 tužioca za koje je ustanovljeno da nijesu dali tačne podatke; 3. Imena i prezimena 13 poslanika za koje je ustanovljeno da nijesu dali tačne podatke; 4. Imena i prezimena 8 sudija za prekršaje za koje

	je ustanovljeno da nijesu dali tačne podatke; 5. Imena i prezimena 7 funkcionera koje postavlja Predsjednik Crne Gore za koje je ustanovljeno da nijesu dali tačne podatke;
8. Nikola Martinović, advokat	1. Koliko je u periodu od 01.10. 2010. godine do 01. 09. 2014. godine, Komisija za sprječavanje sukoba interesa bila dužna da plati, ili platila, na ime naknade troškova postupka suprotnoj strani, po osnovu pravosnažnih odluka nadležnih organa; 2. Koliko je, u periodu od 01.10 2010. godine do 01. 09. 2014. godine, Komisija za sprječavanje sukoba interesa bila dužna da plati, ili platila, na ime naknade troškova izvršenja zbog neblagovremenog plaćanja troškova suprotnoj strani, po osnovu pravosnažnih odluka nadležnih organa;
9. ND „Vijesti"	1. Kopiju dopune godišnjeg Izvještaja o prihodima i imovini poslanika NN, za 2014. godinu, zbog promjene u iznosu većem od 5000 €.
10. Milovan Vojinović iz Žabljaka	1. Dokumenta u vezi NN, bivšeg načelnika Uprave za nekretnine –Područne jedinice Žabljak. 2. Dokumenta u vezi NN, stečajnog upravnika Ski centra „Durmitor" Žabljak.

BROJ DOSTAVLJENIH ZAHTJEVA

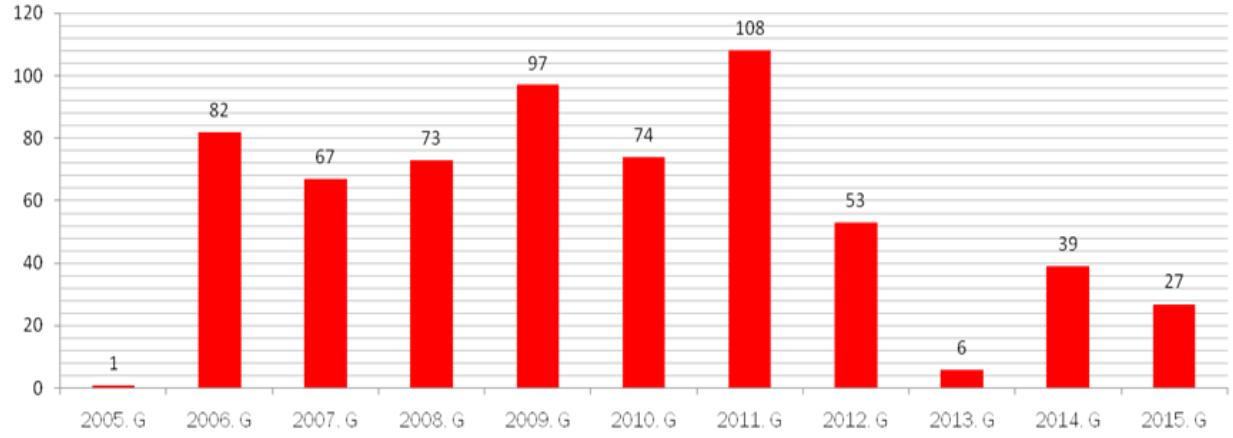

U skladu sa dosadašnjom praksom Komisija transparentno i javno objavljuje sve podatke u skladu sa Zakonom. Evidentan je porast Zahtjeva za slobodan pristup informacijama u odnosu na 2013. godinu, vjerovatno zbog sve većeg interesovanja građana za sukob interesa.

XIII ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Sprječavanje sukoba interesa, kao preventivni mehanizam, sastavni je dio procesa demokratije, modernizacije države i javne uprave u cilju zaštite prava i sloboda građana, samim tim što je korupcija društveno zlo koje zahtijeva sistemski napor i visok stepen mobilizacije svih društvenih snaga pri njegovom suzbijanju. Glavni akteri sprovođenja antikorupcijskih aktivnosti su državne institucije koje preduzimaju mjere i nose odgovornost, među kojima je i Komisija za sprječavanje sukoba interesa. Komisija je u proteklom periodu uspješno sprovodila antikorupcijske aktivnosti u oblasti prevencije sukoba interesa, koje se reflektuju kroz napredak u shvatanju javnog funkcionera o značaju „sukoba interesa“, većoj informisanosti i posvećenosti poštovanja Zakona, kao i u broju donesenih odluka i izrečenih kaznenih sankcija po zahtjevima Komisije. Sprječavanje potencijalnog sukoba interesa je početna karika u borbi protiv korupcije, koja se reflektuje ne samo u zakonskim i sistemskim izmjenama, već i u konkretnim slučajevima.

Preventivne radnje koje preduzima Komisija za sprječavanje sukoba interesa u cilju sprječavanja potencijalnog sukoba interesa, sastavni su dio procesa demokratije, modernizacije države i javne uprave u cilju zaštite prava i slobode građana i sve više predstavljaju mjere koje moraju otkloniti i najmanju sumnju u pravedno i zakonito vršenje vlasti, a ujedno i vršenje institucionalne kontrole javnih funkcionera prilikom obavljanja javnih funkcija.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore implementira Zakon o sprječavanju sukoba interesa već deset godina, sa ciljem posvećenosti poštovanju odredbi Zakona, koji je uredio uslove i način vršenja javne kontrole djelovanja javnih funkcionera, s intencijom da se spriječi sukob privatnog i javnog interesa. Sprovođenje antikorupcijskih aktivnosti od strane Komisije u oblasti prevencije sukoba interesa, reflektuje se kroz napredak i mobilizaciju svih društvenih snaga u procese preventivne borbe protiv korupcije, kao i visokom stepenu odgovornosti javnih funkcionera prema poštovanju zakonskih odredbi koje se odnose na „sukob interesa“.

Tokom implementacije Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl. list CG“ br. 1/09, 41/11 i 47/11), Komisija je uočila određene nedostatke i na osnovu preporuka Evropske komisije i drugih međunarodnih organizacija, i zauzela stav da je neophodno, tokom

2014. godine preduzeti intezivne aktivnosti na izmjeni postojećeg Zakona, u cilju propisivanja adekvatnih pravnih mehanizama koji bi efikasnije suzbijali sukob interesa.

Primjetno je da se tokom 2014. godine, kao i prethodnih godina, povećavaju slučajevi kršenja odredbi zakona po različitim osnovima kod tzv. „novoimenovanih“ javnih funkcionera čiji broj je prošle godine povećan za 35%, koji još uvijek nijesu u dovoljnoj mjeri upoznati sa obavezama i ograničenjima koja proističu iz odredbi ovog Zakona, kao i i drugih propisa koji u sebi sadrže odredbe o sukobu interesa.

Sprječavanje sukoba interesa, kao preventivni mehanizam i sastavni dio procesa demokratije, modernizacije države i javne uprave zahtijeva i dodatna sredstva za realizaciju svih 14 utvrđenih programa, namijenjenih preventivnim aktivnostima za suzbijanje potencijalnog sukoba interesa kod svih javnih funkcionera, naročito u sadašnjoj fazi kada je stupio na snagu novi-izmijenjeni Zakon o sprječavanju sukoba interesa, koji ima veća ograničenje za javne funkcionere, veće sankcije, ali i veća ovlašćenja Komisije, što podrazumijeva i veće obaveze i aktivnosti koje se mogu realizovati samo uz osnažene administrativne kapacitete.

Nepristranost obavljanja javnih poslova javnih funkcionera, koji se obavljaju u opštem - javnom interesu, pretpostavka su pravednog i zakonitog ustrojstva državne vlasti, a to znači da se stvaraju osnovne pretpostavke o shvatanju javnih funkcionera da dok vrše javnu funkciju ne stvaraju sebi poziciju za ostvarivanje svojih privatnih interesa i da ne ulaze u potencijalni sukob interesa.

Polazeći od toga da i druge zemlje imaju slične probleme, znamo da korupcija nikada neće potpuno nestati, ali je sigurno da pasivno ponašanje ne doprinosi prevenciji sukoba interesa. Naglasak Komisije na sprovođenju edukativnih seminara nije slučajan, jer iako nedovoljno znanje o sukobu interesa nije razlog korupciji, viši stepen svijesti o njegovoj opasnosti i štetnosti nužan je preduslov efikasnijeg rada ove institucije. Usvojeni etički kodeksi kvalitetna su podloga za stvaranje profesionalnih kriterijuma, ali treba raditi i na kontroli primjene takvih normi, što je u cilju izbjegavanja situacija potencijalnog sukoba interesa i smanjenju broja slučajeva u kojima privatni ili grupni interesi ugrožavaju javni interes.

Komisija se u dosadašnjem radu posvetila svim mjerama prevencije sukoba interesa, gdje spada i edukacija, obuka i podizanje javne svijesti kako javnih funkcionera tako i predstavnika medija i

NVO-a, koje su takođe planirane Strategijom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Imajući u vidu da je sukob interesa relativno nova materija u Crnoj Gori, Komisija je u cilju unapređivanja svog rada i sticanja iskustva, imala intezivnu saradnju sa mnogim institucijama i organima u zemlji i inostranstvu, posebno sa istim ili sličnim organima i tijelima u Srbiji, Makedoniji, B i H, Sloveniji, Hrvatskoj, Bugarskoj, Rumuniji, Mađarskoj, Italiji, Albaniji i Republikom Srpskom i Kosovom sa kojima su potpisani Memorandum o saradnji, pa će i ubuduće biti nastavljena saradnja sa sličnim institucijama iz šireg okruženja, a posebno sa zemljama EU.

XXX

Rezultati rada, iskazani u ovom Izvještaju, dokazuju da je situacija u smislu pravnog okvira i njegove implementacije u praksi bolja u odnosu na prethodne godine[20]. Ono što je najvažnije, a što je potvrđeno i u Izvještajima eksperata Evropske komisije, je procjena da je Komisija proaktivnija, kao i da je došlo do rasta razumijevanja osnove preventivnog rada. Ipak, i dalje postoje neki nedostaci i u zakonu koji onemogućavaju vidljivost ostvarenih rezultata Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

Drastična zakonska regulativa sukoba interesa može imati suprotne efekte i čak i odvratiti potencijalne nosioce javnih funkcija od kandidovanja i preuzimanja javnih funkcija. Iskustva ukazuju i na potrebu da se razmotri da li postojeća rješenja predstavljaju pravičnu ravnotežu između propisanih obaveza i ograničenja s jedne strane i prava koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje javne funkcije s druge, naročito u odnosu na funkcionere na lokalnom nivou.

Pozitivnu praksu koju je imala Komisija treba nastaviti i ubuduće i još više razvijati i jačati međunarodnu saradnju, prije svega u regionu, a zatim i sa zemljama članicama Evropske unije, u cilju svestranije koordinacije, razmjene iskustava i potpisivanja sporazuma o saradnji na bilateralnim osnovama.

Međutim, ono što je primarni cilj rada ove institucije jeste afirmacija odgovornosti javnih funkcionera, transparentnost u radu Komisije kao institucije nadležne za preventivno djelovanje u sprječavanju sukoba interesa, čije obaveze su detaljno iskazane u

[20] *Izvještaj o istraživanju konflikta interesa i prijavljivanju imovine, a koji je izrađen nakon ekspertske misije Evropske Komisije, koja se održala od 24. 03. – 27. 03. 2015. godine o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore za 2014. godinu*

mjerama iz **Akcionog plana za poglavlje 23. Pravosuđe i fundamentalna prava**.

Značaj prezentovanja jednog ovakvog izvještaja o radu je višestruk. Najprije, u istom su identifikovane sve problematične oblasti koje se tiču sprovođenja odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Na taj način ćemo moći da ocijenimo dosadašnja ostvarenja, ali ćemo nastojati da ukažemo i na promjene koje treba preduzeti u cilju jačanja preventivnih mehanizmama. Takođe, objavljivanjem Izvještaja će se doprinijeti povećanju integriteta, tako što će ukazati na različite aspekte odgovornosti i postupanja javnih funkcionera. Dalje, Izvještaj o radu Komisije za 2014. godinu će pružiti informativan materijal sa kojim će svi građani moći da se upoznaju, i na taj način imati uvid u sve problematične oblasti u sprovođenju Zakona. Na kraju, cilj ovog Izvještaja jeste da doprinese sveukupnim naporima za stvaranje savjesnog obavljanja javnih funkcija, a što predstavlja preduslov za dalju demokratizaciju društva i napredak crnogorskog društva u EU integracijama.

Sve ove i slične aktivnosti doprinijeće stvaranju uslova za razvoj ukupne svijesti kod javnih funkcionera i građana , ali i medija i NVO o značaju obavljanja javne funkcije i profilisanju ličnosti javnog funkcionera, koja će sve manje u podsvijesti imati privatni, a sve više javni, odnosno državni interes. To će, uostalom, biti jedna od značajnih karika u lancu bržeg pristupanja Crne Gore u Evropsku uniju obzirom da je otvaranje i zatvaranje pregovora uslovljeno ispunjavanjem, između ostalog, i uslova iz oblasti sukoba interesa.

Uspješno suzbijanje korupcije zavisi od saradnje i zajedničkih napora različitih državnih tijela, ali i različitih društvenih grupa, kao nevladinih organizacija i medija, kako unutar pojedine države, tako i na međunarodnom nivou. Ostvareni rezultati svakog pojedinog tijela, u čijem su djelokrugu rada i nadležnosti različite mjere i načini borbe protiv korupcije, kao i njihov sinergijski učinak, pa tako i rezultati Komisije za sprječavanje sukoba interesa, kao jednog od takvih tijela, mogu biti umanjeni, ukoliko ujedno ne postoji jasno izražena politička volja i javna osuda svakog pojavnog oblika korupcije, ali i javna osuda svakog utvrđenog sukoba interesa koji joj prethodi.

Prateći preporuke Evropske komisije, Savjeta Evrope i međunarodnih organizacija, vezano za usklađivanje tek izmijenjenog Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa odredbama iz Konvencije UN o korupciji, zakonodavstva Evropske komisije, razne direktive i uvažavajući pozitivnu praksu zemalja Evropske unije, Komisija će i u narednom periodu dati poseban doprinos sprovođenju mjera i aktivnosti u dijelu sprječavanja sukoba interesa i zahtjeva Evropske komisije, radi bržeg ulaska Crne Gore u Evropsku uniju.

_____ * _____

www.konfliktinteresa.me

www.konfliktinteresa.me

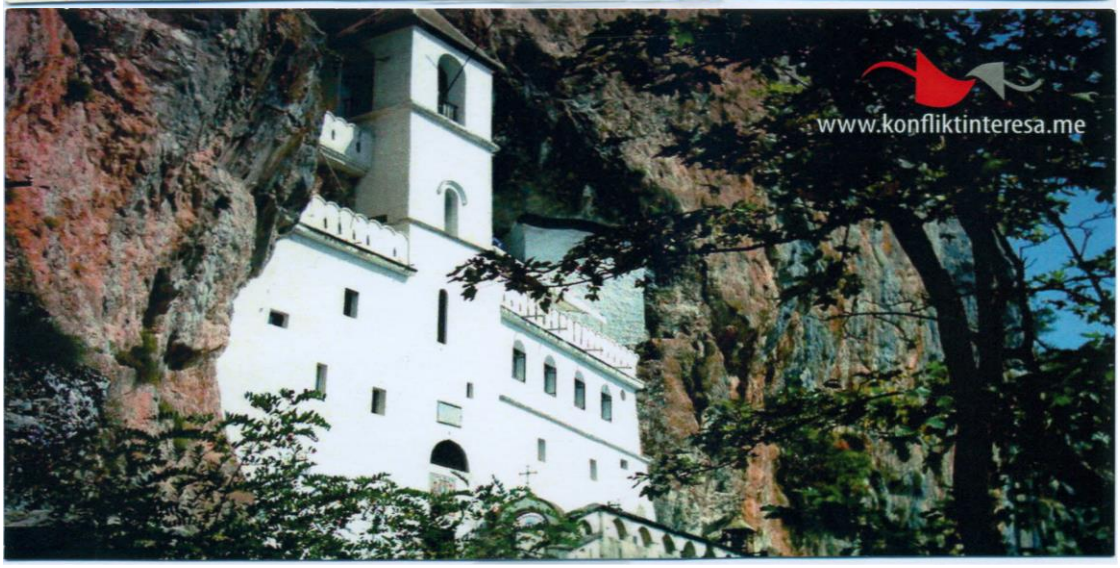
www.konfliktinteresa.me

XIV PRILOZI

Prilog: 1

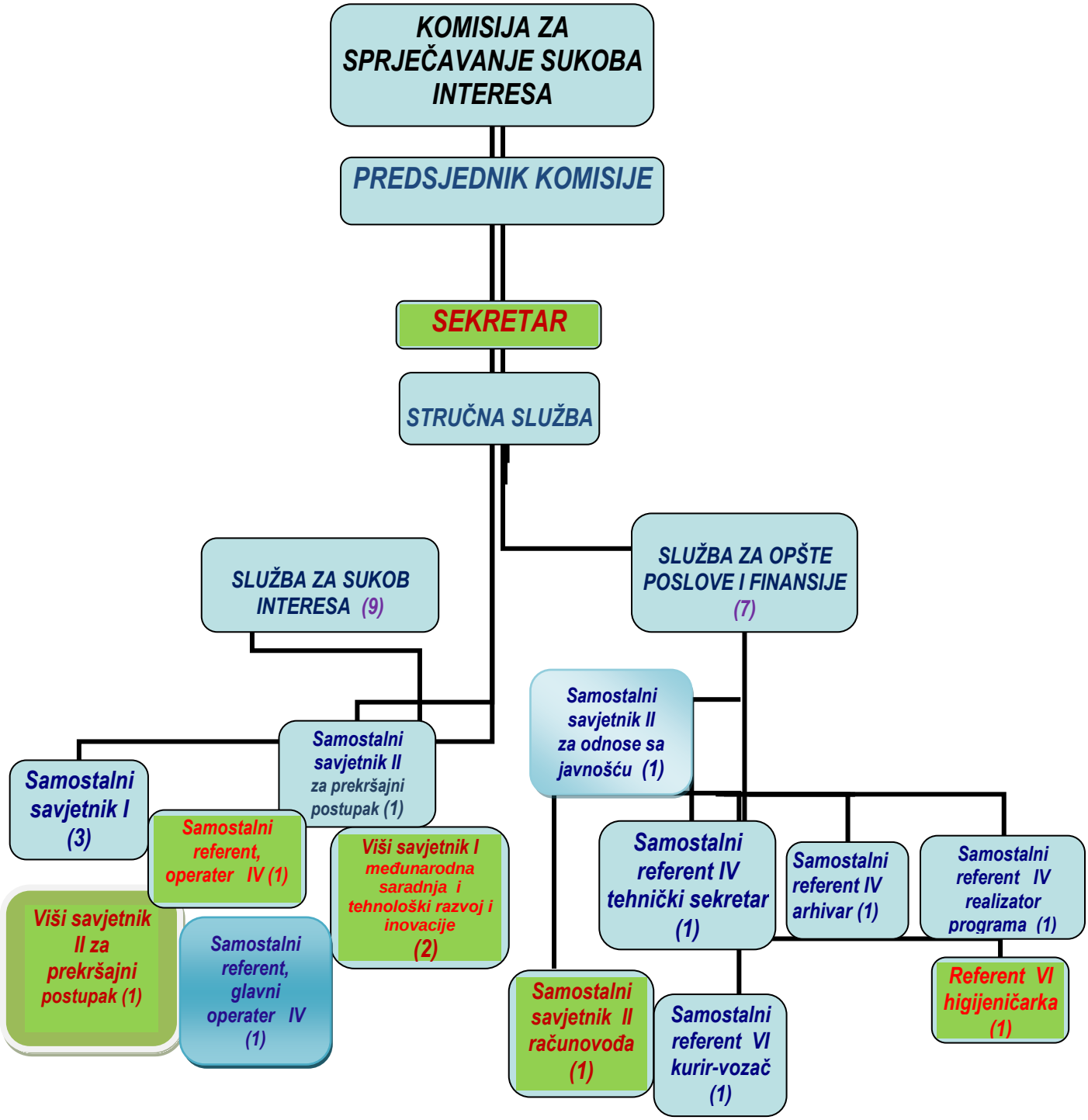

Napomena: Nepopunjena radna mjesta obojena su crvenim slovima u zelenom kvadratu.

Prilog: 2

GODIŠNJI PLAN PROVJERE IMOVINSKOG STANJA JAVNIH FUNKCIONERA U 2015. GODINI [1]

Godišnji Plan provjere za 2015. godinu je izrađen u skladu sa **Metodologijom o procjeni rizika**, koju je Komisija usvojila na sjednici održanoj 17. aprila 2014. godine.
Komisija za sprječavanje sukoba interesa će u 2015. godini sprovodi postupak provjere Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera po sljedećem redosledu:

I DRŽAVNI FUNKCIONERI

1. Državni funkcioneri (predsjednik države, funkcioenri koje imenuje predsjednik države:

Predsjednik Crne Gore	1
Ambasadori	18
Lica koja imenuje predsjednik Crne Gore	20

2. Državni funkcioneri (javni funkcioneri koji obavljaju funkciju u Skupštini Crne Gore i druga lica koja bira, imenuje, postavlja, odnosno daje saglasnost Skuština Crne Gore).

Predsjednik Skupštine Crne Gore	1
Poslanici	81
Lica koja imenuje /bira Skupština Crne Gore	34

3. Državni funkcioneri (predsjednik i članovi Vlade i druga lica koja bira, imenuje, postavlja, odnosno daje saglasnost Vlada Crne Gore).

Predsjednik Vlade Crne Gore	1
Članovi Vlade	17
Direktori uprava	20
Direktori Direktorata	40
Lica koja imenuje/bira Vlada Crne Gore	250

[1] *Potpuna provjera - provjeravaju se podaci iskazani u Izvještaju sa podacima drugih organa i pravnih lica, koji raspolažu tim podacima i vrši se upoređivanje prijavljenih podataka iz Izvještaja sa prikupljenim podacima.*

4. Nosioci pravosudnih funkcija

Predsjednik i sudije Ustavnog suda	9
Sudski savjet	12
Sudije	261
Tužilački savjet	11
Državni tužioci	104
Sudije za prekršaje	77
UKUPNO I	**957**

II LOKALNI/OPŠTINSKI FUNKCIONERI

5. Opštinski funkcioneri

Predsjednik opštine	25
Predsjednik Skupštine opštine	25
Glavni administratori	25
Starješine organa lokalne uprave	150
Rukovodioci organa lokalne samouprave	350
Lica koja obavljaju funkciju u opštinskom parlamentu	200

6. Javni funkcioneri kojima je prestala funkcija	50
7. Javni funkcioneri koji u Izvještaju nijesu prijavili potpune i tačne podatke	100
8. Funkcioneri koji su prijavili imovinu i prihode veće u odnosu na realne prihode	50

UKUPNO II	**975**
UKUPNO I+II:	**1932**

Izvor: KSSI

Prilog: 3

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA CRNE GORE 2013. i 2014. GODINE

Stanje na dan 31. 12. 2014. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2013.	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2014.
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK VLADE	1	1
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	41	50
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	79	80
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	84	83
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	18	16
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	879	963
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	7
SUDSKI SAVJET	11	11
SUDIJE	261	265
TUŽILAČKI SAVJET	9	13
DRŽAVNI TUŽIOCI	108	105
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	66	62
UKUPNO I	**1566 (41%)**	**1658 (41%)**

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2013.	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2014.
1.	**ANDRIJEVICA**	64	66
2.	**BAR**	83	87
3.	**BERANE**	102	111
4.	**BIJELO POLJE**	118	127
5.	**BUDVA**	171	148
6.	**GUSINJE**		30
7.	**DANILOVGRAD**	100	99
8.	**ŽABLJAK**	73	73
9.	**KOLAŠIN**	64	76
10.	**KOTOR**	117	121
11.	**MOJKOVAC**	77	80
12.	**NIKŠIĆ**	143	133
13.	**PETNJICA**	68	43
14.	**PLAV**	-	74
15.	**PLUŽINE**	59	61
16.	**PLJEVLJA**	154	139
17.	**PODGORICA**	207	213
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	23	24
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	24	24
18.	**ROŽAJE**	73	85
19.	**TIVAT**	83	96
20.	**ULCINJ**	92	96
21.	**HERCEG NOVI**	167	169
22.	**CETINJE**	98	101
23.	**ŠAVNIK**	71	78
	UKUPNO II	**2231 (59%)**	**2354 (59%)**
	UKUPNO I+II	**3797**	**4012**

Izvor: KSSI

Prilog: 4

BROJ FUNKCIONERKI KOJE OBAVLJAJU JAVNU FUNKCIJU U CRNOJ GORI (2013 – 2015)

I DRŽAVNI FUNKCIONERI/KE	2013		2014		2015[1]	
	BROJ J. F.	Broj funkcionerki	BROJ J. F.	Broj funkcionerki	BROJ J. F.	Broj funkcionerki
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	/	1	-	1	/
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	/	1	-	1	/
PREDSJEDNIK VLADE	1	/	1	-	1	/
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	38	9	50	8	44	9
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	79	14	80	13	80	14
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	81	16	83	18	87	8
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	18	3	16	3	19	4
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	762	255	963	304	973	305
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	2	7	1	7	2
SUDSKI SAVJET	10	2	11	5	11	5
SUDIJE	262	146	265	163	256	148
TUŽILAČKI SAVJET	10	5	13	6	11	6
DRŽAVNI TUŽIOCI	105	67	105	71	103	62
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	65	40	62	36	61	36
UKUPNO I	**1440 (39%)**	**559 (38,8%)**	**1658 (41%)**	**628 (37,9%)**	**1655 (41%)**	**609 (36,8%)**

[1] *Stanje na dan 1. maj 2015. godine*

II FUNKCIONERI/KE NA LOKALNOM NIVOU	2013		2014		2015 [2]	
	BROJ J. F.	BROJ funkcionerki	BROJ J. F.	BROJ funkcionerki	BROJ J. F.	BROJ funkcionerki
ANDRIJEVICA	48	8	66	21	64	22
BAR	84	12	87	13	97	18
BERANE	100	22	111	30	119	33
BIJELO POLJE	118	29	127	33	129	32
BUDVA	166	54	148	40	150	42
GUSINJE	-	-	30	4	35	5
DANILOVGRAD	87	27	99	32	95	33
ŽABLJAK	56	9	73	18	74	18
KOLAŠIN	64	8	76	13	79	21
KOTOR	102	29	121	45	124	40
MOJKOVAC	76	12	80	13	78	17
NIKŠIĆ	139	37	133	41	145	47
PETNJICA	-	-	43	3	44	7
PLAV	72	14	74	16	68	13
PLUŽINE	60	9	61	9	60	12
PLJEVLJA	154	43	139	45	141	43
PODGORICA	192	62	213	75	221	67
- GO TUZI	23	1	24	5	25	4
- GO GOLUBOVCI	24	1	24	8	24	8
ROŽAJE	74	11	85	13	85	10
TIVAT	80	29	96	32	93	32
ULCINJ	98	8	96	7	102	8
HERCEG NOVI	177	62	169	53	145	57
CETINJE	95	35	101	39	100	34
ŠAVNIK	55	6	78	16	78	15
UKUPNO II	**2277 (61%)**	**528 (23%)**	**2354 (59%)**	**624 (26,5%)**	**2375 (59%)**	**638 (26,9%)**
UKUPNO III (I + II)	**3717 (100%)**	**1087 (29%)**	**4012 (100%)**	**1252 (31,2%)**	**4030 (100%)**	**1247 (31%)**

Izvor: KSSI

[2] *Stanje na dan 1.maj 2015. godine*

Prilog: 5

SPISAK JAVNIH FUNKCIONERA KOJI NIJE(SU) PREDALI IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I IMOVINI ZA 2013/14. GODINU

Stanje na dan 31. decembar 2014. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	1	1
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE ILI NA ČIJE IMENOVANJE SAGLASNOST DAJE PREDSJEDNIK CRNE GORE	50	48
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	80	80
DRUGI JAVNI FUNKC.KOJE BIRA, IMENUJE ILI NA ČIJE IMENOVANJE SAGLASNOST DAJE SKUPŠTINA CRNE GORE	83	77
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	16	16
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE ILI NA ČIJE IMENOVANJE SAGLASNOST DAJE VLADA CRNE GORE	963	945
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	7
SUDSKI SAVJET	11	11
SUDIJE	265	264
TUŽILAČKI SAVJET	13	13
DRŽAVNI TUŽIOCI	105	105
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	62	62
UKUPNO I	**1658 (41 %)**	**1631 ili (98,4 %)**

LOKALNI FUNKCIONERI

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
1.	**ANDRIJEVICA**	66	66
2.	**BAR**	87	70
3.	**BERANE**	111	104
4.	**BIJELO POLJE**	127	124
5.	**BUDVA**	148	145
6.	**GUSINJE**	30	30
7.	**DANILOVGRAD**	99	92
8.	**ŽABLJAK**	73	72
9.	**KOLAŠIN**	76	76
10.	**KOTOR**	121	115
11.	**MOJKOVAC**	80	76
12.	**NIKŠIĆ**	133	126
13.	**PETNJICA**	43	43
14.	**PLAV**	74	72
15.	**PLUŽINE**	61	61
16.	**PLJEVLJA**	139	139
17.	**PODGORICA**	213	203
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	24	22
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	24	24
18.	**ROŽAJE**	85	84
19.	**TIVAT**	96	89
20.	**ULCINJ**	96	87
21.	**HERCEG NOVI**	169	148
22.	**CETINJE**	101	97
23.	**ŠAVNIK**	78	77
	UKUPNO II	**2354 (59%)**	**2242 Vili (95,3 %)**
	UKUPNO III (I + II)	**4012**	**3873 ili (96,5 %)**

Izvor: KSSI

Prilog: 6

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA KOJI NIJESU DOSTAVILI IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I IMOVINI

Stanje na dan 31. decembar 2014. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera koji nijesu dostavili izvještaj
PREDSJEDNIK CRNE GORE	-
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	-
PREDSJEDNIK VLADE	-
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	2
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	-
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	6
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	-
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	18
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	-
SUDSKI SAVJET	-
SUDIJE	1
TUŽILAČKI SAVJET	-
DRŽAVNI TUŽIOCI	-
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	-
UKUPNO I	**27 (ili 1,6%)**

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera koji nijesu dostavili izvještaj
1.	**ANDRIJEVICA**	-
2.	**BAR**	3
3.	**BERANE**	7
4.	**BIJELO POLJE**	
5.	**GUSINJE**	3
6.	**BUDVA**	-
7.	**DANILOVGRAD**	7
8.	**ŽABLJAK**	1
9.	**KOLAŠIN**	-
10.	**KOTOR**	6
11.	**MOJKOVAC**	4
12.	**NIKŠIĆ**	7
13.	**PETNJICA**	-
14.	**PLAV**	2
15.	**PLUŽINE**	-
16.	**PLJEVLJA**	-
17.	**PODGORICA**	10
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	2
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	-
18.	**ROŽAJE**	1
19.	**TIVAT**	7
20.	**ULCINJ**	9
21.	**HERCEG NOVI**	21
22.	**CETINJE**	4
23.	**ŠAVNIK**	1
	UKUPNO II	**112 (ili 4,7%)**
	UKUPNO III (I + II)	**139 (ili 3,5%)**

Izvor: KSSI

Prilog: 7

NEPOTPUNI PODACI U PODNIJETIM IZVJEŠTAJIMA O PRIHODIMA I IMOVINI U 2013. i 2014. GODINI

2013. GODINA

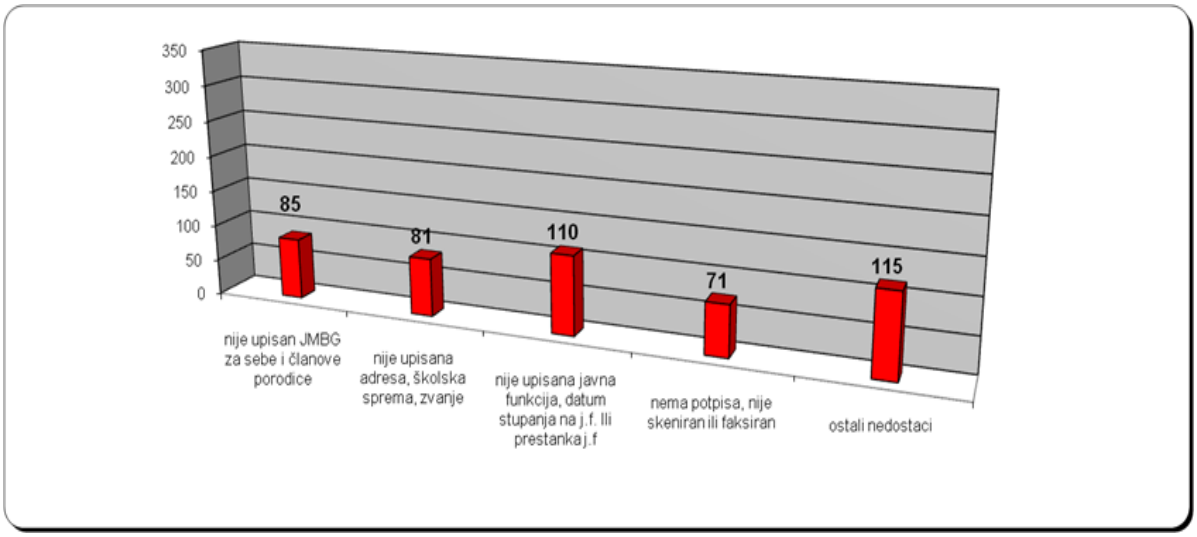

2014. GODINA

Izvor: KSSI

Prilog: 8

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU DOSTAVILI IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I IMOVINI

Stanje na dan 1. maj 2015. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	1	1
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE ILI NA ČIJE IMENOVANJE SAGLASNOST DAJE PREDSJEDNIK CRNE GORE	44	42
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	80	80
DRUGI JAVNI FUNKC.KOJE BIRA, IMENUJE ILI NA ČIJE IMENOVANJE SAGLASNOST DAJE SKUPŠTINA CRNE GORE	87	80
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	19	19
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE ILI NA ČIJE IMENOVANJE SAGLASNOST DAJE VLADA CRNE GORE	973	904
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	7
SUDSKI SAVJET	11	11
SUDIJE	256	253
TUŽILAČKI SAVJET	11	11
DRŽAVNI TUŽIOCI	103	101
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	61	61
UKUPNO I	**1655 ili 41%**	**1572 ili 95%**

LOKALNI FUNKCIONERI

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
1.	**ANDRIJEVICA**	64	60
2.	**BAR**	97	65
3.	**BERANE**	119	113
4.	**BIJELO POLJE**	129	113
5.	**BUDVA**	150	133
6.	**GUSINJE**	35	33
7.	**DANILOVGRAD**	95	95
8.	**ŽABLJAK**	74	56
9.	**KOLAŠIN**	79	43
10.	**KOTOR**	124	108
11.	**MOJKOVAC**	78	73
12.	**NIKŠIĆ**	145	131
13.	**PETNJICA**	44	39
14.	**PLAV**	68	49
15.	**PLUŽINE**	60	56
16.	**PLJEVLJA**	141	129
17.	**PODGORICA**	221	186
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	25	23
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	24	24
18.	**ROŽAJE**	85	65
19.	**TIVAT**	93	82
20.	**ULCINJ**	102	81
21.	**HERCEG NOVI**	145	122
22.	**CETINJE**	100	84
23.	**ŠAVNIK**	78	40
	UKUPNO II	**2375 ili 59%**	**2003 ili 84,3%**
	UKUPNO III (I + II)	**4030**	**3575**

Izvor: KSSI

Prilog: 9

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU PRIJAVILI PROMJENU IMOVINE PREKO 5000€

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	1
POSLANICI SKUPŠTINE CRNE GORE	1
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	3
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA, ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	13
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	1
SUDIJE	3
DRŽAVNI TUŽIOCI	1
II LOKALNI FUNKCIONERI	13
UKUPNO I+II	**36**

OSNOV PROMJENE

KUPLJENA NEKRETNINA (kuća, stan, garaža, plac ...)	11
NASLIJEĐENA NEKRETNINA (kuća, stan, garaža, plac)	6
PUTNIČKO MOTRONO VOZILO	9
NOVČANI PRIHOD (od zaupa, isplaćena potraživanja po presudama, suda, ušteđevina, gotov novac, depozit)	4
KREDIT	3
PRODATA IMOVINA	3
UKUPNO	**36**

Izvor: KSSI

Prilog: 10

JAVNI FUNKCIONERI KOJI SU PRIJAVILI PROMJENE U IMOVINI NAKON POKRETANJA UPRAVNOG POSTUPKA

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	
1.	FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	3
2.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	3
3.	POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	3
4.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	80
5.	SUDIJE	31
6.	DRŽAVNI TUŽIOCI	11
7.	SUDIJE ZA PREKRŠAJE	5
8.	OPŠTINSKI JAVNI FUNKCIONERI	138
	UKUPNO	274

Izvor: KSSI

Prilog: 11

Na osnovu člana 17 Zakona o sprječavanju sukoba interesa ("Službeni list CG", br. 1/09, 41/11 47/11 i 52/14) organ vlasti podnosi

IZVOD IZ EVIDENCIJE POKLONA[1/2]

_____

NAZIV ORGANA KOJI PODNOSI IZVOD [3/4]

Ime i prezime javnog/e funkcionera/ke:_____

JMBG:_____

Prebivalište (boravište) i adresa:_____

Javna funkcija:_____

Primljeni poklon u vezi sa vršenjem javne funkcije:_____
protokolarni/prigodni

Vrsta poklona:_____

Poklonodavac:_____

Procijenjena vrijednost poklona:_____**(€)**

Datum primanja poklona: _____
Mjesto primanja poklona: _____
Bliža obavještenja o poklonu: _____
_____
_____
_____

Mjesto i datum _____

Potpis starješine organa vlasti _____

[1] *Izvod iz Evidencije poklona, organ vlastidostvlja Komisiji do kraja marta tekuće godine, za prethodnu godinu (čl. 16.i 17. Zakona o sprječavanju sukoba interesa).*

[2] *U Evidenciju poklona ne upisuju se pokloni čija vrijednost ne prelazi 30 eura (član 16. Zakona).*

[3] *Ukoliko organ ne dostavi Komisiji Izvod iz evidencije poklona do kraja marta naredne godine za prethodnu godinu, a bio je dužan kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000 eura do 20. eura (član 50. stav 2, tačka 4. Zakona).*

[4] *Organ nije u obavezi da dostavi Izvod iz evidencije poklona ukoliko javni funkcioner nije primio poklon.*

Prilog: 12

JAVNI KATALOG POKLONA[1]
(ispunjava Komisija)

Ime i prezime javnog funkcionera:_____

Mjesto prebivališta (boravišta) : _____

Javna funkcija: _____

Primljeni poklon u vezi sa vršenjem javne funkcije:_____

Vrsta poklona:_____
protokolarni/prigodni

Poklonodavac : _____

Datum primanja poklona: _____

Mjesto primanja poklona:_____

Vrijednost poklona :
- prema procjeni organa vlasti – javnog funkcionera _____(€)
- prema procjeni vještaka, udruženja nezavisnih procjenitelja i sl.___(€)
- prema procjeni Komisije _____ (€)

_____ _____

Mjesto i datum **Ovlašćeni član Komisije**

[1] *Komisija priprema Javni katalog poklona na osnovu Izvoda iz evidencije poklona kojeg dostavlja organ vlasti, za poklone koji su primljeni u prethodnoj godini i objavljuje ih na internet stranici (član 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa, "Službeni list CG", br. 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14).*

Prilog:13

SPISAK JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU DOSTAVILI IZVODE IZ EVIDENCIJE POKLONA TOKOM 2014. GODINE

REDNI BROJ	IME I PREZIME I FUNKCIJA	BROJ POKLONA
1.	Filip Vujanović, predsjednik Crne Gore	17
2.	Ranko Krivokapić, predsjednik Skupštine Crne Gore	22
3.	Halil Duković, poslanik	3
4.	dr Igor Lukšić, ministar Ministarstva vanjskih poslova i Evropskih integracija i potpredsjednik Vlade Crne Gore	43
5.	Vesna Medenica, predsjednica Vrhovnog suda Crne Gore	7
6.	Branislav Mićunović, ministar kulture	4
7.	dr Slobodan Leković, predsjednik Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore	1
8.	dr Vesna Ratković, direktorica Uprave za antikorupcijsku inicijativu	1
9.	mr Aleksandar Žurić, predsjednik Opštine Bijelo Polje	1
	UKUPNO	**99**

Izvor: KSSI

Prilog:14

SPISAK JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU DOSTAVILI IZVODE IZ EVIDENCIJE POKLONA DO 1. MAJA 2015.

RED NI BROJ	IME I PREZIME I FUNKCIJA	BROJ POKLONA
1.	Filip Vujanović – predsjednik Crne Gore	10
2.	Ranko Krivokapić –predsjednik Skupštine Crne Gore	18
3.	dr Igor Lukšić, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i Evropskih integracija	11
4.	dr Vesna Ratković, direktorica Uprave za antikorupcijsku inicijativu	1
	UKUPNO	**40**

Izvor: KSSI

Prilog 15

OSTALA POKRETNA IMOVINA JAVNIH FUNKCIONERA U 2014. GODINI

Stanje na dan 31. decembar 2014 godine

R.br.	Vrsta ostale pokretne imovine	Broj	(%) od ukupnog broja j.f.
1.	**Štednja kod banaka**	**463**	11,52 %
2.	**Gotovina**	**177**	4,40%
3.	**HOV -akcije**	**1023**	25,45%
4.	**Ostala pokretna imovina**	**375**	9,32%
	Stambeni kredit	107	
	Umjetničke slike	80	
	Kolekcija ikona	3	
	Nakit	8	
	Satovi	104	
	Foto oprema	1	
	Orjentalni tepisi	1	
	Filatel. i numerička zbirka	1	
	Lovačka puška	19	
	Pištolj	44	
	Revolver	7	
	Ukupan broj javnih funkcionera	**4020**	100%

Izvor: KSSI

Prilog: 16

KONTROLA IMOVINSKOG STANJA JAVNIH FUNKCIONERA UPOREĐUJUĆI PODATKE SA PORESKOM UPRAVOM, UPRAVOM ZA NEKRETNINE, UPRAVOM ZA JAVNE NABAVKE, MUP-om I KOMISIJOM ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

Stanje na dan 31. decembar 2014 godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (pojedinačno)			
			Nepokretna imovina	Oporez.pri hodi	HOV/ akcije	Pokretna imovina (auta i dr)
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	-				
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	-				
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	1	-				
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	29	9	7		1	1
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	64	14	3	1	4	6
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	31	3				3
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	17	-				
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	464	168	53	16	38	61
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	2				2
SUDSKI SAVJET	9	3	1			2
SUDIJE	212	49	6		10	33
TUŽILAČKI SAVJET	11	-				
DRŽAVNI TUŽIOCI	85	19	3		6	10
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	67	10			4	6
UKUPNO I	999	277	73	17	63	124
UKUPNO SVI	999 + 277 = 1276 (ili 76, 9% od ukupnog broja DRŽAVNIH j.f.)					

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (pojedinačno)			
				Nepokretna imovina	Oporez.pri hodi	HOV/ akcije	Pokretna imovina (auta i dr.)
1.	ANDRIJEVICA	12	8	5		2	1
2.	BAR	36	16	5	1	5	5
3.	BERANE	48	33	11		8	14
4.	BIJELO POLJE	48	20	8	2	4	6
5.	BUDVA	49	23	4	1	6	12
6	CETINJE	28	17	7		5	5
7.	GUSINJE	18	-	-	-	-	-
8.	DANILOVGRAD	19	9	3		3	3
9.	HERCEG NOVI	44	20	2		8	10
10.	ŽABLJAK	23	5	3			2
11.	KOLAŠIN	28	8	2	1	2	3
12.	KOTOR	38	16	5	1	6	4
13.	MOJKOVAC	36	13	4		5	4
14.	NIKŠIĆ	39	26	7	1	9	9
15.	PETNJICA	10	3		1		2
16.	PLAV	40	7	3		1	3
17.	PLUŽINE	18	7	3			4
18.	PLJEVLJA	61	19	4	1	3	11
19.	PODGORICA	68	21	6	1	5	9
	- GO TUZI	9	6				6
	- GO GOLUBOVCI	10	5	2		2	1
20.	ROŽAJE	46	40	8		2	30
21.	ŠAVNIK	14	5	1	1	1	2
22.	TIVAT	26	6	4			2
23.	ULCINJ	32	19	3	1	3	12
	UKUPNO II	800	352	100	12	80	160
	UKUPNO SVI	800 + 352 = 1152 (ili 48,8% od ukupnog broja LOKALNIH j.f.)					
	SVEGA I i II	1276+ 1152 = 2428 (ili 60, 4% od UKUPNOG BROJA j.f.)					

PODACI	DRŽAVNI		LOKALNI		UKUPNO	
	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
TAČNI PODACI:	999	78,3%	800	69,4%	1799	74,1%
NETAČNI PODACI:	277	21,7%	352	30,6%	629	25,9%
SVEGA PROVJERENO:	1276 (ili 76,9%)	100 %	1152 (ili 48,8%)	100 %	2428 (ili 60,4 %)	100%
UKUPAN BROJ J. F.	1659		2361		4020	

Izvor: KSSI

Prilog: 17

KONTROLA IMOVINSKOG STANJA JAVNIH FUNKCIONERA UPOREĐUJUĆI PODATKE SA PORESKOM UPRAVOM, UPRAVOM ZA NEKRETNINE, UPRAVOM ZA JAVNE NABAVKE, MINISTARSTVOM UNUTRAŠNJIH POSLOVA I KOMISIJOM ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

Stanje na dan 1. maj 2015. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (pojedinačno)			
			Nepokretna imovina	Oporez.pri hodi	HOV/ akcije	Pokretna imovina (auta i dr)
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1					
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1					
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	1					
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	11	1				1
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	19	2				2
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	18	2				2
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	9					
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	149	44	14	3	10	17
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	1					
SUDSKI SAVJET	2					
SUDIJE	59	8	1		2	5
TUŽILAČKI SAVJET	3					
DRŽAVNI TUŽIOCI	26	2		1	1	
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	16	1	1			
UKUPNO I	316	60	16	4	13	27
UKUPNO SVI	316+60 = 376					

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (pojedinačno)			
				Nepokretna imovina	Oporez.pri hodi	HOV/ akcije	Pokretna imovina (auta i dr.)
1.	ANDRIJEVICA	8	2				2
2.	BAR	17	5			2	3
3.	BERANE	19	11		1	5	5
4.	BIJELO POLJE	24	5	2	1		1
5.	BUDVA	30	10	4	1	3	2
6	CETINJE	11	2	1			1
7.	GUSINJE	5	1	1			
8.	DANILOVGRAD	7					
9.	HERCEG NOVI	29	5	3		1	1
10.	ŽABLJAK	7	1			1	
11.	KOLAŠIN	18	4	1		1	2
12.	KOTOR	12	3	1		1	1
13.	MOJKOVAC	15	6	2	1	1	2
14.	NIKŠIĆ	5					
15.	PETNJICA	7	2			1	1
16.	PLAV	6	2			1	1
17.	PLUŽINE	41	7	1			6
18.	PLJEVLJA	35	8	1		2	5
19.	PODGORICA	8	1				1
	- GO TUZI	5					
	- GO GOLUBOVCI	8	3				3
20.	ROŽAJE	1					
21.	ŠAVNIK	14	3	1		2	
22.	TIVAT	17	5	2		1	2
23.	ULCINJ	2					
	UKUPNO II	351	86	20	4	22	40
	UKUPNO SVI	351+86=437					
	SVEGA I i II	376+437=813					

PODACI	DRŽAVNI		LOKALNI		UKUPNO	
	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
TAČNI PODACI:	316	83,9%	351	80,3%	667	82,0%
NETAČNI	60	16,1%	86	19,7%	146	18,0%
SVEGA PROVJERENO:	376	100 %	437	100 %	813	100%
UKUPAN BR J. F.	1655		2375		4030	
KONTROLISANI J.F.		22,7%		18,4%		20,2%
Plan godišnje provjere	957		975		1932	
Izvršenje godišnjeg plana		39,0%		44,8%		42%

Izvor: KSSI

Prilog: 18

V) IZJAVA O SAGLASNOSTI

Ja, _____

ime (ime oca) i prezime

na funkciji _____

javna funkcija

u _____

institucija

U skladu sa članom 20 st. 2, 3 i 4 Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Službeni list CG“ br. 1/09, 41/11, 47/11 i 52/14) dajem saglasnost kojom se dozvoljava Komisiji za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore pristup podacima o svim mojim računima kod domaćih i stranih bankarskih i drugih finansijskih institucija koji su zaštićeni bankarskom tajnom.
Izjavu o saglasnosti dajem isključivo za potrebe provjere podataka iz mojih podnesenih Izvještaja o prihodima i imovini u periodu dok traju moje obaveze kao javnog funkcionera u skladu sa članom 20 stav 3 Zakona.

Broj računa/vrsta	Naziv banke-sjedište

Izjavu o saglasnosti daje:

_____

_____

ime i prezime

JMBG_____

_____

Datum _____

1. Ova izjava o saglasnosti čini sastavni dio Izvještaja o prihodima i imovini javnog/e funkcionera/ke.
2. Izjava o saglasnosti se daje prilikom podnošenja Izvještaja o prihodima i imovini javnog/e funkcionera/ke u skladu sa članom 19 Zakona.

Prilog: 19

INICIJATIVE ZA LOKALNE JAVNE FUNKCIONERE/KE

REDNI BROJ	LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI	BROJ INICIJATIVA
1.	ANDRIJEVICA	37
2.	BAR	25
3.	BERANE	27
4.	BIJELO POLJE	37
5.	GUSINJE	-
6.	BUDVA	27
7.	DANILOVGRAD	37
8.	ŽABLJAK	23
9.	KOLAŠIN	39
10.	KOTOR	40
11.	MOJKOVAC	20
12.	NIKŠIĆ	27
13.	PETNJICA	-
14.	PLAV	15
15.	PLUŽINE	10
16.	PLJEVLJA	27
17.	PODGORICA	60
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	4
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	2
18.	ROŽAJE	20
19.	TIVAT	40
20.	ULCINJ	47
21.	HERCEG NOVI	27
22.	CETINJE	15
23.	ŠAVNIK	6
	UKUPNO	**612**

Izvor: KSSI

Prilog: 20

PODNIJETE INICIJATIVE ZA JAVNE FUNKCIONERE/KE U 2014. GODINI

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI/KE	BROJ INICIJATIVA
1.	**FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE**	5
2.	**DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE**	5
3.	**POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE**	2
4.	**DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE**	43
5.	**SUDSKI SAVJET**	3
6.	**SUDIJE**	40
7.	**TUŽILAČKI SAVJET**	1
8.	**DRŽAVNI TUŽIOCI**	17
9	**SUDIJE ZA PREKRŠAJE**	5
10.	**LOKALNI (OPŠTINSKI) JAVNI FUNKCIONERI**	**612**
	UKUPNO	**733**

Izvor: KSSI

Prilog: 21

PRVOSTEPENE I DRUGOSTEPENE ODLUKE KOMISIJE

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	I^{o}	II°	UKUPNO
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	5		5
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	2	1	3
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	5		5
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	70	35	105
SUDSKI SAVJET			
TUŽILAČKI SAVJET	1	1	2
SUDIJE	17	15	32
TUŽIOCI	13	10	23
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	5		5
UKUPNO I	**118**	**62**	**180**

R.br	II LOKALNI FUNKCIONERI	I°	II°	UKUPNO
1.	**ANDRIJEVICA**	27	5	32
2.	**BAR**	25	4	29
3.	**BERANE**	25	5	30
4.	**BIJELO POLJE**	20	4	24
5.	**GUSINJE**	30	2	32
6.	**BUDVA**	20	2	22
7.	**DANILOVGRAD**	20	1	21
8.	**ŽABLJAK**	30	5	35
9.	**KOLAŠIN**	19	12	31
10.	**KOTOR**	27	7	34
11.	**MOJKOVAC**	15	3	18
12.	**NIKŠIĆ**	27	5	32
13.	**PETNJICA**	-	-	-
14.	**PLAV**	10	5	15
15.	**PLUŽINE**			
16.	**PLJEVLJA**	20		20
17.	**PODGORICA**	40	10	50
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	2		2
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	2		2
18.	**ROŽAJE**	20	3	23
19.	**TIVAT**	30	2	32
20.	**ULCINJ**	27	3	30
21.	**HERCEG NOVI**	27	4	31
22.	**CETINJE**	13		13
23.	**ŠAVNIK**	4		4
	UKUPNO II	**453**	**77**	**530**
	UKUPNO III (I + II)	**571**	**139**	**710**

Izvor: KSSI

Prilog: 22

UPUĆENI ZAHTJEVI ORGANU ZA PREKRŠAJE U 2014. GODINI

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	KRŠE
PREDSJEDNIK CRNE GORE	
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	3
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	2
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	35
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	
SUDSKU SAVJET	
SUDIJE	
TUŽILAČKI SAVJET	
DRŽAVNI TUŽIOCI	40
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	
UKUPNO I	**80**

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	KRŠE
1.	**ANDRIJEVICA**	22
2.	**BAR**	21
3.	**BERANE**	20
4.	**BIJELO POLJE**	15
5.	**GUSINJE**	-
6.	**BUDVA**	15
7.	**DANILOVGRAD**	16
8.	**ŽABLJAK**	19
9.	**KOLAŠIN**	25
10.	**KOTOR**	16
11.	**MOJKOVAC**	20
12.	**NIKŠIĆ**	10
13.	**PETNJICA**	-
14.	**PLAV**	5
15.	**PLUŽINE**	-
16.	**PLJEVLJA**	20
17.	**PODGORICA**	30
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	2
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	2
18.	**ROŽAJE**	17
19.	**TIVAT**	16
20.	**ULCINJ**	15
21.	**HERCEG NOVI**	23
22.	**CETINJE**	3
23.	**ŠAVNIK**	1
	UKUPNO II	**333**
	UKUPNO III (I + II)	**373**

Izvor: KSSI

Prilog: 23

IZREČENE PRESUDE ORGANA ZA PREKRŠAJE U 2014. GODINI

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj izrečenih presuda
PREDSJEDNIK CRNE GORE	
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	2
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	7
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	5
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	54
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	
SUDSKI SAVJET	
SUDIJE	2
TUŽILAČKI SAVJET	
DRŽAVNI TUŽIOCI	2
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	
UKUPNO I	**72**

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj izrečenih presuda
1.	**ANDRIJEVICA**	5
2.	**BAR**	4
3.	**BERANE**	17
4.	**BIJELO POLJE**	9
5.	**BUDVA**	15
6.	**GUSINJE**	7
7.	**DANILOVGRAD**	
8.	**ŽABLJAK**	5
9.	**KOLAŠIN**	1
10.	**KOTOR**	7
11.	**MOJKOVAC**	9
12.	**NIKŠIĆ**	16
13.	**PETNJICA**	
14.	**PLAV**	13
15.	**PLUŽINE**	4
16.	**PLJEVLJA**	2
17.	**PODGORICA**	20
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	1
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	
18.	**ROŽAJE**	17
19.	**TIVAT**	12
20.	**ULCINJ**	12
21.	**HERCEG NOVI**	33
22.	**CETINJE**	12
23.	**ŠAVNIK**	7
	UKUPNO II	**228**
	UKUPNO III (I + II)	**300**

Napomena *: Ukupan iznos novčanih kazni iznosi:*
10 705, 00€ + 6 000, 00€ sudskih = 16 705,00€

Prilog 24

PRESUDE ORGANA ZA PREKRŠAJE PO VRSTI PREKRŠAJA U 2014. GODINI

		BROJ PRESUDA					Ukupno
		opomena	oslobađa se krivice	odbacuje se	obustavlja se postupak	novčana kazna	
I	**Državni funkcioneri**	43	4	2	2	14	65
II	**Lokalni (opštinski) funkcioneri**						
1.	Andrijevica	5	-	-	-	-	5
2.	Bar	-	1	-	1	2	4
3.	Berane	17	-	-	-	-	17
4.	Bijelo Polje	8	1	-	-	-	9
5.	Budva	4	-	-	-	11	15
6.	Gusinje	7	-	-	-	-	7
7.	Danilovgrad	-	-	-	-	-	-
8.	Žabljak	-	-	-	-	5	5
9.	Kolašin	1	-	-	-	-	1
10.	Kotor	4	-	-	1	1	6
11.	Mojkovac	9	-	-	-	-	9
12.	Nikšić	13	1	1	1	-	16
13.	Petnjica	-	-	-	-	-	-
14.	Plav	12	-	-	1	-	13
15.	Plužine	3	-	-	1	-	4
16.	Pljevlja	-	-	-	-	1	1
17.	Podgorica	11	1	1	2	6	21
	GO Tuzi	-	-	-	-	1	1
	GO Golubovci	-	-	-	-	-	-
18.	Rožaje	13	-	-	1	2	16
19.	Tivat	6	-	-	-	6	12
20.	Ulcinj	6	1	-	-	4	11
21.	Herceg Novi	4	-	-	-	29	33
22.	Cetinje	12	-	-	-	-	12
23.	Šavnik	6	1	-	-	-	7
	SVEGA: II	141	6	2	8	68	225
	UKUPNO I+II	184	10	4	10	82	**290**

Izvor: KSSI

Napomena:

Glavni grad Podgorica i gradske opštine Tuzi i Golubovci–Područni organ za prekršaj Podgorica.
Nikšić, Šavnik i Plužine - Područni organ za prekršaje Nikšić.
Tivat i Kotor - Područni organ za prekršaje Kotor.
Berane, Andrijevica, Petnjica i Gusinje - Područni organ za prekršaje Berane.
Ostale opštine imaju svoje Područne organe za prekršaje.

Prilog: 25

TUŽBE UPRAVNOM SUDU

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ TUŽBI
1.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI SKUPŠTINE	
2.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI VLADE	7
3.	LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI	4
4.	KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA	1
	UKUPNO	12

Izvor: KSSI

TUŽBE VRHOVNOM SUDU

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ TUŽBI
1.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI VLADE	1
2.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI	1
	UKUPNO	2

Izvor: KSSI

Prilog: 26

PRESUDE UPRAVNOG SUDA

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ PRESUDA
1.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI VLADE	5
2.	LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI	3
3.	KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA	2
	UKUPNO	10

PRESUDE VRHOVNOG SUDA

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ TUŽBI
1.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI VLADE	1
2.	KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA	1
	UKUPNO	2

Izvor: KSSI

Prilog: 27

UPUĆENI ZAHTJEVI ZA RAZRJEŠENJE, SUSPENDOVANJE ILI IZRICANJE DISCIPLINSKE MJERE ZA JAVNE FUNKCIONERE U 2014. GODINI

REDNI BROJ	I DRŽAVNI FUNKCIONERI	BROJ FUNKCIONERA	DATUM SLANJA ZAHTJEVA
1.	FUNCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	1	14.02.
REDNI BROJ	**II LOKALNI FUNKCIONERI**	**BROJ FUNKCIONERA**	**DATUM SLANJA ZAHTJEVA**
2.	NIKŠIĆ	2	14.02.
3.	BUDVA	1	25.07.
4.	HERCEG NOVI	1	25.07.
	UKUPNO I + II	5	

Izvor: KSSI

Prilog: 28

KOMISIJA ZA UTVRĐIVANJE SUKOBA INTERESA U ORGANIMA VLASTI REPUBLIKE SRPSKE

Broj: 02-679/14

KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA JAVNIH FUNKCIONERA CRNE GORE

Broj: 11/8

MEMORANDUM O SARADNJI

Član 1

Komisija za sprječavanje sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske i Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore saglasni su da sarađuju u oblastima koje se odnose na prevenciju korupcije i sprječavanje sukoba interesa odnosno sukoba interesa javnih funkcionera.

Član 2

Cilj ove saradnje jeste razmjena znanja i iskustva u primjeni međunarodnih pravnih standarda i unutrašnjih propisa iz oblasti označenih u članu 1 ovog Memoranduma.

Član 3

Saradnja će biti provedena kroz prekograničnu saradnju, studijske posjete, zajedničke obuke i projekte, organizaciju radionica, seminara, konferencija, edukacije potencijalnih subjekata sukoba interesa, poboljšanje pristupu informacijama koje su od značaja za sprječavanje sukoba interesa, prevenciju korupcije i ostvarivanje regionalne saradnje sa istim i sličnim tijelima.

Član 4

U cilju što efikasnije realizacije projekta i ostvarivanja ovim Memoradumom definisanog cilja Republičke komisije za sprječavanje sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske i Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore će se međusobno savjetovati i razmjenjivati relevantne informacije i sarađivati na unapređenju pravnog okvira i reformi zakonodavstva kojim se tretira oblast sukoba interesa, odnosno konflikta interesa.

Memorandum zaključen u Banja Luci dana 25.06.2014. godine, u četiri istovjetna primjerka.

Predsjednica Komisije
Obrenka Slijepčević

Predsjednik Komisije
dr Slobodan Leković